

Ekonomická Univerzita

Dátum exportu: 15.08.2014 10:08

1. **Prídeme o miliardy z eurofondov**
[Téma: Ekonomická univerzita; hn.hnonline.sk; 01/07/2014; HNonline, Ekonomika a firmy; Peter Kapitán]
2. **Prídeme o miliardy z eurofondov**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 01/07/2014; 124/2014; s.: 9,10; HN plus; Peter Kapitán]
3. **Stroj na peniaze sa zasekol. Nestíhame čerpať eurofondy**
[Téma: Ekonomická univerzita; hn.hnonline.sk; 01/07/2014; HNonline, Ekonomika a firmy; Peter Kapitán]
4. **Stroj na peniaze sa zasekol. Nestíhame čerpať eurofondy**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 01/07/2014; 124/2014; s.: 1; Titulná strana; redakcia]
5. **Argumenty politikov sú chybné**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 01/07/2014; 124/2014; s.: 10; HN plus; LH]
6. **Argumenty politikov sú chybné**
[Téma: Ekonomická univerzita; hn.hnonline.sk; 01/07/2014; HNonline, Ekonomika a firmy; Lukáš Havlík]
7. **Firme Euler Hermes šéfuje Tomáš Jurík**
[Téma: Ekonomická univerzita; openiazoch.zoznam.sk; 02/07/2014; openiazoch.zoznam.sk; Redakcia]
8. **Cenu som želala mladším**
[Téma: Ekonomická univerzita; Slovenka; 01/07/2014; 26/2014; s.: 30,31,32,33; GALAVEČER; Alena Horváthová-Čisáriková]
9. **S energetickou infraštruktúrou to ťaháme už 65 rokov**
[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 03/07/2014; 26/2014; s.: 56,57; 65 rokov; PR-CL T 0773]
10. **Krach cestovnej kancelárie vyhral Failure stories**
[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 03/07/2014; eTREND; orf]
11. **Svoj dlh za krízu musia banky splatiť**
[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 04/07/2014; 153/2014; s.: 11; správy ekonomika; Lenka Buchláková]
12. **Student Residence - nový internát v Bratislave**
[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 03/07/2014; topky.sk; PR článok]
13. **Začína sa Detská ekonomická univerzita**
[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 07/07/2014; Slovensko; SITA]
14. **Svoj dlh za krízu musia banky splatiť**
[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 05/07/2014; Spravodajstvo; Lenka Buchláková Pravda]
15. **Dodatočné termíny podania prihlášok na vysoké školy**
[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 07/07/2014; 154/2014; s.: 16; užitočná pravda; Jana Véghová]
16. **Zoznam vysokých škôl, ktorých absolventi sú najviac 'viditeľní' pre zamestnávateľov**
[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 05/07/2014; topky.sk; http://karierainfo.zoznam.sk]
17. **Malým inžinierom ekonomickej univerzity ukážu superpočítač**
[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 07/07/2014; Slovensko; SITA]
18. **Školstvo: Detská ekonomická univerzita štartuje v pondelok**
[Téma: Ekonomická univerzita; itnews.sk; 07/07/2014; Tlačové správy; Redakcia]
19. **STRUČNE**
[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 08/07/2014; 155/2014; s.: 21; Z domova; Ján Felix]
20. **J&T Banka má novú hovorkyňu**
[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 08/07/2014; eTREND; Redakcia Mediálne.sk]
21. **Turistovi treba ponúknuť aktívny oddych**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 09/07/2014; 129/2014; s.: 12; NÁZORY A ANALÝZY; Iveta Fodranová]
22. **názor - Práca alebo koláče?**
[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 09/07/2014; 156/2014; s.: 31; názory; Ľuboš Pavelka]
23. **Už nielen zahraničné značky, na Slovensku sa rozvíjajú aj domáce koncepty**
[Téma: Ekonomická univerzita; Slovenský výber; 07/07/2014; 06/2014,07/2014; s.: 18,19,20; ŠPECIÁL; dk]
24. **Mestá čakajú na reštart**
[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 10/07/2014; 27/2014; s.: 22,23; Ekonomika; Ľubomír Jurina]
25. **Rodinné podnikanie legislatíva nepozná. Podpora zo strany štátu tak zlyháva**

[Téma: Ekonomická univerzita; aktualne.sk; 10/07/2014; Ekonomika; Andrea Mačošková]

26. Zomrel vedec a ekonóm Antonín Klas

[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 09/07/2014; TASR]

27. Zomrel významný slovenský vedec a ekonóm Antonín Klas

[Téma: Ekonomická univerzita; aktualne.sk; 09/07/2014; Dnes; TASR]

28. Salón objavuje vinárske Slovensko

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 11/07/2014; 158/2014; s.: 30; Varecha; PR-CL XP140974/01]

29. Minister sľubuje rebríček vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:00; 13/07/2014; Správy RTVS; z domova; Zuzana Hanzelová]

30. CHCEME BYŤ RODINNOU FIRMOU

[Téma: Ekonomická univerzita; Tovar a predaj; 01/07/2014; 07/2014,08/2014; s.: 6,7,8; ROZHOVOR; Veronika Mišíková]

31. Opatrenia ECB pomôžu, nečakajme však zázrak

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 16/07/2014; 134/2014; s.: 12; NÁZORY A ANALÝZY; Rudolf Sivák]

32. Absolventi majú pri platoch často veľké oči

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 15/07/2014; Spravodajstvo; Daniela Balážová Pravda]

33. Prochádzkova Sieť láka: Za dva týždne do nej chceli vstúpiť stovky ľudí

[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 16/07/2014; topky.sk; SITA]

34. Do Prochádzkovej Sieť chcelo za dva týždne vstúpiť 700 ľudí

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 16/07/2014; Slovensko; SITA]

35. Do Prochádzkovej strany sa záujemcovia len tak hrnú: V Sieť chcú byť najmä mladí ľudia

[Téma: Ekonomická univerzita; cas.sk; 16/07/2014; Čas.sk; SITA]

36. Strana Sieť žne úspech: Za dva týždne, 700 nových členov

[Téma: Ekonomická univerzita; pluska.sk; 16/07/2014; Správy; SITA]

37. Sieť: Do strany chcelo za dva týždne vstúpiť 700 ľudí

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 16/07/2014; Spravodajstvo; SITA]

38. INVESTORI NEROZMÝŠLAJÚ TRI KROKY DOPREU

[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 17/07/2014; 27/2014; s.: 18; Téma; Dominik Orfánus]

39. Titul už dávno nezískal...

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 18/07/2014; 164/2014; s.: 28; VOLEJBAL; PAVOL KUBIŠ]

40. ANALÝZA SKLÁDOK NA SLOVENSKU A V EÚ

[Téma: Ekonomická univerzita; Odpady; 15/07/2014; 07/2014; s.: 21,22,23; Analýza skládok na Slovensku a EÚ; Ing. Martin Bosák, PhD]

41. Vysoké školy si upratovali. Chystajú novinky

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 21/07/2014; 166/2014; s.: 4,5; Slovensko; Daniela Balážová]

42. Slovensko má crowdfundingový portál. Prispieť sa dá na chargebrillu či transformáciu života

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 21/07/2014; eTREND; Dominik Orfánus]

43. Vysoké školy si upratovali. Chystajú novinky

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 21/07/2014; Spravodajstvo; Daniela Balážová Pravda]

44. Sorbonna je brána do sveta

[Téma: Ekonomická univerzita; Miau; 11/07/2014; 07/2014; s.: 30,31,32,33,34; Interview; Simonetta Zalová]

45. J&T Banka na Slovensku má novú hovorkyňu

[Téma: Ekonomická univerzita; strategie.sk; 24/07/2014; Redakcia]

46. Magická púť

[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 25/07/2014; 170/2014; s.: 18,19; smeŽeny; Miroslava Mihaličková]

47. V Čile majú podnikatelia raj!

[Téma: Ekonomická univerzita; Nový Čas; 27/07/2014; 29/2014; s.: 22,23; PRÍBEH; Denisa Horváthová]

48. Účastníci festivalu Akademická Nitra prijatí v Župnom dome

[Téma: Ekonomická univerzita; Naše Novosti; 28/07/2014; 29/2014; s.: 6; župné ozveny; OLGA PREKOPOVÁ]

49. História Bratislavského hradu

[Téma: Ekonomická univerzita; TV Bratislava, 18:00; 28/07/2014; Metro dnes; Rastislav Iliev]

50. Účastníci festivalu Akademická Nitra prijatí v Župnom dome

[Téma: Ekonomická univerzita; Nitrianske noviny; 28/07/2014; 29/2014; s.: 10; župné ozveny; OLGA PREKOPOVÁ]

51. Petržalská Incheba ponúka súkromný študentský internát

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 31/07/2014; TRENDreality; Ľuboš Mistrík]

52. Výkonným riaditeľom AMI Communications Slovakia sa stal Peter Chalmovský

[Téma: Ekonomická univerzita; omediach.com; 31/07/2014; Ľudia; mk]

53. Petržalská Incheba ponúka súkromný študentský internát

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 31/07/2014; TRENDreality; Ľuboš Mistrík]

54. Účastníci festivalu Akademická Nitra prijatí v Župnom dome

[Téma: Ekonomická univerzita; Topoľčianske noviny; 29/07/2014; 29/2014; s.: 6; INZERCIA; OLGA PREKOPOVÁ]

55. Cenu som želala mladším

[Téma: Rektor EU; Slovenka; 01/07/2014; 26/2014; s.: 30,31,32,33; GALAVEČER; Alena Horváthová-Čisáriková]

56. Začína sa Detská ekonomická univerzita

[Téma: Rektor EU; webnoviny.sk; 07/07/2014; Slovensko; SITA]

57. Malým inžinierom ekonomickej univerzity ukážu superpočítač

[Téma: Rektor EU; webnoviny.sk; 07/07/2014; Slovensko; SITA]

58. Školstvo: Detská ekonomická univerzita štartuje v pondelok

[Téma: Rektor EU; itnews.sk; 07/07/2014; Tlačové správy; Redakcia]

59. Opatrenia ECB pomôžu, nečakajme však zázrak

[Téma: Rektor EU; HN; 16/07/2014; 134/2014; s.: 12; NÁZORY A ANALÝZY; Rudolf Sivák]

---

1. Prídeme o miliardy z eurofondov

[Téma: Ekonomická univerzita; hn.hnonline.sk; 01/07/2014; HNOnline, Ekonomika a firmy; Peter Kapitán]

Problémom je efektivita pri čerpaní. Horšie ako Slovensko je už len Rumunsko

O miliardy eur z eurofondov môže prísť Slovensko pre neefektívny systém verejného obstarávania. Z celkového balíka takmer 12 miliárd eur na roky 2007 – 2013 sme ku koncu vlaňajška využili len o málo viac ako polovicu. Vyplyva to zo štúdie spoločnosti KPMG, ktorá porovnávala čerpanie eurofondov v jedenástich krajinách strednej a východnej Európy.

Aj keď Slovensko dostalo dva roky navyše na dočerpanie prostriedkov, vytvoriť a obhájiť projekty za zostávajúcich päť miliárd eur bude problém. "V prvom rade treba povedať, že ku koncu rozpočtového obdobia sa čerpanie vždy zrýchli. Aj tak však očakávam, že sa nám podarí dočerpať len 20 až 25 percent z predchádzajúceho rozpočtového obdobia," hovorí Ján Rudolf, odborník na eurofondy z **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Znamená to, že až štvrtina zo sumy vyhradenej pre Slovensko môže zostať nevyužitá.

Problematické obstarávanie

Najväčším problémom sú opakujúce sa nedostatky pri verejnom obstarávaní. Už dávnejšie sme sa presvedčili o tom, že podozrivé tendre jednoducho EÚ neprepláca. Jedným príkladom za všetky môže byť nástenkový tender z dielne niekdajšieho ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja za 120 miliónov eur, pre ktorý padali aj ministri.

Dnes tu hrá veľmi dôležitú úlohu Úrad pre verejné obstarávanie, ktorý pôsobí ako kontrolný orgán pri tendroch, ktoré sú financované z eurofondov. "S cieľom zabezpečenia efektívneho čerpania eurofondov sa zameriavame predovšetkým na výkon predbežných kontrol," povedal Ján Mažgút z Úradu pre verejné obstarávanie. Podľa neho tieto kontroly zabezpečia úspešnejšiu realizáciu verejných obstarávaní a elimináciu prípadných nedostatkov a porušení zákona o verejnom obstarávaní.

Politická nestabilita

Ďalšie komplikácie pri eurofondoch sú spojené aj so zmenami na postoch verejných činiteľov. Od roku 2006 sa u nás totiž ani jedna vláda neudržala dlhšie ako jedno volebné obdobie. "Dôsledkom je, že každá nová vláda väčšinou urobí určité zmeny v projektoch, čo znamená zbytočné naťahovanie času," povedal Peter Borák, Partner spoločnosti KPMG Slovensko. S novou vládou garnitúrou totiž prichádzajú aj nové idey, ktoré sú často do projektov zapracované na poslednú chvíľu. Výsledkom potom býva narýchlo "zbúchaná" súťaž, ktorá sa však nie vždy zhoduje s európskymi štandardmi. Nejde však len o zmeny na najvyšších pozíciách. Ako upozorňuje Rudolf, svoju úlohu hrajú tiež blížiac sa

komunálne voľby. "Na jeseň sa budú meniť primátori, starostovia aj poslanci, to všetko ovplyvní rýchlosť pri čerpaní eurofondov." Na využitie eurofondov máme už len jeden a pol roka. Každý deň je teda dôležitý.

Dva eurorozpočty

V súčasnosti plynie rozpočtové obdobie 2014 – 2020, v ktorom má Slovensko k dispozícii viac ako 15 miliárd eur. Na jednej strane sa to javí ako dobrá správa, ale musíme sa pozrieť i na druhú stranu mince. Popri používaní prostriedkov z minulého rozpočtového obdobia sa už pracuje aj na čerpaní tých aktuálnych. "Prioritou je v tomto období čerpanie prostriedkov z aktuálneho rozpočtového obdobia," tvrdí Ján Rudolf. Ľudské kapacity, ktoré sa eurofondmi zaoberajú, však zostávajú nezmenené. V praxi to teda môže znamenať len ďalšie zaostávanie pri využívaní finančných prostriedkov z Európskej únie.

[Späť na obsah](#)

2. Prídeme o miliardy z eurofondov

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 01/07/2014; 124/2014; s.: 9,10; HN plus; Peter Kapitán]

ZAOSTRENÉ NA...

V rubrike Zaostrené na... ponúkajú HN svoj pohľad na najdôležitejšie udalosti vo firmách a v ekonomike. Dnes o vstupe súkromných prepravcov na slovenské železnice.

EUROFONDY

Problémom je efektivita pri čerpaní. Horšie ako Slovensko je na tom už len Rumunsko.

Peter Kapitán

Bratislava – O miliardy eur z eurofondov môže prísť Slovensko pre neefektívny systém verejného obstarávania. Z celkového balíka takmer 12 miliárd eur na roky 2007 – 2013 sme ku koncu vlaňajška využili len o málo viac ako polovicu. Vyplýva to zo štúdie spoločnosti KPMG, ktorá porovnávala čerpanie eurofondov v jedenástich krajinách strednej a východnej Európy. Aj keď Slovensko dostalo dva roky navyše na dočerpanie prostriedkov, vytvoriť a obhájiť projekty za zostávajúcich päť miliárd eur bude problém. "V prvom rade treba povedať, že ku koncu rozpočtového obdobia sa čerpanie vždy zrýchli. Aj tak však očakávam, že sa nám podarí dočerpať len 20 až 25 percent z predchádzajúceho rozpočtového obdobia," hovorí Ján Rudolf, odborník na eurofondy z **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Znamená to, že až štvrtina zo sumy vyhradenej pre Slovensko môže zostať nevyužitá.

Problematické obstarávanie

Najväčším problémom sú opakujúce sa nedostatky pri verejnom obstarávaní. Už dávnejšie sme sa presvedčili o tom, že podozrivé tendre jednoducho EÚ neprepláca. Jedným príkladom za všetky môže byť nástenkový tender z dielne niekdajšieho ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja za 120 miliónov eur, pre ktorý padali aj ministri. Dnes tu hrá veľmi dôležitú úlohu Úrad pre verejné obstarávanie, ktorý pôsobí ako kontrolný orgán pri tendroch, ktoré sú financované z eurofondov. "S cieľom zabezpečenia efektívneho čerpania eurofondov sa zameriavame predovšetkým na výkon predbežných kontrol," povedal Ján Mažgút z Úradu pre verejné obstarávanie. Podľa neho tieto kontroly zabezpečia úspešnejšiu realizáciu verejných obstarávaní a elimináciu prípadných nedostatkov a porušení zákona o verejnom obstarávaní.

Politická nestabilita

Ďalšie komplikácie pri eurofondoch sú spojené aj so zmenami na postoch verejných činiteľov. Od roku 2006 sa u nás ani jedna vláda neudržala dlhšie ako jedno volebné obdobie. "Dôsledkom je, že každá nová vláda väčšinou urobí určité zmeny v projektoch, čo znamená zbytočné naťahovanie času," povedal Peter Borák, Partner spoločnosti KPMG Slovensko. S novou vládou garnitúrou totiž prichádzajú aj nové idey, ktoré sú často do projektov zapracúvané na poslednú chvíľu. Výsledkom potom býva naráchlo "zbúchaná" súťaž, ktorá sa však nie vždy zhoduje s európskymi štandardmi. Nejde však len o zmeny na najvyšších pozíciách. Ako upozorňuje Rudolf, svoju úlohu hrajú aj blížiac sa komunálne voľby. "Na jeseň sa budú meniť primátori, starostovia aj poslanci, to všetko ovplyvní rýchlosť pri čerpaní eurofondov." Na využitie eurofondov máme už len jeden a pol roka. Každý deň je teda dôležitý.

Dva eurorozpočty

V súčasnosti plynie rozpočtové obdobie 2014 – 2020, v ktorom má Slovensko k dispozícii viac ako 15

miliárd eur. Na jednej strane sa to javí ako dobrá správa, ale musíme sa pozrieť i na druhú stranu mince. Popri používaní prostriedkov z minulého rozpočtového obdobia sa už pracuje aj na čerpaní tých aktuálnych. "Prioritou je v tomto období čerpanie prostriedkov z aktuálneho rozpočtového obdobia," tvrdí Ján Rudolf. Ľudské kapacity, ktoré sa eurofondmi zaoberajú, však zostávajú nezmenené. V praxi to teda môže znamenať len ďalšie zaostávanie pri využívaní finančných prostriedkov z Európskej únie.

Čerpanie eurofondov v krajinách strednej a východnej Európy (programové obdobie 2007 až 2013, stav ku koncu roku 2013)

dostupný rozpočet (v mld. eur)	zazmluvnené projekty (v mld. eur)	miera zazmluvnenosti (v %)	preplatené projekty (v mld. eur)
Estónsko	3,4	3,3	96 2,6
Lotyšsko	4,5	4,4	96 3,2
Litva	6,8	6,7	99 5,0
Poľsko	67,2	63,8	95 42,9
Slovensko*	11,7	11,4	98 6,1
Česko	26,3	24,2	92 16,8
Rumunsko	19,2	18,0	94 7,0
Bulharsko	6,7	7,5	112 3,6
Maďarsko	24,9	26,5	106 15,6
Slovinsko	19,2	18,0	94 7,0
Stredná a východná Európa SPOLU	174,7	169,4	97 105,5

* Pozn.: Slovensko dostalo výnimku na čerpanie do konca roka 2015 Zdroj - KPMG, Infografika: HN/M. Záborský

Koľko krajiny vyčerpali z eurofondov (pomer vyčerpaných a celkovo dostupných finančných prostriedkov v %)

Rumunsko	37
Slovensko	53
Bulharsko	54
Maďarsko	62
Slovinsko	62
Česko	64
Poľsko	64
Litva	74
Lotyšsko	70
Estónsko	77
Stredná a východná Európa SPOLU	63

Najväčšie projekty financované z eurofondov

1. Diaľnica D1 Sverepec Vrtižer 223,623 milióna eur
2. Modernizácia železničnej trate Nové Mesto nad Váhom – Zlatovce 185,396 milióna eur
3. Modernizácia železničnej trate Trnava – Ilava – Beluša 174,452 milióna eur

Operačné programy s najlepším čerpaním (k 31. 5. 2014)

Zdravotníctvo

Celková suma 250 mil. eur
Vyčerpané 218,06 mil. eur

87,22 %

Regionálny OP

Celková suma 1,55 mld. eur
Vyčerpané 1,13 mld. eur

72,94 %

Zamestnanosť a sociálna inklúzia

Celková suma 941,30 mil. eur
Vyčerpané 620,38 mil. eur

65,91 %

Operačné programy s najhorším čerpaním (k 31. 5. 2014)

Vzdelávanie

Celková suma 542,73 mil. eur
Vyčerpané 239,15 mil. eur

44,06 %

Životné prostredie

Celková suma 1,82 mld. eur
Vyčerpané 860,34 mil. eur

47,27 %

Informatizácia spoločnosti

Celková suma 843,60 mil. eur
Vyčerpané 413,29 mil. eur

48,99 %

[Späť na obsah](#)

3. Stroj na peniaze sa zasekol. Nestíhame čerpať eurofondy

[Téma: Ekonomická univerzita; hn.hnonline.sk; 01/07/2014; HNOnline, Ekonomika a firmy; Peter Kapitán]

Peniaze na diaľnice, modernizáciu železničnej trate či na rozvoj regiónov. Aj na toto nám ponúka Európska únia eurofondy. Slovensko je však opäť na chvoste čerpania týchto peňazí. Odborníci sa zhodujú v tom, že o miliardy prídeme. Na dočerpanie viac ako piatich miliárd nám totiž zostáva už len jeden a pol roka. Len na porovnanie – takmer rovnakú sumu sme čerpali šesť rokov v rámci rozpočtového obdobia 2007 – 2013. Európska únia nám síce predžila čas na využitie týchto peňazí do konca budúceho roka, no aj tak sa k peniazom pravdepodobne nedostaneme.

"Máme veľkú byrokráciu, najmä pri vykazovaní výdavkov," pomenúva problémy Ján Rudolf, odborník na eurofondy z **Ekonomickej univerzity**. Problémy sú aj v nekvalitnom verejnom obstarávaní, ktoré najčastejšie býva prekážkou pri preplácaní.

[Späť na obsah](#)

4. Stroj na peniaze sa zasekol. Nestíhame čerpať eurofondy

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 01/07/2014; 124/2014; s.: 1; Titulná strana; redakcia]

Bratislava – Peniaze na diaľnice, modernizáciu železničnej trate či na rozvoj regiónov. Aj na toto nám ponúka Európska únia eurofondy. Odborníci sa zhodujú v tom, že o miliardy prídeme. Na dočerpanie viac ako piatich miliárd nám totiž zostáva už len jeden a pol roka. Len na porovnanie – takmer rovnakú sumu sme čerpali šesť rokov. "Máme veľkú byrokráciu, najmä pri vykazovaní výdavkov," pomenúva problémy Ján Rudolf, odborník na eurofondy z **Ekonomickej univerzity**. Problémy sú aj v nekvalitnom verejnom obstarávaní, ktoré najčastejšie býva prekážkou pri preplácaní.

Aká suma eurofondov z únie je v hre

11 miliárd eur je balíček, ktorý nám ponúka Brusel*

6,5 miliardy eur sme asi vyčerпали od roku 2007 do konca mája

5 miliárd eur musíme vyčerpať do budúceho roka a hrozí, že o ne prídeme

* ide o sumu z rozpočtového obdobia 2007 2013, kde sme dostali výnimku a môžeme ich čerpať do konca budúceho roka

3 najhoršie čerpané operačné programy (percento čerpaných prostriedkov)

Informatizácia spoločnosti 48,99 %
Životné prostredie 47,27 %
Vzdelávanie 44,06 %

[Späť na obsah](#)

5. Argumenty politikov sú chybné

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 01/07/2014; 124/2014; s.: 10; HN plus; LH]

POHĽAD ODBORNÍKA

Ján Rudolf, odborník na eurofondy z **Ekonomickej univerzity**, pre Hospodárske noviny:

Z porovnania čerpania eurofondov v našom regióne vychádza, že prakticky všetky krajiny majú veľký rozdiel medzi zazmluvnenými a reálne preplatenými projektmi. Prečo?

Politici argumentujú tým, že predpokladom úspešného čerpania eurofondov je vysoká zazmluvnenosť projektov. To však nie je pravda. Vďaka tomu vieme len to, kam majú peniaze smerovať a je aj predpoklad, že sa vyčerpajú. Ale pri slove predpoklad aj zostávame.

Aká je teda realita?

Až po tom, čo máte projekt zazmluvnený, vypíšete verejné obstarávanie a čakáte na výsledok. Môže sa stať, že zazmluvníte 200 miliónov eur, ale vysúťažíte len 190 miliónov. To je prvý dôvod. A verejné obstarávanie je celkovo najväčším problémom. Súťaž sa tak dlho, že projekt mal už byť hotový, ale vy ešte stále nemáte vybraného dodávateľa. A pre rôzne obštrukcie sa potom mestá, firmy či iní žiadatelia vzdávajú projektov a odstupujú z nich. A toto naťahovanie bude v budúcnosti ešte väčším problémom ako v minulosti.

Prečo?

Blížila sa komunálne voľby. A nové samosprávy, noví starostovia či poslanci, nebudú mať záujem o projekt, či vyčlenené peniaze na spolufinancovanie dajú na iný projekt. Výsledkom je, že zazmluvnenosť nie je relevantný údaj. Veď aj Slovensko má dnes zazmluvnených 100 percent, ale reálne čerpanie zhruba na polovičnej úrovni.

Peniaze z obdobia 2007 až 2013 môžeme čerpať do konca roka 2015. Stihneme to, alebo časť z nich prepadne?

Za rok a pol môžete vyčerpať možno 20 či viac percent a dostaneme sa teda zhruba na úroveň 75 až 80 percent. Už dnes teda môžeme povedať, že minimálne jednu miliardu eur nestihneme vyčerpať. To číslo môže byť väčšie, ale presnejšie ho budeme vedieť vyčíslit až o pár mesiacov.

Teraz sa nám začalo nové programovacie obdobie 2014 až 2020. Bežia nám teda dve obdobia súčasne. Môže to zväčšiť problémy s čerpaním?

Presne tak, je to jeden z dôvodov, prečo si myslím, že nám v eurofondoch prepadne viac ako miliarda eur. Robia to tí istí úradníci, ich počet sa v zásade nezmenil. A skúsenosť vraví, že všetci sa začnú venovať novému obdobiu a staré budú zanedbávať. Chystajú operačné programy, všetky materiály, ktoré treba k implementácii pre nové obdobie. Nechcem tvrdiť, že implementácia zlyhá, ale pravdou je, že kapacít nie je veľa a odborne zdatných ešte menej.

Utrpí tým aj nové programovacie obdobie?

Neuškodí mu to, keďže tu je N+3, teda peniaze musíte vyčerpať do troch rokov od ich alokácie. V starom období to boli dva roky. V roku 2016 sú však parlamentné voľby, iná vláda, keďže nepredpokladám, že Smer bude znovu skladať vládu sám. Prídu teda noví ľudia, čo opäť všetko zbrzdí, ale to všetko uvidíme až o dva roky.

Už ste spomínali hlavné dôvody slabého čerpania, ktoré súvisia najmä s politikou. Čo iné by sme však mali zlepšiť?

Máme veľkú byrokráciu, najmä pri vykazovaní výdavkov. Projekty by sa mali vyplácať na základe paušálnych výdavkov. Pretože napríklad pri vzdelávaní kontrolujú úradníci každú jednu prezenčku či každé jedno pero. Mali by napríklad radšej určiť, že na 100 ľudí máte danú sumu, a tú kontrolovať. Celkovo si však eurofondy zaslúžia zvýšenú kontrolu. Najmä kontrolu na mieste, keďže sú aj projekty, ktoré sú realizované len fiktívne. (LH)

Zazmluvnenosť eurofondov nie je relevantným údajom.

[Späť na obsah](#)

6. Argumenty politikov sú chybné

[Téma: Ekonomická univerzita; hn.hnonline.sk; 01/07/2014; HNonline, Ekonomika a firmy; Lukáš Havlík]

Ján Rudolf, odborník na eurofondy z **Ekonomickej univerzity**

Z analýzy čerpania eurofondov v regióne strednej a východnej Európy vychádza, že prakticky všetky krajiny majú veľký rozdiel medzi zazmluvnenými a reálne preplatenými projektmi. V ňom sme tretí najhorší. Prečo?

Politici argumentujú tým, že predpokladom úspešného čerpania eurofondov je vysoká zazmluvnenosť projektov. To však nie je pravda. Vďaka tomu vieme len to, kam majú peniaze smerovať a je aj predpoklad, že sa vyčerpajú. Ale pri slove predpoklad aj zostávame.

Aká je teda realita?

Až po tom, čo máte projekt zazmluvnený, vypíšete verejného obstarávania a čakáte na výsledok. Môže sa stať, že zazmluvníte 200 miliónov eur, ale vysúťažíte len 190 miliónov. To je prvý dôvod. A verejné obstarávanie je celkovo najväčším problémom. Súťaží sa tak dlho, že projekt mal už byť hotový, ale vy ešte stále nemáte vybraného dodávateľa. A pre rôzne obštrukcie sa potom mestá, firmy či iní žiadatelia vzdávajú projektov a odstupujú z nich. A toto naťahovanie bude v budúcnosti ešte väčším problémom ako v minulosti.

Prečo?

Bližšie sa komunálne voľby. A nové samosprávy, noví primátori, starostovia či poslanci, nebudú mať záujem o projekt či vyčlenené peniaze na spolufinancovanie dajú na iný projekt. Tie končia z viacerých dôvodov. Výsledkom však je, že zazmluvnenosť nie je relevantný údaj. Veď aj Slovensko má dnes zazmluvnených takmer 100 percent, ale reálne čerpanie zhruba na polovičnej úrovni.

Peniaze z obdobia 2007 až 2013 môžeme čerpať do konca roka 2015. Stihneme to, alebo časť z nich prepadne?

Za rok a pol môžete vyčerpať možno 20 či viac percent a dostaneme sa teda zhruba na úrovni 75 až 80 percent. Už dnes teda môžeme povedať, že minimálne jednu miliardu eur nestihneme vyčerpať. To číslo môže byť väčšie, ale presnejšie ho budeme vedieť vyčíslieť až o pár mesiacov. A to všetko napriek tomu, že máme zazmluvnených 100 percent.

Štúdia však ukazuje, že to nie je len slovenská "choroba", ale má s tým problém v podstate celý región.

Problémy sú, samozrejme, podobné, ale ja iné krajiny veľmi nesledujem.

Teraz sa nám začalo nové programovacie obdobie 2014 až 2020. Bežia nám teda dve obdobia súčasne. Môže to zväčšiť problémy s čerpaním?

Presne tak, je to jeden z dôvodov, prečo si myslím, že nám v eurofondoch prepadne viac ako miliarda eur. Robia to tí istí úradníci, ich počet sa v zásade nezmenil. A skúsenosť vraví, že všetci sa začnú venovať novému obdobiu a staré budú zanedbávať. Chystajú operačné programy, všetky materiály, ktoré treba k implementácii pre nové obdobie. Nechcem tvrdiť, že implementácia zlyháva, ale pravdou je, že kapacít nie je veľa a odborne zdatných ešte menej.

Utrpí tým aj nové programovacie obdobie?

Neuškodí mu to, keďže tu je N+3, teda peniaze musíte vyčerpať do troch rokov od ich alokácie. V starom období to boli dva roky. V roku 2016 sú však parlamentné voľby, iná vláda, keďže nepredpokladám, že Smer bude znovu skladať vládu sám. Prídu teda noví ľudia, čo opäť všetko zbrzdí, ale to všetko uvidíme

až o dva roky.

Už ste spomínali tie hlavné dôvody slabého čerpania, ktoré súvisia najmä s politikou. Čo iné by sme však mali zlepšiť?

Máme veľkú byrokráciu, najmä pri vykazovaní výdavkov. Projekty by sa mali vyplácať na základe paušálnych výdavkov či náhrad. Pretože napríklad pri vzdelávaní kontrolujú úradníci každú jednu prezenčku či každé jedno pero. Mali by napríklad radšej určiť, že na 100 ľudí máte danú sumu, a tú kontrolovať. Celkovo si však eurofondy zaslúžia zvýšenú kontrolu. Najmä kontrolu na mieste, keďže sú aj projekty, ktoré sú realizované len fiktívne.

Ak sa vrátim k problém regiónu ako takého, má vôbec Brusel záujem pomáhať krajinám pri čerpaní eurofondov, alebo je mu to vlastne jedno a prepadnuté peniaze uvíta?

V poslednom čase sa stretávam s názorom kolegov, že to, čo Brusel v minulosti považoval za správne, respektíve akceptoval, dnes už vidí inak. A audítori dnes riešia pri kontrole projektov často naozaj malichernosti. Únia je vo finančnej kríze, škrtá a viac jej záleží na tom, aby urobili čo najviac korekcií. Stretávam sa aj s takýmito názormi, potrebujú jednoducho získať viac peňazí späť do rozpočtu. Nie je na to však jednotný názor a je to na dlhšiu diskusiu. Bruselu to určite nie je jedno ako sa peniaze míňajú, ale tlaky sú rôzne.

[Späť na obsah](#)

7. Firme Euler Hermes šéfuje Tomáš Jurík

[Téma: Ekonomická univerzita; openiazoch.zoznam.sk; 02/07/2014; openiazoch.zoznam.sk; Redakcia]

Spoločnosti Euler Hermes Europe SA, ktorá je pobočkou poisťovne z iného členského štátu, od 1. júna tohto roku šéfuje Tomáš Jurík. Z pozície výkonného riaditeľa bude viesť spoločnosť Euler Hermes Europe a Euler Hermes Services Slovensko, teda poisťovňu aj servisnú organizáciu.

Ambíciou Tomáša Juríka je podľa spoločnosti posilniť líderské postavenie Euler Hermes na trhu nielen prostredníctvom trhového podielu, ale aj uvádzaním inovácií pre klientov. "Poistenie pohľadávok je nielen služba, ale aj spôsob, ako firmám pomôcť prekonať neistotu vyplývajúcu zo súčasného ekonomického vývoja. Môžeme byť pre klientov oporou pri nadväzovaní a udržiavaní bezpečných obchodných vzťahov," uviedol.

Tomáš Jurík je absolventom **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, začínal pred štrnástimi rokmi v Tatra banke, kde postupne viedol oddelenia štruktúrovaného obchodného financovania, faktoringu a vývoja úverových produktov pre mikrosegment. Tri roky riadil pobočku francúzskej spoločnosti Coface na Slovensku, so zameraním na celkový manažment pohľadávok. Bol zakladajúcim členom Asociácie slovenských inkasných spoločností a jej prvým generálnym sekretárom. Takmer dva roky pracoval ako obchodný riaditeľ personálnej agentúry Adecco.

Euler Hermes je svetovým lídrom s viac než 100-ročnými skúsenosťami v oblasti poistenia pohľadávok. S centrárou v Paríži pôsobí vo viac ako 50 krajinách na piatich kontinentoch a zamestnáva vyše 6 000 ľudí. Euler Hermes je členom skupiny Allianz a je trhovým lídrom vo svete aj na Slovensku. Spoločnosť v roku 2013 zaznamenala konsolidovaný obrat 2,5 mld. eur a kryla pohľadávky v objeme 789 mld. eur.

[Späť na obsah](#)

8. Cenu som želala mladším

[Téma: Ekonomická univerzita; Slovenka; 01/07/2014; 26/2014; s.: 30,31,32,33; GALAVEČER; Alena Horváthová-Čisáriková]

Rozhovor s herečkou Emíliou Vášáryovou

„V tejto sále sedí človek, ktorý ma sprevádzal celý môj profesionálny život. Je to vynikajúca novinárka Elena Ťapajová, ktorej sa tu dostalo špeciálneho ocenenia za jej dlhoročnú prácu. Aj vďaka nej ma čitatelia spoznávali, najmä na stránkach Slovenky,“ povedala s pokorou herečka EMÍLIA VÁŠÁRYOVÁ počas preberania ceny Slovenka roka v kategórii Umenie a kultúra. Krátko po prevzatí sošky sa s nami podelila s jej bezprostrednými pocitmi.

Je to vždy milá udalosť, keď človek dostane ocenenie, no toto je špeciálne tým, že závisí od odoslaných hlasov. Ja som veľmi vďačná za prejavenú dôveru a náklonnosť, a to najmä v tomto roku... Dúfam, že

ešte budem môcť trochu pracovať, aby som nesklamala všetkých tých, ktorí mi dali hlas. Ešte raz ďakujem.

Spomeňte si, aká bola vaša prvá reakcia, keď vám zavolali, že ste nominovaná v ankete Slovenka roka...

Keďže som už jednu sošku - v kategórii Charita - získala, povedala som, že mali navrhnúť niekoho iného, lebo si myslím, že treba dopredu ťahať aj mladšie ročníky žien. Nemyslím teraz len na herečky. Špeciálne mám na mysli pani Ľubicu Malachovskú Čekovskú, skladateľku, ktorá bola nominovaná v tej istej kategórii ako ja. Pani Ľubica je fenomén, výnimočný talent, ocenenie by si rozhodne zaslúžila a priznám sa, aj som dúfala, že bude víťazkou. Rovnako ako pani Gabriela Belopotocká, riaditeľka vydavateľstva Ikar, ktorá je z iného odvetvia, no koľko ona urobila na poli knižnom, to je naozaj veľmi vzácné, lebo viem, aké je dnes ťažké vydávať knihy. Ja ocenenie skôr želim tým druhým.

Vraj ste sa dokonca chceli vzdať svojich hlasov v ich prospech...

Áno, lebo mňa už ľudia poznajú a dámy - mimoriadne talentovaná Ľubica Malachovská Čekovská a mimoriadne schopná manažérka Gabriela Belopotocká - majú môj obdiv a zaslúžia si pozornosť.

Členkou našej prvej divadelnej scény ste už takmer 51 rokov, z toho 25 rokov súčasne odovzdávate svoje skúsenosti ako pedagogička na VŠMU, titul čestnej profesorky máte aj na brnianskej Janáčkovej akadémii múzických umení...

Veľmi sa teším z úspechov svojich bývalých žiakov, príslušníkov mladšej hereckej generácie. Zo všetkých by som spomenula Juraja Loja, ktorý bol nesmierne skromný, som rada, že mu v seriáli Búrlivé víno, s ktorým sa v súčasnosti diváci stretávajú na obrazovkách, dali takú príležitosť. Za svoj úspech považujem aj to, že do môjho života vstúpila charita. Už roky pomáham rôznym spôsobom, nahrávam napríklad texty pre nevidiacich. Ale najznámejšia je Nadácia pre deti Slovenska, pri zrode ktorej som stála, a jej projekt Hodina deťom, kde som od začiatku čestnou predsedníčkou. Spoznala som tu úžasných ľudí. Ženy, ktoré by si zaslúžili ocenenia...

Popri tom ste stihli vychovať dvoch synov a dcéru...

Najväčším darom v živote pre mňa bola celá moja rodina - moji rodičia a to, čo nám so sestrou vštepili, a potom môj muž, ktorý mi vytváral zázemie a mal pochopenie pre moju prácu. Lebo žiť s herečkou vôbec nie je ľahké...

Foto:

Kategória Zdravníctvo: Stomatologička MUDr. Zorica Nemcová, cenu jej odovzdávali podpredsedníčka Národnej rady SR Renáta Zmajkovičová a generálny riaditeľ spoločnosti UNIPHARMA - 1. slovenská lekárska akciová spoločnosť Tomislav Jurik

Médiá a komunikácia: Danica Kleinová, reportérka Televízie Markíza, cenu odovzdal Imrich Béreš, predseda predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne

Charita: Patrícia Garajová Jarjabková, televízna moderátorka a dobrovoľníčka v Združení na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím, cenu odovzdávali Marián Gajdoš zo spoločnosti GAMO a poslanec Európskeho parlamentu Miroslav Mikolášik

Vzdelávanie a podpora mladých talentov: profesorka Iveta Šimková, kardiologička a vysokoškolská pedagogička (prodekanka Lekárskej fakulty SZU v Bratislave), cenu odovzdal člen predstavenstva spoločnosti Slovenské liečebné kúpele Ražeckej Teplice Zdenko Miškolci a rektor **Ekonomickej univerzity Bratislava** Rudolf Sivák

Sošku od sochárky Jany Brisudovej si prevzala aj bývalá prvá dáma SR Silvia Gašparovičová

Biznis a manažment: Jana Prágerová, riaditeľka umeleckej agentúry APA, cenu odovzdávali Igor Nagy, konateľ spoločnosti ČEZ Slovensko a Elvira Chadimová, prezidentka TOP centra podnikateľiek Slovenska

Veda a výskum: Biochemička a molekulárna biologička profesorka Marta Kollárová, cenu odovzdávali Pavol Lupták zo spoločnosti D.I.C. a Jaromír Pastorek, predseda Slovenskej akadémie vied

Mimoriadnu cenu odovzdala šéfredaktorka Slovenky Mária Miková spolu s ministrom kultúry SR Marekom Maďaričom legende slovenskej žurnalistiky Elene Ťapajovej

Umenie a kultúra: Emília Vášáryová, herečka a profesorka na VŠMU, cenu odovzdávali riaditeľ SND Marián Chudovský a Vladimír Grežo, riaditeľ Bratislavského kultúrneho a informačného strediska (BKIS), festivalu Kultúrne leto a Hradných slávností Bratislava

Riaditeľ Centra marketingu v TV Markíza Michal Borec s kolegyňami

Bývalý prezident SR Ivan Gašparovič, Silvia Gašparovičová, Mária Miková, Elvíra Chadimová a Ladislav Reháč

Excelentná tanečná skupina CreDance

Profesorka Iveta Radičová s partnerom Mariánom Balázsom

Režiséri Tomášovi Eibnerovi famózne sekundovali Katarína Harangozóová a Mima Marušáková

Na recepcii nechýbala nádherná torta s tradičným symbolom Slovenky, ktorú upiekla a servírovala spoločne s Máriou Rehákovou jedna z nominantiek Monika Sisková

Minister kultúry SR Marek Maďarič s manželkou Zuzanou

Manželia Iveta a Vlado Černí

Módna návrhárka Renáta Kliská a Zuzana Valovičová, šéfredaktorka Ženského webu

Manželia Sisa a Juraj Lelkesovci

Prekladatelia textov o Slovenkách roka do angličtiny manželia Jana a Vlado Lajčákovci z Brainy

Podnikateľ v mediálnej oblasti Peter Struhár s priateľkou

Slovenka roka 2009 doktorka Anna Hlavatá s manželom Rolom

Módna návrhárka Jana Pištejová, z ktorej dielne mali róby mnohé Slovenky roka

Ako dve sestry: Marína Kráľovičová s dcérou Janou

Primátor Banskej Bystrice Peter Gogola a autorka sochy pre Slovenky roka Jana Brisudová

[Späť na obsah](#)

9. S energetickou infraštruktúrou to ťaháme už 65 rokov

[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 03/07/2014; 26/2014; s.: 56,57; 65 rokov; PR-CL T 0773]

Málokto pozná energetickú sústavu na Slovensku lepšie ako SAG Elektrovod, hovorí generálny riaditeľ spoločnosti Alexander Kšiňan. Firma, ktorá stála pri zrode slovenskej energetiky, totiž väčšinu elektrických vedení na Slovensku a časti Moravy primárne vybuodovala. Zabezpečila všetko od projektu cez realizáciu až po súčasnú údržbu. A Kšiňan je rád, že prekonal moment zlomu trhového prostredia v porevolučných rokoch a nadväzujú na tradíciu a profesijné know-how z jej dlhodobého, 65-ročného pôsobenia. Poskytujú špecifické služby, ktoré si vyžadujú značné znalosti i spôsobilosť ľudí na ich realizáciu. Pustili sa na nové trhy, lebo tie pôvodné boli previazané na zaniknuté politické zriadenie a nepretrvali po zmenách a internej reštrukturalizácii koncom minulého tisícročia. „Druhý domov“ našli v Škandinávii, kde sa úspešne prebili cez verejné obstarávania na montáž elektrických vedení najprv na Islande, neskôr v Grónsku, Švédsku, Fínsku a Nórsku. Na to je A. Kšiňan obzvlášť hrdý, pretože úspechy podobného charakteru sú na zahraničných trhoch pomerne zriedkavé. Udržali zamestnancov v čase krízy a báza ich znalostí a zručností zostala zachovaná.

Čo považujete vo firme za najväčšiu a trvalú hodnotu?

Ponúkame služby v oblasti energetiky, týkajúce sa stavebných aj inštalačných prác v rámci budovania energetických diel v celej komplexnosti, to znamená od projekčnej činnosti cez realizačnú až po revízie a údržbu. Sme schopní realizovať široké spektrum služieb vrátane stavieb na kľúč. Sústreďujeme slovenské know-how na tento typ činnosti a po technickej stránke sme, môžeme smelo povedať, baštou akumulovaných znalostí. V súčasnosti sa totiž prejavujú dôsledky porušenia generačnej kontinuity z obdobia transformačných rokov - značné vytrácanie odborných znalostí. V SAG Elektrovoде však máme expertov, ktorí sú autoritami vo svojich oblastiach v rámci česko-slovenskej energetickej komunity. Neustále sa orientujeme aj na technický vývoj.

Aké mílniky ste prekonalí na ceste k novodobej histórii?

Za jeden určite považujem transformáciu vlastníckych vzťahov v ekonomike. Nebolo to ľahké, pretože na zmenu systému sme podobne ako stovky iných firiem neboli pripravení. Firma bola historicky finančne poddimenzovaná a zdroje si musela doplniť sama. Trhy smerom na východ sa stratili a na nové ešte neexistovala väzba. S tým súvisí aj náš rozbeh v zahraničí na začiatku tisícročia.

Na akých trhoch pôsobíte a kto sú vaši zákazníci?

Rozhodujúci objem našich výkonov realizujeme pre operátorov prenosových a distribučných sústav, z najbližšieho okolia okrem Slovenska a Česka aj v okolitých krajinách, ako je napr. Slovinsko. Sme jednou z mála firiem v našej časti Európy, ktorá podniká pod vlastným menom v tomto segmente aj v zahraničí. Náš druhý domáci trh je Škandinávia, v ktorej pôsobíme už takmer desaťročie a je jednou z devíz, ktorú máme. Začali sme na Islande, komplexne sme vybuodovali elektrické vedenie v Grónsku a pôsobíme vo všetkých krajinách zatiaľ s výnimkou Dánska.

Ako získavate zákazky?

Zúčastňujeme sa domácich aj medzinárodných verejných tendrov. Podmienky v týchto súťažiach sú, samozrejme, rozdielne v rôznych regiónoch Európy. Ani doma nie je situácia jednoduchá, pretože sa tu stretávame so systémom, ktorého výsledkom je, že náš trh je pomerne otvorený a všeobecne dostupný, zatiaľ čo väčšina európskych štátov si domáci trh chráni. Z pohľadu slovenského zamestnávateľa nie je jednoduché súťažiť o domáce zákazky s medzinárodnými hráčmi.

Dokážete v tendroch uplatniť výhody vyplývajúce z dlhodobých skúseností?

V nastavení verejného obstarávania, ako sme toho svedkami u nás, sú dlhodobá história a kvalita na vedľajšej koľaji. Zásadným rozhodovacím faktorom je cena, čo podľa nášho názoru nie vždy býva správna cesta. Myslím, že tento faktor spôsobuje problémy i nejednému obstarávateľovi. S odlišnou situáciou sa stretávame v Škandinávii, kde si na schopnostiach a skúsenostiach dajú zákazníci veľmi záležať ešte pred umožnením uchádzať sa o zákazky v priamom súboji. Uchádzači musia prejsť pomerne dlhým prekvalifikačným procesom, kde je potrebné zdokladovať plnenie štandardov a očakávaní, ako aj preukázať príslušnú ekonomickú stabilitu.

Ako sa vy a vaši zamestnanci vyrovnávate s prácou v zahraničí a s cudzojazyčným prostredím?

Jazykovú bariéru manažment prekonal, v robotníckych profesiách tento problém prirodzene pretrváva. Obzvlášť sa musíme veľmi dobre orientovať v miestnych systémoch sociálneho a odvodového zabezpečenia, pretože naše úrady nezriedka nemajú pravidelnú skúsenosť v otázkach kompatibility systémov. Vysielaním pracovníkov do niektorých zahraničných destinácií sme sa stali „pioniermi“ v danej problematike. Naši pracovníci pôsobia v zahraničí aj niekoľko mesiacov, preto je nevyhnutné zladať aj daňové povinnosti.

Nemali ste problém etablovať sa v zahraničí?

Doma si spravidla viete nejako poradiť. Ale nie je jednoduché dielo manažovať v absolútne iných podmienkach a rizikách. Ak svoju prácu neviete robiť dobre, nedokážete to nikde zakryť. Nám sa však v týchto krajinách podarilo profesijne sa presadiť, opakovane vstupujeme do významných projektov v zahraničí a po nazbieraných skúsenostiach je to vždy o čosi jednoduchšie.

Energetika má regulované ceny štátom, obmedzuje vás to ako dodávateľa?

Našími zákazníkmi sú prenosové a distribučné sústavy, úplne alebo čiastočne vlastnené štátom, ktoré sa v rámci vlastných rozpočtov musia zmestiť do svojich investičných rámcov a očakávaní. Vstup regulátora a výška oprávnených nákladov majú, samozrejme, vplyv na hodnotu investícií do jednotlivých sietí. Navyše energetika bola podobne ako ostatné odvetvia postihnutá krízou a majitelia distribučných podnikov zaznamenali určité zmeny v rámci celej Európy, čo, samozrejme, ovplyvňuje aj náš biznis. Jednou z ciest na vyrovnanie sa s týmito vplyvmi je diverzifikácia trhov, o ktorú sa snažíme. Ďalšou cestou by mohla byť čiastočná produktová diverzifikácia, kde takisto zaznamenávame určité kroky, avšak vzhľadom na charakter poskytovaných služieb to určite nie sú objemy, ktoré by nahradili náš hlavný biznis.

Upadá záujem mladej generácie o energetický biznis?

Generačná obmena je veľkým problémom naprieč celou Európou, ukazuje sa totiž, že mladá generácia považuje za atraktívnejšie iné odbory. Energetika je však strategické odvetvie a jeden z hlavných pilierov

národného hospodárstva. Vo všeobecnosti zaznamenala spoločnosť pokles záujmu o technické odbory, avšak nám sa v posledných rokoch podarilo nastaviť spoluprácu so vzdelávacím sektorom tak, že sa nám darí zabezpečiť pre nás potrebné kapacity. Situácia je, samozrejme, odlišná od minulosti, keď sa spoločnosti ako naša priamo podieľali na výchove a vzdelávaní nových zamestnancov prevádzkovaním vlastných vzdelávacích inštitúcií.

Áká je budúcnosť firmy SAG Elektrovod?

Naším cieľom je okrem iného zachovať spoločnosť ako pokračujúcu baštu znalostí a vysoko profesionálneho poskytovateľa služieb k plnej spokojnosti našich zákazníkov. Budeme bojovať o to, aby sme boli schopní zabezpečiť existujúcu zamestnanosť, ktorá dnes predstavuje 500 zamestnancov, a to s dôstojnými pracovnými podmienkami. Jednou z priorit je aj snaha, napriek neustále sa zvyšujúcemu tlaku v konkurenčnom prostredí, aby si Elektrovod uchoval svoje renomé, ktoré v súčasnosti na domácom trhu i na tých zahraničných už má.

Alexander Kšiňan (34)

Je absolventom Fakulty podnikového manažmentu **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. V spoločnosti SAG Elektrovod začal pracovať v roku 2000. Prešiel cez rôzne referentské a manažérske pozície. Tretí rok pôsobí ako generálny riaditeľ spoločnosti a súčasne štvrtý rok riadi aj divíziu elektrických vedení. Je aj viceprezidentom Zväzu zamestnávateľov Energetiky Slovenska.

INZERCIA PR-CL T 0773

[Späť na obsah](#)

10. Krach cestovnej kancelárie vyhral Failure stories

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 03/07/2014; eTREND; orf]

03.07.2014 | orf | © 2014 TREND Holding

Týždenník TREND ako vyhlasovateľ súťaže vyhlásil víťazov druhého kola študentskej súťaže prác na tému Failure stories "Kde sa stala chyba".

Odborná porota v zastúpení všetkých zapojených vysokých škôl a univerzít, ako aj partnerov projektu Accenture a PwC vybrala spomedzi vyše desiatky prihlásených projektov tri, ktoré obsadili v konečnom hodnotení Failure stories v školskom roku 2013/2014 prvé, druhé a tretie miesto.

Výhercom druhého kola a absolútnym víťazom sa stala Katarína Baráthová zo Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, ktorá písala o prípade krachu jednej nemenovanej cestovnej kancelárie a rozanalyzovala tento príbeh do podrobného a poučujúceho textu.

Druhé miesto obsadila Natália Grychníková z Vysokej školy manažmentu v Trenčíne, ktorá opísala odchod z podnikania majiteľov zvieracej kliniky, salónov a siete obchodov s potrebami pre domácich miláčikov v Trnave.

Posledným oceneným a v poradí šiestym výhercom je Peter Sagan z **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, ktorý písal a analyzoval krach diskotéky v Dubnici nad Váhom.

Príbehy neúspechu bude týždenník TREND uverejňovať v priebehu letných mesiacov. Všetkým zúčastneným TREND ďakuje za zaslanie príspevkov, oceneným gratuluje.

[Späť na obsah](#)

11. Svoj dlh za krízu musia banky splatiť

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 04/07/2014; 153/2014; s.: 11; správy ekonomika; Lenka Buchláková]

Lenka Buchláková Bratislava

Zavedenie bankových odvodov, daň z finančných transakcií či prísnejšia regulácia bánk sú opatrenia, ktoré sú podľa Júliusa Horvátha, slovenského profesora politickej ekonómie, ktorý pôsobí na Central European University v Budapešti, potrebné na to, aby finančné inštitúcie splatili svoj dlh za krízu.

Prečo bankám rastú zisky, ale životná úroveň ľudí sa stále nedostala aspoň na predkrízovú úroveň?

Keď sa pozrieme na príjmovú nerovnosť globálne, Slovensko v porovnaní s ostatnými krajinami na tom nie je najhoršie. Je však rozdiel v pohľade ekonómov založenom na ich výpočtoch a reálnom živote bežných ľudí a ich vnímania nerovnosti. Napríklad na Slovensku od začiatku tohto roka rastú mzdy, ale ľudia stále vidia rozdiel oproti rakúskym či nemeckým mzdám. Zoberte si takého profesora na univerzite. Profesori vo Viedni dostávajú plat od 6– do 8–tisíc eur, u nás majú okolo 1,5 tisíce eur. Ten rozdiel je daný produktivitou, ide o vyspelejšie krajiny. Nikdy sa to nedorovná, nemôžeme mať platy, ako majú ľudia v Nemecku, naša ekonomika nám to skrátka nedovoľuje. Znižuje sa rozdiel, ale nikdy to nebude rovnaká úroveň. Naším problémom je aj to, že máme na jednej strane rodiny so slušným mesačným príjmom, ale na druhej strane rodiny na hranici chudoby. Nemáme vyrovnanú ekonomickú štruktúru v rámci krajiny.

Preto sa u nás udomácnila veta: "Bratislava a potom zvyšok Slovenska."

Rozdiely sú veľmi výrazné. Na jednej strane máme hladové doliny, na druhej strane mestá, kde je viac veľkých zahraničných firiem a v porovnaní so zvyškom Slovenska relatívne nízka nezamestnanosť.

Čo má robiť štát na zotieranie príjmovej nerovnosti okrem sociálnej politiky?

Investovať do talentov už na strednej škole. Prečo nemá Slovensko fondy, z ktorých by financovalo šikovným štúdiom celé štúdium v zahraničí na lepších školách? Základ je však lepšie školstvo. Od toho sa odvíja aj situácia na trhu práce a to, že štát nemusí dotovať aj zdravých mladých ľudí, ktorí sú doma bez práce.

Čo zdaňovanie bohatých?

To je prázdnota, nič. Keby sme boli bohatá krajina, kde sú rodiny s miliónmi či miliardami eur, niečo z tohto vyššieho zdanenia aj štát dostane. Ale v našej krajine? A vo veľkom funguje aj optimalizácia daní, resp. si to títo bohatí môžu dovoliť zakryť vďaka šikovným právnikom. Zdaňovanie bohatých nie je riešením príjmovej nerovnosti. Je to len politický ťah, nič viac. Viac oceňujem boj s daňovými únikmi, to má nesmierne dôležitý príjem pre štátnu kasu.

Niektoré štáty vrátane Slovenska zaviedli bankové odvody a na európskej úrovni sa tiež plánuje zaviesť daň z finančných transakcií a prísnejšia regulácia bánk. Súhlasíte s tým?

Myslím, že by banky, resp. finančné inštitúcie mali splatiť svoj podiel na vzniku krízy. Aj banky by mali mať istý pocit zodpovednosti, že sa nejakým spôsobom spolupodieľajú na spoločenských nákladoch. Miera zaťaženia je však dôležitá, nemožno teraz tento sektor úplne zaťažiť reguláciou, daňami a odvodmi.

Môžu za vznik súčasnej krízy len zlé rozhodnutia bánk?

Do veľkej miery zapríčinil finančnú krízu finančný sektor. Existujú však rôzne interpretácie. Sú ekonómovia, ktorí tvrdia, že to nepochádza z finančného sektora, že zdrojom krízy sú prebytky v Ázii, teda v ich reálnej ekonomike. Ázia nemala finančný trh, kde by peniaze umiestnila, a tak sa všetky hrnuli do USA. Prebytok hotovosti tam potom vyvolal laxné správanie (ľahostajné správanie, pozn. red.) pri úveroch. Vznikla bublina, ktorá neskôr praskla. Na druhej strane, mnoho ekonómov pripisuje vznik finančnej krízy najmä zlým rozhodnutiam bánk, a vôbec, ich správaniu sa za posledné roky. Aristokracia dneška sú finančné trhy. Keď si napríklad pozrieme anglosaské údaje, 30 až 40 percent z celkového zisku v krajine v rámci všetkých sektorov berú finančné trhy. Ale ich celková pridaná hodnota je osem až desať percent. Teda majú väčší príjem na zisku, než čo pridávajú k rastu hrubého domáceho produktu.

Július Horváth

V minulosti po štúdiu na bratislavskej Vysoké škole ekonomickej odišiel pracovať do vtedajšej Československej akadémie vied v Prahe. Tu pracoval v kolektíve ekonómov vedenými Václavom Klausom, ktorí neskôr stáli na čele trhových reforiem v Československu. Po výskumnej a učiteľskej praxi v USA a Nemecku sa vrátil do strednej Európy, kde v roku 1998 nastúpil na Central European University v Budapešti, kde pracuje dodnes. Nedávno vystúpil na konferencii **Bratislava Economic Meeting 2014 na Ekonomickej univerzite v Bratislave**.

Foto:

Profesor politickej ekonomie Július Horváth upozorňuje na rozdiel v pohľade ekonómov založenom na ich výpočtoch a reálnom živote bežných ľudí a ich vnímania nerovnosti.

[Späť na obsah](#)

12. Student Residence - nový internát v Bratislave

[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 03/07/2014; topky.sk; PR článok]

Pošlite nám tip Študenti, pozor! Chystáte sa od septembra študovať v Bratislave a hľadáte si ubytovanie?

Predstavujeme vám Student Residence, nový súkromný internát v širšom centre Bratislavy. Moderne a sviežo zariadené izby v priestoroch novozrekonštruovaného hotela Incheba splnia vaše predstavy o pohodlnom bývaní a aktívnom študentskom živote.

To však nie je všetko. Každý rezident ubytovaný v Student Residence môže využívať študovňu, spoločné hotelové priestory a vychutnať si komfort profesionálnych hotelových služieb. Vysokorychlostné internetové pripojenie, 24-hodinová recepcia, kamerový systém, parkovanie, ale aj práčovňa, možnosť zriadiť si u nás poštovú schránku, využívať upratovanie a mnoho iného sa postarajú o vašu dokonalú pohodu. Jednoducho, v Student Residence nájdete všetko, čo potrebujete, za viac než prijateľnú cenu.

Len pár metrov od historického centra Bratislavy, obklopení lesom, v blízkosti obľúbenej dunajskej hrádzde, nákupného centra Aupark, polikliniky, **Ekonomickej univerzity**; s vynikajúcim dopravným napojením a hustou sieťou MHD si užijete pravý študentský život.

Student Residence – viac ako internát! Pre viac informácií klikajte na www.studentresidence.sk.

Neváhajte a zarezervujte si svoje bývanie za bezkonkurenčnú cenu už dnes cez predpredaj.sk.

- reklamná správa -

Zdieľať článok na Facebooku

[Späť na obsah](#)

13. Začína sa Detská ekonomická univerzita

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 07/07/2014; Slovensko; SITA]

V pondelok začína druhý ročník Detskej **ekonomickej univerzity**. Foto: Ilustračné foto SITA/Marián Peiger

BRATISLAVA 7. júla (WEBNOVINY) - Druhý ročník Detskej **ekonomickej univerzity** štartuje v pondelok 7. júla. Malí priaznivci ekonómie získajú množstvo užitočných informácií a rád od univerzitných pedagógov a významných osobností slovenského bankovníctva a podnikania.

Súčasťou programu budú aj výlety, hry a športové aktivity. Každý z úspešných absolventov získa titul inžinier junior **Ekonomickej univerzity v Bratislave** a na záverečnej slávnostnej promócií dostane diplom z rúk rektora **Ekonomickej univerzity** Rudolfa Siváka.

Detská **ekonomická univerzita** sa začína 7. júla a potrvá do 18. júla. Počas dvoch týždňov deti navštívia Národnú banku Slovenska, parlament a absolvujú workshopy vo viacerých významných spoločnostiach.

Čaká na nich aj výlet do rakúskeho národného parku Donau Auen, exkurzia v Slovenskej akadémii vied spojená s prehliadkou superpočítača či workshop "na deke" s hercom Marošom Kramárom. Agentúru SITA informovala Kamila Nemcová z Centra komunikácie a vzťahov s verejnosťou **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

Detská **ekonomická univerzita** je určená pre žiakov štvrtého až ôsmeho ročníka základných škôl. Jej cieľom je okrem zmysluplného využitia voľného prázdninového času zoznámiť deti zábavnou formou s ekonómiou v praxi.

Viac informácií o detskej univerzite je zverejnených na web stránke www.euba.sk/deu.

[Späť na obsah](#)

14. Svoj dlh za krízu musia banky splatiť

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 05/07/2014; Spravodajstvo; Lenka Buchlákova Pravda]

Zavedenie bankových odvodov, daň z finančných transakcií či prísnejšia regulácia bánk sú opatrenia, ktoré sú podľa Júliusa Horvátha, slovenského profesora politickej ekonómie, ktorý pôsobí na Central European University v Budapešti, potrebné na to, aby finančné inštitúcie splatili svoj dlh za krízu.

Július Horváth

Autor - Ľuboš Pilc, Pravda

Prečo bankám rastú zisky, ale životná úroveň ľudí sa stále nedostala aspoň na predkrízovú úroveň?

Keď sa pozrieme na príjmovú nerovnosť globálne, Slovensko v porovnaní s ostatnými krajinami na tom nie je najhoršie. Je však rozdiel v pohľade ekonómov založenom na ich výpočtoch a reálnom živote bežných ľudí a ich vnímania nerovnosti. Napríklad na Slovensku od začiatku tohto roka rastú mzdy, ale ľudia stále vidia rozdiel oproti rakúskym či nemeckým mzdám. Zoberte si takého profesora na univerzite. Profesori vo Viedni dostávajú plat od 6– do 8-tisíc eur, u nás majú okolo 1,5 tisíce eur. Ten rozdiel je daný produktivitou, ide o vyspelejšie krajiny. Nikdy sa to nedorovná, nemôžeme mať platy, ako majú ľudia v Nemecku, naša ekonomika nám to skrátka nedovoľuje. Znižuje sa rozdiel, ale nikdy to nebude rovnaká úroveň. Naším problémom je aj to, že máme na jednej strane rodiny so slušným mesačným príjmom, ale na druhej strane rodiny na hranici chudoby. Nemáme vyrovnanú ekonomickú štruktúru v rámci krajiny.

Preto sa u nás udomácnila veta: "Bratislava a potom zvyšok Slovenska."

Rozdiely sú veľmi výrazné. Na jednej strane máme hladové doliny, na druhej strane mestá, kde je viac veľkých zahraničných firiem a v porovnaní so zvyškom Slovenska relatívne nízka nezamestnanosť.

Čo má robiť štát na zotieranie príjmovej nerovnosti okrem sociálnej politiky?

Investovať do talentov už na strednej škole. Prečo nemá Slovensko fondy, z ktorých by financovalo šikovným študentom celé štúdium v zahraničí na lepších školách? Základ je však lepšie školstvo. Od toho sa odvíja aj situácia na trhu práce a to, že štát nemusí dotovať aj zdravých mladých ľudí, ktorí sú doma bez práce.

Čo zdaňovanie bohatých?

To je prázdnota, nič. Keby sme boli bohatá krajina, kde sú rodiny s miliónmi či miliardami eur, niečo z tohto vyššieho zdanenia aj štát dostane. Ale v našej krajine? A vo veľkom funguje aj optimalizácia daní, resp. si to títo bohatí môžu dovoliť zakryť vďaka šikovným právnikom. Zdaňovanie bohatých nie je riešením príjmovej nerovnosti. Je to len politický ťah, nič viac. Viac oceňujem boj s daňovými únikmi, to má nesmierne dôležitý príjem pre štátnu kasu.

Niektoré štáty vrátane Slovenska zaviedli bankové odvody a na európskej úrovni sa tiež plánuje zaviesť daň z finančných transakcií a prísnejšia regulácia bánk. Súhlasíte s tým?

Myslím, že by banky, resp. finančné inštitúcie mali splatiť svoj podiel na vzniku krízy. Aj banky by mali mať istý pocit zodpovednosti, že sa nejakým spôsobom spolupodieľajú na spoločenských nákladoch. Miera zaťaženia je však dôležitá, nemožno teraz tento sektor úplne zaťažiť reguláciou, daňami a odvodmi.

Môžu za vznik súčasnej krízy len zlé rozhodnutia bánk?

Do veľkej miery zapríčinil finančnú krízu finančný sektor. Existujú však rôzne interpretácie. Sú ekonómovia, ktorí tvrdia, že to nepochádza z finančného sektora, že zdrojom krízy sú prebytky v Ázii, teda v ich reálnej ekonomike. Ázia nemala finančný trh, kde by peniaze umiestnila, a tak sa všetky hrnuli do Spojených štátov amerických. Prebytok hotovosti v USA potom vyvolal laxné správanie (ľahostajné správanie, pozn. red.) pri úveroch. Vznikla bublina, ktorá neskôr praskla. Na druhej strane, mnoho ekonómov pripisuje vznik finančnej krízy najmä zlým rozhodnutiam bánk, a vôbec, ich správaniu sa za posledné roky. Aristokracia dneška sú finančné trhy. Keď si napríklad pozrieme anglosaské údaje, 30 až 40 percent z celkového zisku v krajine v rámci všetkých sektorov berú finančné trhy. Ale ich celková pridaná hodnota je osem až desať percent. Teda majú väčší príjem na zisku, než čo pridávajú k rastu hrubého domáceho produktu.

Július Horváth

v minulosti po štúdiu na bratislavskej Vysokej škole ekonomickej odišiel pracovať do vtedajšej Československej akadémie vied v Prahe. Tu pracoval v kolektíve ekonómov vedenými Václavom Klausom, ktorí neskôr stáli na čele trhových reforiem v Československu. Po výskumnej a učiteľskej praxi

v USA a Nemecku sa vrátil do strednej Európy, kde v roku 1998 nastúpil na Central European University v Budapešti, kde pracuje dodnes. Nedávno vystúpil na konferencii **Bratislava Economic Meeting 2014 na Ekonomickej univerzite v Bratislave**.

© AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

[Späť na obsah](#)

15. Dodatočné termíny podania prihlášok na vysoké školy

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 07/07/2014; 154/2014; s.: 16; užitočná pravda; Jana Véghová]

Verejné vysoké školy názov fakulty dátum Vysvetlivky

Univerzita Komenského v Bratislave

Lekárska fakulta 30. 8. A

Farmaceutická fakulta 31. 7. SA

Evanjelická bohoslovecká fakulta 31. 7.

Fakulta managementu 31. 8. E

Slovenská technická univerzita v Bratislave

Ústav manažmentu 25. 7.

Fakulta chemickej a potravinárskej technológie 11. 8.

Strojnícka fakulta 31. 7.

Fakulta elektrotechniky a informatiky 25. 7.

Stavebná fakulta 15. 8.

Materiálovotechnologická fakulta, Trnava 31. 7.

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov 8. 8.

Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva 15. 8. V

Technická univerzita vo Zvolene

Pracovisko celouniverzitných štud. programov 10. 8.

Lesnícka fakulta 10. 8.

Drevárska fakulta 10. 8., 20. 8. V

Fakulta ekológie a environmentalistiky 10. 8.

Fakulta environmentálnej a výrobnjej techniky 31. 7.

Technická univerzita v Košiciach

Hutnícka fakulta 20. 8.

Strojnícka fakulta 15. 8.

Fakulta výrobných technológií, Prešov 8. 8.

Žilinská univerzita v Žiline

Stavebná fakulta 31. 8.

Strojnícka fakulta 18. 8.
Elektrotechnická fakulta 11. 8.
Fakulta humanitných vied 9. 9.
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Ústav telesnej výchovy a športu 31. 7.
Trnavská univerzita v Trnave
Filozofická fakulta 15. 8. V
Pedagogická fakulta 11. 7. V
Teologická fakulta, Bratislava 31. 7.
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Právnická fakulta 31. 7. E
Prešovská univerzita v Prešove
Ústav maďarského jazyka a kultúry 29. 8.
Pravoslávna bohoslovecká fakulta 31. 8.
Filozofická fakulta 31. 7.
Gréckokatolícka teologická fakulta 10. 8.
Fakulta manažmentu 31. 8.
Fakulta športu 31. 7.
Trenčianska univerzita A. Dubčeka v Trenčíne
Pracovisko celouniverzitných štud. programov 20. 8.
Fakulta priemyselných technológií, Púchov 20. 8., 10. 9.
Fakulta sociálno–ekonomických vzťahov 15. 8.
Fakulta špeciálnej techniky 15. 8.
Fakulta zdravotníctva 20. 7.
Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta prírodných vied 15. 8.
Katolícka univerzita v Ružomberku
Teologická fakulta, Košice 31. 7.
Univerzita J. Selyeho v Komárne
Ekonomická fakulta 31. 7.
Pedagogická fakulta 31. 7.
Vysoká škola manažmentu v Trenčíne
Jeden termín pre celú VŠ 31. 7.

VŠ zdravotníctva a soc. práce sv. Alžbety v Bratislave

Jeden termín pre celú VŠ 15. 7.

Paneurópska vysoká škola

Fakulta práva 20. 7., 15. 9.

Fakulta ekonómie a podnikania 20. 7., 15. 9.

Fakulta masmédií 20. 7., 15. 9.

Fakulta informatiky 20. 7., 15. 9.

Fakulta psychológie 20. 7., 5. 9.

Vysoká škola Danubius

Fakulta práva Janka Jesenského 31. 8.

Fakulta sociálnych štúdií 31. 8.

Fakulta verejnej politiky a verejnej správy 31. 8.

VŠ medzinár. podnikania ISM Slovakia v Prešove

Jeden termín pre celú VŠ 31. 8.

Stredoeurópska vysoká škola v Skalici

Jeden termín pre celú VŠ 31. 8.

Bratislavská medzinárodná škola liberálnych štúdií

Jeden termín pre celú VŠ 3. 9.

VŠ bezpečnostného manažérstva v Košiciach

Jeden termín pre celú VŠ 31. 8.

Hudobná a umel. akadémia J. Albrechta v B. Štiavnicí

Jeden termín pre celú VŠ 13. 9.

Vysoká škola Goethe Uni Bratislava

Fakulta medzinárodného podnikania 31. 7.

Fakulta mediálnych a kultúrnych štúdií 31. 7.

Fakulta cestovného ruchu, Piešťany 31. 7.

Vysvetlivky: E – na externú formu štúdia; S – na študijný program so spojeným 1. a 2. stupňom; SA – na študijný program so spojeným 1. a 2. stupňom v anglickom jazyku; V – na vybrané študijné programy podľa ponuky vysokej školy/fakulty; VŠ – vysoká škola

Tému Poradňa pripravila: Jana Véghová

Rebríček poplatkov na vysokých školách v 1. ročníku

1 506 eur – Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne 1 485 eur – **Ekonomická univerzita v Bratislave** 1 447 eur – Univerzita Komenského v Bratislave 1 432 eur – Technická univerzita v Košiciach 1 431 eur – Vysoká škola múzických umení v Bratislave 1 395 eur – Trnavská univerzita v Trnave 1 392 eur – Akadémia umení v Banskej Bystrici 1 379 eur – Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach 1 370 eur – Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave 1 365 eur – Slovenská technická univerzita v Bratislave 1 355 eur – Žilinská univerzita v Žiline 1 330 eur – Katolícka univerzita v Ružomberku 1 297 eur – Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre 1 277 eur – Univerzita Jánoša Selyeho

v Komárne 1 270 eur – Technická univerzita vo Zvolene 1 267 eur – Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach 1 260 eur – Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici 1 250 eur – Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave 1 182 eur – Prešovská univerzita v Prešove 1 078 eur – Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Užitočné webové stránky

www.europa.eu – Oficiálna webová stránka Európskej únie

www.europa.eu/youth – Európsky portál pre mládež

www.ec.europa.eu/ploteus – Európsky portál o možnostiach vzdelávania

www.saia.sk – Slovenská akademická informačná agentúra

www.euroguidance.net – Národné informačné centrá pre odbornú prípravu a profesijné poradenstvo

www.euroeducation.net – databáza univerzít v Európe

www.eurydice.org – informácie o európskych systémoch vzdelávania

www.studyineurope.eu – informácie o možnostiach štúdia v Európe

<http://univ.cc/> – zoznam univerzít celého sveta

www.saaic.sk – Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu

www.iuventu.sk – Slovenský inštitút mládeže

www.mladezvakcii.sk – Národná agentúra programu Mládež v akcii

www.visegradfund.org – Medzinárodný visegrádsky fond

www.internationalscholarships.com – vyhľadávač štipendií v zahraničí

www.scholarships.sk – Národný štipendijný program SR

www.minedu.sk – Ministerstvo školstva SR

www.dobrovolnictvo.sk – Národné dobrovoľnícke centrum

<http://www.erasmusplus.sk/> – Program ERASMUS+

http://europa.eu/eurodirect/index_sk.htm EUROPE DIRECT

<http://europa.eu/youreurope/> – Vaša Európa

<http://www.eurodesk.org/> – EURO DESK

www.euraxess.sk – Pracovné príležitosti pre výskumníkov

<http://europass.cedefop.europa.eu/sk/home> EUROPASS

<http://ec.europa.eu/solvit/> – SOLVIT

<http://enic-naric.net> – Národné informačné centrá pre uznávanie dokladov o vzdelaní

<http://portal.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/> – Enterprise EUROPE network

[Späť na obsah](#)

16. Zoznam vysokých škôl, ktorých absolventi sú najviac 'viditeľní' pre zamestnávateľov

[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 05/07/2014; topky.sk; <http://karierainfo.zoznam.sk>]

Pošlite nám tip Každý deň sú na sociálnych sieťach. Zdieľajú odkazy, komunikujú s kamarátmi. Mladí absolventi škôl využívajú hlavne Facebook, ale na pracovnú sieť LinkedIn zabúdajú. Najviac viditeľní sú pre budúcich zamestnávateľov absolventi **Ekonomickej univerzity**. Tí majú najvyšší podiel založených LinkedIn profilov spomedzi všetkých vysokých škôl.

Prečítajte si celý článok >>

Zdieľať článok na Facebooku

[Späť na obsah](#)

17. Malým inžinierom **ekonomickej univerzity** ukážu superpočítač

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 07/07/2014; Slovensko; SITA]

V pondelok začína druhý ročník Detskej **ekonomickej univerzity**. Foto: Ilustračné foto SITA/Marián Peiger

BRATISLAVA 7. júla (WEBNOVINY) - Druhý ročník Detskej **ekonomickej univerzity** štartuje v pondelok 7. júla. Malí priaznivci ekonómie získajú množstvo užitočných informácií a rád od univerzitných pedagógov a významných osobností slovenského bankovníctva a podnikania.

Súčasťou programu budú aj výlety, hry a športové aktivity. Každý z úspešných absolventov získa titul inžinier junior **Ekonomickej univerzity v Bratislave** a na záverečnej slávnostnej promócií dostane diplom z rúk rektora **Ekonomickej univerzity** Rudolfa Siváka.

Detská **ekonomická univerzita** sa začína 7. júla a potrvá do 18. júla. Počas dvoch týždňov deti navštívia Národnú banku Slovenska, parlament a absolvujú workshopy vo viacerých významných spoločnostiach.

Čaká na nich aj výlet do rakúskeho národného parku Donau Auen, exkurzia v Slovenskej akadémii vied spojená s prehliadkou superpočítača či workshop "na deke" s hercom Marošom Kramárom. Agentúru SITA informovala Kamila Nemcová z Centra komunikácie a vzťahov s verejnosťou **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

Detská **ekonomická univerzita** je určená pre žiakov štvrtého až ôsmeho ročníka základných škôl. Jej cieľom je okrem zmysluplného využitia voľného prázdninového času zoznámiť deti zábavnou formou s ekonómiou v praxi.

Viac informácií o detskej univerzite je zverejnených na web stránke www.euba.sk/deu.

[Späť na obsah](#)

18. Školstvo: Detská **ekonomická univerzita** štartuje v pondelok

[Téma: Ekonomická univerzita; itnews.sk; 07/07/2014; Tlačové správy; Redakcia]

Druhý ročník Detskej **ekonomickej univerzity** štartuje v pondelok 7. júla. Malí priaznivci ekonómie získajú množstvo užitočných informácií a rád od univerzitných pedagógov a významných osobností slovenského bankovníctva a podnikania. Súčasťou programu budú aj výlety, hry a športové aktivity. Každý z úspešných absolventov získa titul inžinier junior **Ekonomickej univerzity v Bratislave** a na záverečnej slávnostnej promócií dostane diplom z rúk rektora **Ekonomickej univerzity** Rudolfa Siváka.

Detská **ekonomická univerzita** sa začína 7. júla a potrvá do 18. júla. Počas dvoch týždňov deti navštívia Národnú banku Slovenska, parlament a absolvujú workshopy vo viacerých významných spoločnostiach. Čaká na nich aj výlet do rakúskeho národného parku Donau Auen, exkurzia v Slovenskej akadémii vied spojená s prehliadkou superpočítača či workshop "na deke" s hercom Marošom Kramárom. Agentúru SITA informovala Kamila Nemcová z Centra komunikácie a vzťahov s verejnosťou **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

Detská **ekonomická univerzita** je určená pre žiakov štvrtého až ôsmeho ročníka základných škôl. Jej cieľom je okrem zmysluplného využitia voľného prázdninového času zoznámiť deti zábavnou formou s ekonómiou v praxi.

Viac informácií o detskej univerzite je zverejnených na web stránke www.euba.sk/deu.

Zdroj - SITA

[Späť na obsah](#)

19. STRUČNE

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 08/07/2014; 155/2014; s.: 21; Z domova; Ján Felix]

Prezident Andrej Kiska navštívil Ministerstvo obrany SR.

Ministerstvo zahraničných vecí plánuje spustiť elektronický portál na sledovanie európskych záležitostí.

Slovenské stavebníctvo v tomto roku ukončí svoj predchádzajúci päťročný prepád a jeho výkony veľmi mierne vzrastú. Podľa riaditeľov stavebných firiem bude mierne pribúdať práca.

Slovenské elektrárne ukončili hlavnú opravu tretieho bloku Atómových elektrární Bohunice V2.

Najväčšia talianska energetická spoločnosť Enel vymenovala za svojich poradcov pri predaji podielu v Slovenských elektrárňach banky Deutsche Bank a BNP Paribas.

Tretí ročník medzinárodného Bratislavského organového festivalu od 13. do 20. júla prinesie mimoriadne podnetnú hudobnú ponuku.

Druhý ročník Detskej **ekonomickkej univerzity** sa začal včera. Súčasťou programu budú aj výlety, hry a športové aktivity. Každý z úspešných absolventov získa titul inžinier junior **Ekonomickkej univerzity v Bratislave**.

Bratislava bude v dňoch 5. až 9. augusta dejiskom 7. ročníka svetového rómskeho festivalu International Gypsy Fest. Ponúkne koncerty, pestrofarebný sprievod účinkujúcich či rekonštrukciu rómsko-nerómskej svadby.

Vyskúšať si prácu na hrnčiarskom kruhu alebo vyrobiť suvenír zo šúpolia ponúkne Žilinčanom podujatie Tvorivé remeselné dielne, ktoré sa uskutoční v rámci Žilinského kultúrneho leta od 21. do 24. júla na Mariánskom námestí v Žiline.

Obľúbená košická atrakcia Detská železnica v Čermeľskom údolí premáva cez prázdniny každý deň okrem pondelka v dvojhodinovom intervale. Tak to bude až do 1. septembra.

Návštevníci Levoče si budú môcť vyskúšať, aké to je ocitnúť sa v kletke hanby. Informačná kancelária mesta Levoča v spolupráci s partnermi pripravila pre záujemcov možnosť dať sa zavrieť do kletky hanby, ktorá sa nachádza na Námestí Majstra Pavla vedľa historickej radnice.

Mladý vodič sadol za volant napriek tomu, že mal zakázané jazdiť, pri kontrole mu navyše našli drogy. Dvadsaťjedenročného vodiča Octavie zastavili policajti v nedeľu nadržanom v Košiciach.

Tragická dopravná nehoda sa stala na rýchlostnej ceste R1 pri Trnave, keď pri zrážke s autom zahynul 51-ročný motorkár z okresu Košice-okolie.

Policajti vypátrali páchatel'ov, ktorí minulý týždeň v Pavlovciach nad Uhom prepádli 75ročného dôchodcu. Na svedomí to má 22-ročný Marcel a 15-ročný Nikolas. Páchatelia muža prekvapili pri dverách domu a z vrecka nohavíc mu zobrali peňaženku s 520 eurami.

V rukách polície skončila aj dvojica, ktorá cez víkend v Trebišove olúpila 57-ročnú Žilinčanku. Po útoku jej strhli z pleca kabelku a spôsobili jej škodu 300 eur. Páchatel'ov policajti vypátrali v miestnej osade napriek tomu, že všetko okrem 60 eur stihli spáliť.

[Späť na obsah](#)

20. J&T Banka má novú hovorkyňu

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 08/07/2014; eTREND; Redakcia Mediálne.sk]

Redakcia Mediálne.sk

Externú komunikáciu J&T Banky na Slovensku má od júla na starosti Jana Jarošová.

Do banky nastúpila na pozíciu PR manažér senior a hovorca. Predtým pracovala štyri roky v agentúre Neuropea ako senior consultant.

Naposledy bola na pozícii šéfy externej a internej komunikácie Nikol Kubaská, v banke pôsobila do konca minulého roka.

Jana Jarošová deväť rokov pred zmenou profesie pracovala v médiách ako novinárka. V týždenníku TREND, v Hospodárskych novinách a v tlačovej agentúre SITA mala na starosti ekonomiku a financie. Venovala sa témam z oblasti bankovníctva, poisťovníctva či makroekonomiky.

Vyštudovala hospodársku politiku na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**.

PR v J&T Banke zastupuje aj Linda Gáliková, ktorá naďalej zastáva pozíciu PR manažéra. Súčasťou širšieho tímu je aj Kristína Katreniaková, ktorá je na pozícii development manažéra a má na starosti internú komunikáciu.

[Späť na obsah](#)

21. Turistovi treba ponúknuť aktívny oddych

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 09/07/2014; 129/2014; s.: 12; NÁZORY A ANALÝZY; Iveta Fodranová]

ANALÝZA

Cestovný ruch na Slovensku môže byť "fabrikou na peniaze". Ale aby takáto fabrika fungovala, musí mať adekvátne vstupy, výstupy a musí pracovať v optimálnom prostredí.

Široký zásah

Cestovný ruch má prierezový charakter, čiže má dosah na všetky oblasti hospodárstva, priemyslu, pôdohospodárstva, obchodu, služieb, financií, dopravy, regionálneho rozvoja, kultúry, zdravotníctva, vzdelávania, športu, ochrany životného prostredia. Taký zásah nemá žiadne iné priemyselné odvetvie. Zároveň prináša multiplikačný efekt, čo znamená, že časť tržieb vytvorených podnikmi cestovného ruchu sa opätovne spotrebúva a premieňa na spotrebné tovary a služby, financie a investičné statky. Príjmy z cestovného ruchu prechádzajú viacerými štádiami, ktoré zabezpečujú tento multiplikačný efekt. Jeho výška závisí od sortimentu služieb a tovaru, stupňa rozvoja regiónu, rozsahu importu zo zahraničia a platieb do zahraničia.

Bez mora

Problém polomŕtveho cestovného ruchu na Slovensku v dôsledku prierezovosti a multiplikačného efektu spočíva v dlhodobom nepriaznivom podnikateľskom prostredí a vo všeobecne vysokej dani z pridanej hodnoty na všetky tovary a služby. Slovensko nemá more, čiže pasivita turistu z vlastnej vôle uskutočniť trojkombináciu prenocovať – nakŕmiť – poslať na pláž je vylúčená. Turista preto vyhľadáva aktívne prežitie pobytu, čo znamená, že mu treba zabezpečiť spektrum činností, ktoré mu vyplnia čas podľa jeho preferencií a želaní. Čím bude ponuka originálnejšia, atraktívnejšia a lepšia, tým dlhšie tu ostane a, samozrejme, viac minie. Takéto služby a spotrebný tovar ponúkajú, respektíve by mali ponúkať malé a stredné podnikateľské subjekty. V dôsledku vysokých odvodov do poisťovní, relatívne významných nákladov nutných na rozbehnutie podnikania (nielen náklady na zakúpenie registračnej pokladnice, ale aj osobného počítača na výhradne elektronickú komunikáciu s Finančnou správou pri DPH a spotrebných daní, prípadne dovozu), prílišnej administrácie a byrokracie, ktorá priam požiera čas podnikateľov, všeobecne strácajú záujem o podnikanie, prípadne smerujú svoj profesionálny život do zahraničia či jednoducho rezignujú a stávajú sa nezamestnanými.

Využiť bez regenerácie

Situácia je ešte horšia, ak domáce služby a tovary sa nahrádzajú dovozom a ponúkaním služieb zahraničnými podnikateľmi. Slovenské turistické územie tak slúži iba ako fyzické miesto na realizáciu neslovenských produktov a služieb (napríklad služby zahraničných touroperátorov). To z dlhodobého hľadiska znamená iba exploataciu územia bez možnosti obnovy z prostriedkov, ktoré vytvorilo. Takéto územie potom prestáva byť turisticky atraktívne, vybudované zariadenia chátrajú, komplementárna podnikateľská aktivita sa utlmuje, následne rastie nezamestnanosť, ktorá spúšťa nežiaducu migráciu až vysťahovanie rezidentov.

Jedno opatrenie nestačí

Z tohto hľadiska kľúčom k fungujúcemu cestovnému ruchu nie je iba nejaká čiastková úprava určitého faktora, ale celý systém opatrení na rozvoj malého a stredného podnikania slovenských subjektov, ktoré musia byť previazané tak, aby umožnili vytvárať široký sortiment tovarov a služieb. Ich predaj prostredníctvom cestovného ruchu by spätne pôsobil na tvorbu a diverzifikáciu pracovných miest pre rezidentov. To by prispelo k ekonomickej a sociálnej stabilite turistickej oblasti s možnosťou zavádzať opatrenia v oblasti ochrany životného prostredia na zabezpečenie udržateľnosti turistickej lokality. No bez uceleného systému zmien v kvalite podnikateľského prostredia je akékoľvek jednotlivé opatrenie iba kozmetickou nálepkou, ktoré v konečnom dôsledku môže viesť iba k výpadku verejných financií bez príslušnej náhrady.

Iveta Fodranová, **Ekonomická univerzita v Bratislave**

Čím bude ponuka originálnejšia, tým dlhšie tu turista ostane a viac minie.

[Späť na obsah](#)

22. názor - Práca alebo koláče?

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 09/07/2014; 156/2014; s.: 31; názory; Ľuboš Pavelka]

Ľuboš Pavelka **Ekonomická univerzita v Bratislave**

Za socializmu bola práca pre každého povinná. Pracovať nemuseli iba vydaté ženy, invalidi, dôchodcovia a deti. Verejnosť často počula heslá typu: "Kto nepracuje, nech nej!" alebo: "Bez práce nie sú koláče!" Dnes v ústach poberateľov dávok v hmotnej núdzi tieto staré propagandistické heslá z obdobia, keď nepracovať sa považovalo za trestný čin príživníctva, dostávajú novú podobu. Najmä v tom, že dávky v hmotnej núdzi prislúchajú iba tomu, kto pre obec alebo mesto bude vykonávať nejakú, hoci obyčajne nie veľmi vďačnú činnosť. Nezamestnanosť je chronickým javom každej trhovo orientovanej ekonomiky. Nové miesta vznikajú ťažko, ale doterajšie pracovné príležitosti sa strácajú veľmi rýchlo. Liberalizácia pohybu osôb, kapitálu a peňazí umožňuje firmám presunúť sa pomerne chytro tam, kde sú náklady na pracovnú silu vrátane sociálnych či zdravotných odvodov hradených zamestnávateľom nižšie. Ak sa tieto výhody navyše skombinujú ešte aj s nízkym zdanením firiem či s manažérskych príjmov, kocky sú v zásade hodené. Práve preto prekvapujú informácie o zvyšovaní daní z krajín, ktoré až doteraz lákali zahraničných investorov na nízke dane. Od augusta 2014 sa napríklad na vyššie dane a odvody poistného musia pripraviť firmy a ich manažéri v Albánsku, pýšiacom sa doteraz iba 13-percentnou daňou. Tamojší vysokoprijemcovia jednotlivci sa budú musieť zmieriť aj s tým, že na rozdiel od Slovenska ich odmeny zaťažia odvodmi bez akýchkoľvek stropov. Reforma zvyšujúca dane a odvody bude svojím spôsobom najväčšia za posledné dve desaťročia. Slovensko si zatiaľ v tomto smere nezobralo príklad ani z Česka, kde musia ľudia platiť odvody z celých pracovných príjmov bez ohľadu na sumu, ktorú vidia na výplatnej páske. Náš zdravotný systém by pritom novú finančnú injekciu potreboval ako soľ, keďže v reformnom balíčku vláda od roku 2015 počítá so znižovaním odvodov pre ľudí s nízkymi príjmami. Nezamestnanosť sužuje ekonomiku ruka v ruke s technologickým pokrokom, informatizáciou spoločnosti a zvyšovaním produktivity práce. Práve tá rástla u nás v posledných rokoch rýchlejšie ako je priemer EÚ. Napriek tomu, že produktivita práce je u nás vyššia ako v Grécku či Česku, výška priemernej mzdy tomu nezodpovedá. Nadnárodné firmy, ktoré diktujú pravidlá hry, dokážu totiž svoje daňové povinnosti na rozdiel od ľudí žijúcich z pracovných príjmov okresať cez transferové ceny alebo úhradou diskutabilných zmlúv za poradenstvo do zahraničia. Zaujímavý bol napríklad obraz oceliarskeho gigantu čerpajúceho v uplynulej dekáde investičné stimuly na Slovensku. Po rokoch perfektnej ziskovosti sa zrazu akoby švihnutím čarovného prútika ocitol jeho hospodársky výsledok v červených číslach... Nízka kvalifikácia a slabé pracovné zručnosti sú predpokladom, že sa človek stane stálym zákazníkom úradov práce. Práca pre ľudí s nízkou kvalifikáciou je v každej dobre fungujúcej ekonomike čoraz menej. Ako príklad sa dá uviesť bankrot koncernu Kodak, pri ktorom prišlo o robotu okolo 145-tisíc zamestnancov. Stalo sa tak iba rok po tom, čo podobné služby začala poskytovať iná firma s trinástimi (!) zamestnancami. Tí dokážu v tejto oblasti obslužiť cez internet 30 miliónov zákazníkov na celom svete. Podľa jednej zo štúdií vedcov z Oxfordu zanikne v budúcich dvoch dekádach v USA až 47 percent pracovných miest. Experti vidia preto perspektívu pre tých, čo nebudú pracovať s najnovšími technológiami, najmä v oblasti predaja realít alebo maloobchodného predaja potravín, kde zákazník aj v budúcnosti uprednostní osobnú návštevu predajne. Návodom a zároveň nádejou na lepší život je preto pre väčšinu ľudí najmä kvalifikácia a počítačové zručnosti.

Práca pre ľudí s nízkou kvalifikáciou je v každej dobre fungujúcej ekonomike čoraz menej.

[Späť na obsah](#)

23. Už nielen zahraničné značky, na Slovensku sa rozvíjajú aj domáce koncepty

[Téma: Ekonomická univerzita; Slovenský výber; 07/07/2014; 06/2014,07/2014; s.: 18,19,20; ŠPECIÁL; dk]

FRANCHISING ako metóda podnikania sa na Slovensku začal rozvíjať až po politických a spoločenských zmenách začiatkom deväťdesiatych rokov minulého storočia. Na trh prišli globálne, kapitálovo silné zahraničné koncepty. Získali konkurenčnú výhodu a časový predstih pred domácimi podnikateľmi, ktorí vtedy ešte neboli na vznik a rozvoj vlastných konceptov pripravení.

Tento náskok zahraničných konceptov sa však v súčasnosti začína vyrovnávať a na trhu sa úspešne presadzujú aj pôvodné slovenské koncepty. Ich výhoda spočíva v znalosti domáceho prostredia a primeraného nastavenia na potreby domácich spotrebiteľov. V súčasnosti už sledujeme na slovenskom trhu nielen expanziu zahraničných značiek, ale aj rozvoj pôvodných slovenských konceptov a ich prevádzok. Franchisingu sa na Slovensku darí dobre, očakávame jeho ďalšie úspešné rozširovanie.

Na otázku Slovenského VÝBER-u odpovedá prezident Slovenskej franchisingovej asociácie Ing. Jozef Šétaffy

Koľko má vaša asociácia členov a ako im pomáhate, prečo má význam byť členom?

Na Slovensku pôsobí viac ako 130 franchisingových systémov, z toho je približne štvrtina pôvodných slovenských konceptov. Vo vyspelých európskych krajinách je pomer opačný, teda počtom tam prevládajú domáce koncepty. Slovenská franchisingová asociácia (SFA) má v súčasnosti 31 členov. Jej hlavným cieľom je propagácia a rozvoj franchisingu na Slovensku. Mnohí podnikatelia si ešte neuvedomujú, že ich poznatky a skúsenosti z vlastného úspešného podnikania by bolo možné formulovať do manuálov a ponúknuť na trhu ako hodnotný produkt - franchisingový koncept. SFA podporuje vznik a rozvoj pôvodných slovenských konceptov.

Slovenská franchisingová asociácia poskytuje odbornej verejnosti jedinečný informačný potenciál. Disponujeme skúsenosťami našich členov, ktorí už vytvorili a prevádzkujú úspešné vlastné pôvodné slovenské franchisingové koncepty, ako napr. značky Kinekus, Directreal, Pneubox, COOP Jednota, Rempo, Pizza Mizza. Našími členmi sú aj medzinárodné právnické a poradenské kancelárie, využívame tiež vedomosti a poznatky členov Zboru konzultantov SFA a renomovaných franchisingových poradcov. Akademické zázemie nám pomáha rozvíjať spolupráca s Obchodnou fakultou **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

Kto môže byť členom asociácie?

SFA pri prijímaní nových členov overuje, či záujemca spĺňa podmienky na riadne členstvo podľa Stanov SFA a Etického kódexu franchisingu. Prijaté môžu byť len koncepty (subjekty), ktoré úspešne prevádzkujú svoj biznis minimálne jeden rok v minimálne jednej franchisingovej prevádzke. Pre záujemcov o kúpu nejakej franšízy teda riadne členstvo toho konceptu v SFA garantuje, že ide o overený franchisingový koncept a seriózneho poskytovateľa. Kritériá riadneho členstva v SFA sú kompatibilné s podmienkami Európskej franchisingovej federácie (EFF), ktorej je SFA členom. Prostredníctvom EFF sa teda môžu aj slovenské koncepty - riadni členovia SFA priamo prezentovať na európskej úrovni.

SFA sa usiluje byť pre svojich členov všestranne užitočná. Prezentuje ich koncepty na vlastnej stránke www.sfa.sk, tiež prostredníctvom svojich zmluvných partnerov a verejných médií. Organizuje pracovné stretnutia svojich členov za účelom poskytovania a vzájomnej výmeny aktuálnych informácií z trhu. SFA je aj hlavným partnerom Medzinárodnej výstavy pre podnikanie a franchising, ktorá sa uskutoční v dňoch 29. a 30.10.2014 v Bratislave (www.vystavafranchisingu.sk).

Koľko ľudí pracuje vďaka tomuto konceptu podnikania a ide o koncept, ktorý im zabezpečí dostatok financií na živobytie?

V USA je cca 80 % prevádzok pôsobiacich v obchode a službách franšízových, na Slovensku je to odhadom okolo 20 %. Trend využívania franchisingu je u nás stúpajúci, a má ešte veľké rezervy. Rast počtu franchisingových prevádzok priamo vytvára nové pracovné miesta.

Z hľadiska poskytovateľov franšízy je franchising štandardné podnikanie, jeho úroveň zodpovedá všeobecnej úrovni podnikania na trhu. Využíva sa takmer vo všetkých segmentoch podnikania. Slovenský trh je však z hľadiska kúpnej sily geograficky štruktúrovaný. Mzdy zamestnancov vo franšízových prevádzkach kopírujú úroveň miezd v danom regióne a segmente. Pre podnikateľov znamená použitie overených franšízových konceptov zníženie miery podnikateľského rizika a vyššiu pravdepodobnosť primeranej predvídateľnej ekonomickej výnosnosti v porovnaní s realizáciou vlastného prvoplánového podnikateľského projektu.

Má ten podnikateľ, ktorý sa rozhodne podpísať franšízovú zmluvu, možnosť získať peniaze od banky na počiatočné náklady spojené s podnikaním, alebo je to len pre tých, čo majú dostatok peňazí ...?

Žiadne podnikanie sa nezaobíde bez vstupného kapitálu (napr. len základné imanie na založenie s.r.o.). Financovanie podnikania z bankového úveru je dnes samozrejmosťou. Banky ale neposkytujú úvery bez toho, aby sa na financovaní podnikateľského projektu nepodieľal v primeranej miere aj investor (minimálne garanciou). Bonitu klienta pri žiadosti o úver môže zvýšiť kvalitne prepracovaný biznis plán, ktorý je vždy súčasťou overeného franchisingového konceptu renomovanej značky.

Predovšetkým si treba uvedomiť, že franchisant je podnikateľ, ktorý podniká vo vlastnej firme, na vlastný účet a na vlastné riziko. Využíva pri tom franchisingový koncept (knowhow) franchisora. Zriadenie svojej prevádzky si teda financuje. Množstvo potrebného kapitálu na zriadenie konkrétnej franchisingovej prevádzky závisí od charakteru daného biznisu, jeho technickej a stavebnej náročnosti a vybavenia. Preto sú kapitálové nároky na vybudovanie prevádzky, napr. stánku na predaj hot-dogov menšie, ako na zriadenie veľkej reštaurácie. Sú aj koncepty, pri ktorých stačí na podnikanie iba počítač. Pri zabezpečovaní financovania často pomáha franchisantom poskytovateľ konceptu rôznymi spôsobmi, napr. prenájmom priestorov, zabezpečením výhodného leasingu na zariadenie prevádzky alebo spoluúčasťou na predmetnom podnikaní.

Koľko stojí v priemere franšíza a aké sú priemerné návratnosti vložených financií?

Cena serióznej franšízy (licencie, konceptu) by mala byť primeraná k výnosnosti a návratnosti daného biznisu. Menšie projekty majú spravidla kratšiu lehotu návratnosti, čo samozrejme súvisí z ich nižšou investičnou náročnosťou. Pri investične náročnejších projektoch je doba návratnosti do cca 5 rokov. Cena franšízy je daná štruktúrou a výškou licenčných a franchisingových poplatkov a spôsobu ich realizácie. Napr. u niektorých konceptov si poskytovateľ franšízy „inkasuje“ franchisingové poplatky tak, že ich zakalkuluje do ceny surovín a polotovarov, ktoré je franchisant povinný podľa franchisingovej zmluvy odoberať. Primerané nastavenie výšky franchisingových poplatkov vo franchisingovej zmluve je základným predpokladom pre založenie korektného a dlhodobého partnerského obchodného vzťahu medzi poskytovateľom a užívateľom franšízy.

Aké sú priemerné mesačné poplatky za franšízu a podľa čoho sa určujú?

V praxi sa najčastejšie využíva priebežný mesačný franšízový poplatok, ktorý sa stanovuje buď ako paušál alebo percento z obratu. Podobne aj licenčný poplatok, avšak na dlhšie časové obdobie. Často sa používa aj tzv. jednorazový vstupný poplatok, ktorý kryje poskytovateľovi franšízy náklady spojené so zazmluvnením a prípravou franchisanta pred otvorením prevádzky (napr. náklady na právnikov, školenie zamestnancov, administratívne a prevádzkové náklady). Konkrétna výška poplatkov je často dôverná a tvorí súčasť obchodného tajomstva medzi franchisorom a franchisantom. Pre orientáciu, napr. štandardný priebežný mesačný franchisingový poplatok pre franchisantov konceptu Pizza Mizza je 5 % z mesačného obratu prevádzky (bez DPH), licenčný poplatok 100 eur ročne a jednorazový vstupný poplatok 7 tis. eur, hradený vo dvoch rovnakých splátkach.

Ktorý z projektov je v súčasnosti na Slovensku najúspešnejší, ktorý sa najviac rozvíja a prečo?

Meradlom úspešnosti v podnikaní je tvorba zisku a miera ekonomickej efektívnosti. Pretože tieto údaje od všetkých firiem nemáme k dispozícii, môžeme jednotlivé projekty hodnotiť iba podľa toho, ako navonok pôsobia na trhu. Najviac na očiach verejnosti je asi gastronómia, v ktorej najznámejší koncept je McDonald's, najväčší počet prevádzok na Slovensku má Fornetti, dynamický rast počtu prevádzok v poslednom čase zaznamenáva Subway. Priebežný rast počtu prevádzok realizuje aj Pizza Mizza. Darí sa realitným konceptom RE/MAX aj Directreal. Úspešný je aj pôvodný slovenský koncept predajní domácich potrieb KINEKUS. V oblasti zdravej výživy a fitness sú obľúbené koncepty Naturhaus, Norbi Update a Expreska. V segmente prírodnej kozmetiky kraľuje na trhu obľúbená značka Yves Rocher. Dynamika expanzie prevádzok jednotlivých značiek na trhu priamo súvisí s rastúcim dopytom v danom segmente (napr. zvyšujúci sa záujem o zdravý životný štýl alebo realitný boom), pričom väčší záujem je o koncepty, ktoré majú nižšiu kapitálovú náročnosť na licenciu a zriadenie franchisingovej prevádzky.

Máte sám franchisingový podnik - ako sa mu darí? Koľko máte v súčasnosti prevádzok a ako dlho ste „školili“ svojich franchisantov?

Ďakujem za opýtanie... Značka Pizza Mizza má v súčasnosti 10 prevádzok a 10 rokov úspešného pôsobenia na trhu. Franchising pri rozvoji našich prevádzok prakticky využívame od r. 2008, pričom tvorbu a použitie formálneho franchisingového konceptu Pizza Mizza sme pripravovali už cca 1 rok predtým. Samotná tvorba franchisingového konceptu Pizza Mizza bola pre mňa „možnosťou“ nielen dôkladne si zopakovať poznatky zo školy, ale najmä naštudovať moderné marketingové a obchodné teórie, tiež zásady sieťovej organizácie a riadenia firiem. Získané poznatky a najmä praktické skúsenosti využívam teraz aj v pozícii prezidenta Slovenskej franchisingovej asociácie. Súčasťou franchisingového

konceptu Pizza Mizza je samozrejme aj manuál školenia franchisantov a zamestnancov pred otvorením novej prevádzky. Franchisanta školíme priebežne od momentu zazmluvnenia franšízy až do otvorenia franšízovej prevádzky, čo trvá cca jeden až dva mesiace. Príprava vybraných zamestnancov pre novú prevádzku začína trojdňovým školením „teórie“ v našom školiacom stredisku. Pred otvorením novej prevádzky absolvujú jej budúci pracovníci cca trojtýždňové praktické školenie „na rajóne“ a v kuchyni v našich súčasných prevádzkach pod vedením vedúcich smien. Po otvorení novej franchisingovej prevádzky Pizza Mizza náš skúsený manažer pomáha franchisantovi priamo v prevádzke pri jej rozbehu a potom spolupracuje priebežne počas celej doby trvania franšízy. Franchisingový koncept nie je statický jednorazový dokument, stále sa vyvíja, reaguje na vývoj trhu a konkurencie. Preto spolupráca franchisora s franchisantom je obojstranná a priebežná počas celej lehoty ich zmluvného vzťahu.

(dk)

Foto:

Franchising je najmä o obchodných vzťahoch, poplatkoch a dodržiavaní konceptov podnikania.

Najúspešnejším konceptom na Slovensku je Mc Donald's.

Pizza Mizza má zatiaľ desať prevádzok.

[Späť na obsah](#)

24. Mestá čakajú na reštart

[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 10/07/2014; 27/2014; s.: 22,23; Ekonomika; Ľubomír Jurina]

Malé, chudobné a bez dostatku nástrojov, aby naplnili svoje rozvojové zámery

Ľubomír Jurina, jurina@trend.sk

V Európe sú mestá od renesančných čias motorom rozvoja. Aj to je dôvod, prečo Európska únia v dnešných horších časoch zmenila stratégiu - opúšťa málo úspešný koncept vyrovnávania regionálnych rozdielov a sústreďuje sa na rozvoj centier. V rokoch 2014 až 2020 vyčlenila prostriedky z regionálneho programu pre vybrané mestské oblasti. Očakáva, že sa stanú ostrovmi prosperity a poskytnú podmienky pre kvalitný život v širšom okolí.

Tucet európskych

Slovenské mestá dostanú podľa rozhodnutia vlády z regionálneho programu päť percent - okolo 350 miliónov eur. Ale majú potenciál, aby prevzali zodpovednosť za svoje prirodzené regióny? Odpoveď na túto otázku hľadali účastníci TREND konferencie Komunálny manažment 2014, na ktorej sa zišli primátori, akademici i odborníci z ministerstva dopravy. Nevyznela optimisticky. Základným dôvodom je fakt, že Slovensko patrí medzi najmenej urbanizované krajiny v Európe. „Máme najväčší počet malých obcí, azda len Česko a Francúzsko je na tom podobne,“ upozornil Viktor Nižňanský, tvorca stratégie decentralizácie Slovenska. Takmer tisíc obcí a 138 miest v päťmiliónovej krajine je naozaj unikát. „V Európe sa začína diskusia o mestách s vyše 50-tisíc obyvateľmi. Toto kritérium spĺňa len tucet, zvyšok našich sídel sú mestá len z administratívneho hľadiska,“ potvrdila architektka Elena Szolgayová, šéfká sekcie bytovej politiky a mestského rozvoja na ministerstve dopravy.

Mestá strácajú dych

Na Slovensku žije v mestách 54 percent obyvateľov a podľa Štefana Reháka z **Ekonomickej univerzity v Bratislave** to v roku 2050 bude 67 percent. Jedna vec sú prognózy OSN, iná reálny život.

Vyludňovanie slovenských miest naďalej pokračuje. „Napríklad Trnava stratila počas piatich rokov dvetisíc obyvateľov, ktorých získali okolité obce. Znamená to pokles ročných príjmov o zhruba 600-tisíc eur, hoci reálne sa nič nezmenilo. V meste žije trvalo 60-tisíc obyvateľov a aj naďalej sa tu denne vyskytuje 85-tisíc ľudí,“ poznamenal V. Nižňanský. Mestá majú obmedzené možnosti reagovať na nové trendy. „Chýbajú nám nástroje, ako podporiť ekonomický rozvoj. Európski kolegovia pri každej debате zdôrazňujú ekonomiku, my však riešime len služby. Každodenný život a ekonomický rozvoj ide mimo nás,“ povedal Milan Ftáčnik, primátor Bratislavy. Cesta k zlepšeniu existuje, no nebude krátka ani rýchla. Šanca je vo väčšej autonómnosti, ktorá by uvoľnila uviaznutý potenciál. „Samospráva dospela do štádia, keď je naozaj nevyhnutné mnoho vecí prehodnotiť,“ potvrdil Jozef Dvonč, primátor Nitrý a predseda Združenia miest a obcí (ZMOS). Na prvom mieste sú finančné zdroje. „Chcelo by to menej centrálného prerozdelenia, aby sa podporili tí, čo pracujú s dlhodobým výhľadom. Dnešný systém umožňuje, aby hocikto prežíval zo dňa na deň, na svoj malý život má peňazí relatívne dosť,“ zhodnotil primátor Liptovského Mikuláša Alexander Slafkovský. Brzdou je aj regulácia. Slovensko v decentralizácii

nedosahuje ani priemer únie a štát samosprávam nakladá nové a nové povinnosti, hoci s financiami na ich pokrytie už nie je taký prajný. „Centralizácia narastá a neprehľadný balík kompetencií vytvára chaos, ktorá nám zväzuje ruky," konštatoval Richard Rybníček, primátor Trenčína. „Nevyhnutné výdavky miest sú naozaj vysoké, na rozvoj a investície zostáva málo," potvrdil J. Dvonč.

Mesto verzus vidiek

Keby mestá aj mali dost' zdrojov, súčasné pravidlá im nedovoľujú manažovať priľahlý región. Mnoho otázok - doprava, bývanie, rekreácia či odpadové hospodárstvo - sa síce týka širšieho územia, no slovo primátora platí len po hranicu mesta. Za ňou vládnu starostovia, obdarení navlas rovnakými kompetenciami. Môžu čokoľvek odmietnuť a pribrzdiť tak nielen región, ale aj samotné mesto. „Potrebujeme koncept, kde budú všetci na rovnakej palube, kde mestá poskytnú šancu aj menším, aby zvládli svoje poslanie," uviedol M. Ftáčnik. Na začiatok postačí dobrovoľná spolupráca, výhodná pre všetky strany. Pomohla by prekonať nedôveru, strach zo straty identity a posilnila spolupatričnosť v regióne. Otázka je, ako mestský región vymedziť. Vláda určila za príjemcov eurofondov osem sídel samosprávnych krajov, na Slovensku však treba podporiť najmenej šesť prirodzených centier rozvoja. „Aj ZMOS sa snažil dostať do zmluvy mestá ako Prievidza, Poprad, Senica či Štúrovo, pretože zachytávajú okolo seba významné územie," poznamenal J. Dvonč. „V Rakúsku sa začína od jadrového územia, ku ktorému sa postupne pridávajú ďalšie obce, ak spĺňajú dohodnuté pravidlá, napríklad pendlovanie ľudí do práce," pripomenul V. Nižňanský. Primátori by neboli proti, aby sa na príklade úspešných mestských regiónov vytvoril vzorový inštitút, „ako to má fungovať". Otvorila by sa tak cesta k prirodzenému zlučovaniu obcí, aby s menšími nákladmi poskytovali lepšie služby. Ak Dánsko s rovnakým počtom obyvateľov vystačí s 98 obcami, nie je dôvod, aby ich na Slovensku bolo 2 890. „Naozaj nie je prípustné, aby rozpočet obce spotrebovali na mzdy jej funkcionári a na služby už nič nezvýšilo," povedal J. Dvonč.

Rozhýbe sa aj štát?

Diskusia na konferencii bude jedným z podkladov pre štátnu koncepciu mestského rozvoja, ktorú chce ministerstvo dopravy pripraviť do konca roka. Podľa E. Szolgayovej má povedať, ako „v danom usporiadaní štátu nájsť efektívnejšie spôsoby spolupráce". No nemala by ukladať ďalšie povinnosti mestám, ale hovoriť o tom, čo centrálna vláda a jej ministerstvá môžu urobiť pre rozvoj mestských regiónov. V tom prípade sa dokument nevyhnutne dotkne aj otázky, ako ďalej v reforme verejnej správy. Inak hrozí, že sa stane len ďalšou z nenaplnených štátnych stratégií.

Exkluzívnym partnerom TREND konferencií v tomto roku je Tatra banka.

Slovensko patrí medzi najmenej urbanizované štáty Európy a mestá sa ešte vyludňujú

Foto:

Milan Ftáčnik

Viktor Nižňanský

Richard Rybníček

Alexander Slafkovský

Jozef Dvonč

[Späť na obsah](#)

25. Rodinné podnikanie legislatíva nepozná. Podpora zo strany štátu tak zlyháva

[Téma: Ekonomická univerzita; aktualne.sk; 10/07/2014; Ekonomika; Andrea Mačoškova]

BRATISLAVA – Súkromné podnikanie ako také má na Slovensku iba niečo vyše 20-ročnú históriu. Napriek tomu, tvorí pevný základ malého a stredného podnikania u nás. Kombinácia skúsenosti otca a mladíckej dravosti dáva predpoklad k úspechu. Podpora zo strany štátu ale zlyháva.

Popri notoricky známých prekážkach spojených s podnikaním, akými sú vysoké daňovo-odvodové zaťaženie, nadmerná byrokracia či Zákonník práce, komplikuje tento biznis najaktuálnejší problém. Nezamestnanosť.

Jedno z riešení, ktoré by pomohlo je podpora fungovania rodinných firiem. "Zhruba 80 percent malých a stredných podnikov sú rodinné firmy," hovorí Monika Krošláková z **Ekonomickej univerzity** v

Bratislave.

Podpora, ktorá by sa oplátila

Firmy vybudovali majitelia od nuly. Podľa posledného prieskumu poradenskej spoločnosti PwC, ktorá analyzovala rodinné firmy za rok 2013 vyplýva, že rodinné firmy na Slovensku sú najmä malé podniky od piatich do maximálne 50 zamestnancov.

Vo viac než polovici rodinných firiem sú zamestnaní dvaja až piati rodinní príslušníci. A viac ako 75 percent z nich plánuje odovzdať vlastníctvo do rúk nasledujúcej generácie.

Napriek tomu, že rodinné firmy sú podľa analýzy pre ekonomiku podstatným prínosom k stabilite a rastu, často sú zároveň podceňované. "Pomoc štátu je absolútne žiadna. Všetky vládne programy sú určené pre cieľovú skupinu, ale nie pre bežných podnikateľov, či už rodinných alebo nerodinných," zdôrazňuje Krošláková. Veľkým hendikepom slovenskej legislatívy je podľa nej skutočnosť, že rodinné podnikanie nielen že nedefinuje, ale ho ani nepozná.

Ekonomiku by pritom mohli budovať ľudia, ktorí na Slovensku žijú. Tu by platili dane, vytvárali pracovné miesta. Tým by sa mohli ušetriť prostriedky určené na rôzne sociálne programy. A bezpochyby, zmenšila by sa skupina ľudí bez práce.

Podľa Michala Páleníka z Inštitútu zamestnanosti to, čo na Slovensku v tejto súvislosti absentuje, je aj podpora malých farmárov. Napriek tomu, že na politiku poľnohospodárstva ide z eurofondov enormne veľká suma peňazí, u nás nie sú efekty viditeľné.

Podľa neho by pomohla menšia byrokracia, aby bolo podnikanie jednoduchšie. Z praxe poznáme nahlasovanie zamestnanca trom inštitúciám alebo obmieňanie tlačív, kedy podnikateľ sám nevie, čo má nakoniec poslať.

Vláda by sa podľa analytika mohla zamerať aj na kontroverznejšiu otázku Zákonníka práce, ako zjemnenie prepúšťania u malých zamestnávateľov. Alebo nedržať miesto pre ženu, ktorá je na materskej dovolenke, čo pri troch zamestnancoch vo firme hrá inú rolu ako vo veľkej fabrike.

Až 63 respondentov by na základe prieskumu od vlády privítalo daňové zvýhodnenie a 43 percent zlepšenie dostupnosti eurofondov. Viac ako 30 percent aj poskytovanie zvýhodnených finančných nástrojov, ako záruky či garantované pôžičky rodinným firmám.

Pre a proti rodinného podnikania

Podľa prieskumu PwC, sila rodinných firiem spočíva v súdržnosti, vzájomnej dôvere v oblasti financií či kontroly, spoločných záujmoch a porozumení. Dôsledkom toho je, že rodinné firmy vraj inklinujú k dlhodobejším záväzkom voči zamestnancom a tiež, že členovia rodiny sú majú osobný záujem na raste firmy.

Rodinné firmy však čelia aj svojim špecifickým jedinečným výzvam, ktoré sa do veľkej miery týkajú toho, že rodinný život je prepojený s tým pracovným.

A teda, prípadné problémy alebo konflikty na pracovisku sa prenášajú do rodinného života, a naopak. V prípade živnosti, je rizikom ručenie majetkom celej rodiny.

Na podporu rodinného podnikania sme sa pýtali aj rezortu hospodárstva. Na vyjadrenie zatiaľ čakáme.

Popis foto: Najčastejšími rodinnými firmami sú u nás tie, ktoré sa zameriavajú na farmárčenie Zdroj - SITA/Jozef Jakubčo

[Späť na obsah](#)

26. Zomrel vedec a ekonóm Antonín Klas

[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 09/07/2014; TASR]

Profesor Klas vybudoval a riadil Výskumné výpočtové stredisko, Program OSN pre rozvoj v Bratislave.

Bratislava 9. júla (TASR) - Vo veku nedožitých 87 rokov zomrel v utorok (8.7.) významný slovenský vedec a ekonóm Antonín Klas. TASR o tom informovala Mária Matláková z Ekonomického ústavu Slovenskej akadémie vied (SAV).

Profesor Klas vybudoval a riadil Výskumné výpočtové stredisko, Program OSN pre rozvoj v **Bratislave**. Predtým pôsobil na **Ekonomickej univerzite** ako prorektor pre vedu a výskum a riaditeľ Výskumného

ústavu národohospodárskeho pri **Ekonomickej univerzite**. Bol vysokoškolským profesorom, školiteľom vedeckých doktorandov a členom viacerých slovenských aj medzinárodných vedeckých organizácií.

Pred dôchodkom pracoval ako vedúci výskumný pracovník v Ekonomickom ústave SAV, kde bol vedúcim aj riešiteľom niekoľkých slovenských a medzinárodných výskumných projektov.

Je autorom publikácie Technologický a inovačný rozvoj na Slovensku, za ktorú dostal ocenenie od Slovenského literárneho fondu. Napísal aj ďalšie publikácie z oblasti ekonomického a inovačného rozvoja, ako aj mnohých časopiseckých článkov a prednášok z týchto oblastí.

Posledná rozlúčka s Antonínom Klasom bude v sobotu 12. júla o 11.30 h v bratislavskom krematóriu.

[Späť na obsah](#)

27. Zomrel významný slovenský vedec a ekonóm Antonín Klas

[Téma: Ekonomická univerzita; aktualne.sk; 09/07/2014; Dnes; TASR]

BRATISLAVA - Vo veku nedožitých 87 rokov zomrel v utorok významný slovenský vedec a ekonóm Antonín Klas. Informovala o tom Mária Matláková z Ekonomického ústavu Slovenskej akadémie vied (SAV).

Profesor Klas vybudoval a riadil Výskumné výpočtové stredisko, Program OSN pre rozvoj v **Bratislave**. Predtým pôsobil na **Ekonomickej univerzite** ako prorektor pre vedu a výskum a riaditeľ Výskumného ústavu národohospodárskeho pri **Ekonomickej univerzite**. Bol vysokoškolským profesorom, školiteľom vedeckých doktorandov a členom viacerých slovenských aj medzinárodných vedeckých organizácií.

Pred dôchodkom pracoval ako vedúci výskumný pracovník v Ekonomickom ústave SAV, kde bol vedúcim aj riešiteľom niekoľkých slovenských a medzinárodných výskumných projektov.

Je autorom publikácie Technologický a inovačný rozvoj na Slovensku, za ktorú dostal ocenenie od Slovenského literárneho fondu. Napísal aj ďalšie publikácie z oblasti ekonomického a inovačného rozvoja, ako aj mnohých časopiseckých článkov a prednášok z týchto oblastí. Posledná rozlúčka s Antonínom Klasom bude v sobotu 12. júla o 11.30 hodine v bratislavskom krematóriu.

Popis foto: (Ilustračné foto) Zdroj - shutterstock.com

[Späť na obsah](#)

28. Salón objavuje vinárske Slovensko

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 11/07/2014; 158/2014; s.: 30; Varecha; PR-CL XP140974/01]

Bratislava má viechu, akú ešte nemala. Národný salón vín otvoril vlni v tete v Múzeu vinohradníctva, len kúsok od Hlavného námestia živú expozíciu sto najlepších slovenských vín. Múzeum skrz víno prehovorilo univerzálnou rečou ľudstva a prihovára sa zrozumiteľne Slovákom aj cudzincom. Múzeum už nie je v predmetoch stuhnutá minulosť, vďaka vínu v ňom čas nestojí, ale ožíva.

Víno chvalabohu nie je exponát uväznený vo fľaši, ale partner v návštevníkovom pohári. Komu by zišlo na um, že v múzeu možno ochutnávať víno? Veruže možno. Degustácia sa stáva ochutnávkou, aká nemá páru medzi ostatnými, veď sa odohráva v historickom podzemí pod mohutnou pivničnou klenbou Apponyho paláca v obklúčení sto krásnych vín.

Necháš si naliať pohár vína a pri pohľade na vienok z tepaných kovových lístkov, ktorý kedysi visel ako zelený symbol výčapu vína nad každou mestskou viechou, ožíva slávna vinárska minulosť mesta. Alebo sa započúvaš do slov someliéra o víne. Čo mok, to iný príbeh slovenského vinára. Salón je ako slovenské more, napojené sto slovenskými riekami.

Nemožno ponoriť pery odrazu do každej vinnej riečky, v žiarlivosti by sa pobili. Treba starostlivo vyberať. Naporúdzí sú vína poskytujúce široký vejár vône, chuti a farieb slovenských vinohradov. Kto si nevie rady z čoho vlastne začať, nech sa nechá viesť skúseným degustátorom. Ochutnať možno štvoro i osem vín alebo si spraviť voľnú degustáciu.

Víno je obrazom každej krajiny. Oslovuje všetky zmysly, zanecháva zážitok. Cez víno sa spoznáva kultúra krajiny, jej myslenie, príbehy tých, čo tvorili dejiny vína a sprítomňujú ich dnes. Angličania, ktorí po stáročia pili len francúzske, španielske a portugalské vína, neskrývajú údiv, aké prekvapenie im

prichystalo Slovensko. Rusi, ochutnajú tokajské, ktoré si nechali voziť ich cári a zanechajú odkaz: "Spasiba, objavili sme veľkolepé víno."

"Bolo nám tu dobre. Až nečakane dobre," v rýchlosti zhrnú svoje dojmy študenti z **Ekonomickej univerzity**. Zišli sa z rôznych kútov Slovenska ako víno v salóne. Objavili seba a kúsok svojej krajiny v jej - ich, našom víne. Zastavte sa v neobyčajnom Múzeu vinohradníctva objavte cez víno nepoznanú tvár Slovenska.

viac info na www.nsvsr.sk

PR-CL XP140974/01

[Späť na obsah](#)

29. Minister sľubuje rebríček vysokých škôl

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:00; 13/07/2014; Správy RTVS; z domova; Zuzana Hanzelová]

Ľubomír Bajanič, moderátor: "Nový minister školstva chce zverejňovať rebríčky vysokých škôl podľa uplatnenia študentov. Rodičia aj žiaci by si tak mohli vybrať školu, ktorej absolventi nebudú smerovať rovno na úrad práce."

Jana Košíková, moderátorka: "Nezamestnaných študentov tento rok pribudlo. Úrady práce evidujú v týchto mesiacoch viac ako tritisíc sedemsto mladých, ktorí si po škole nenašli prácu."

Zuzana Hanzelová, redaktorka: "Školy produkujú každý rok tisícky nezamestnaných. Tento rok ich pribudlo na úrady práce o dvanásť percent viac, než ten minulý. Nový minister školstva Peter Pellegrini preto ako jedno z riešení navrhuje rebríčky vysokých škôl podľa uplatnenia."

1. Fakulta informatiky a informačných technológií (Slovenská technická univerzita)
2. Fakulta matematiky, fyziky a informatiky (Univerzita Komenského)
3. Fakulta elektrotechniky a informatiky (Slovenská technická univerzita)
4. Fakulta riadenia a informatiky (Žilinská univerzita)
5. Fakulta hospodárskej informatiky (**Ekonomická univerzita**)

Peter Pellegrini, minister školstva SR (Smer-SD): "By som chcel na úvod začať zverejňovať tvrdé dáta a jasné informácie, ako končia a ako dopadajú absolventi týchto vysokých škôl, aby som tak umožnil rodičom a samotným žiakom vybrať si školu podľa toho, aká úspešnosť na trhu práce ich potom čaká. To bude prvý krok, ktorý chcem potom urobiť."

Zuzana Hanzelová: "Niekoľko rebríčkov máme už aj dnes. Napríklad len nedávno zverejnil portál Profesia.sk rebríček, ktorý zoraďuje školy podľa toho, o ktorých absolventov sa zamestnávateľia zaujímajú najviac. Prvých päť najžiadanejších obsadili fakulty zamerané na informatiku. Prieskum ukázal aj to, že čerství absolventi žiadajú od zamestnávateľov nástupný plat v priemere deväťstošestnásť eur. Rebríčky ale neodrážajú kvalitu škôl a nevychádzajú z dát ministerstva. Podľa učiteľov by bolo nebezpečné, ak by sa do oficiálnych štatistík dostali aj základné školy."

Stanislav Boledovič, Iniciatíva Učiteľ 2020: "Bolo by ale veľmi nebezpečné a toho sa možno mnohí učitelia môžu obávať, ak by zverejňovanie rôznych výsledkov išlo až na základné školy, kde tie podmienky sú často tak neporovnateľné, že akékoľvek rebríčky by narobili veľmi vážne problémy a zhoršili by naopak situáciu v základnom školstve."

Zuzana Hanzelová: "Nový minister tvrdí, že pred nimi stojí hneď niekoľko výziev. Napríklad zlepšiť chod ministerstva. Posvietiť si chce aj na ústavy pod rezortom a upratovanie mu schvaľuje aj opozícia."

Peter Pellegrini: "Tých ústavov máme až príliš, takže budem sa zaoberať aj zlučovaním niektorých ústavov, či už tých, ktorí sa venujú vzdelávaniu a tak ďalej. Pretože naozaj tá štruktúra je príliš košatá a myslím si, že je tam dostatočné množstvo rezerv, aby sme zefektívniili tú činnosť."

Miroslav Beblavý, poslanec NR SR (nezaradený): "Na presadzovanie zásadných vízií a ich realizáciu mu už podľa mňa nezostáva čas, tak myslím si, že upratať v školstve, zabezpečiť základné fungovanie,

učebnice, základné fungovanie legislatívy ministerstva ako podporného orgánu pre školy, upratať v eurofondových projektoch."

Zuzana Hanzelová: "Vládny Smer už pre študentov pripravuje takzvané duálne vzdelávanie, ktoré by malo spojiť výučbu s praxou. Firma, ktorá prijme žiaka strednej školy na prax, získa po novom daňové úľavy."

[Späť na obsah](#)

30. CHCEME BYŤ RODINNOU FIRMOU

[Téma: Ekonomická univerzita; Tovar a predaj; 01/07/2014; 07/2014,08/2014; s.: 6,7,8; ROZHOVOR; Veronika Mišíková]

MILAN SUROVEC, NITRAZDROJ

Milan Surovec, predseda predstavenstva spoločnosti Nitrazdroj, sa v obchode pohybuje celý život. V roku 1994 stál pri zrode spoločnosti, ktorej dnes šéfuje, a o dvadsať rokov neskôr získal ocenenie Merkúrov rád za mimoriadne zásluhy o rozvoj a zviditeľnenie obchodu na Slovensku i v zahraničí. V exkluzívnom rozhovore pre časopis Tovar&Predaj rozprával o vzniku nitrianskej obchodnej siete, o obchodnej stratégii pre ďalšie obdobie, ale aj o nedostatku kvalitného personálu.

Tovar&Predaj: Stáli ste pri zrode spoločnosti Nitrazdroj. Za akých okolností vznikla?

Milan Surovec: Musím trocha zalistovať v pamäti. V tom období som pracoval na pozícii obchodného námestníka štátneho podniku Západoslovenský zdroj, odštepny Závod Nitra. V rámci malej privatizácie z neho odišli takmer všetky predajne okrem tých, kde bola zabezpečená výchova a prax učňovského dorastu. Vtedy minister povedal, že na prevádzkových jednotkách, kde sú učni, musí byť dokončená výchova týchto žiakov a tým pádom zostalo nejaké torzo predajní, približne desať prevádzkových jednotiek, ktoré vytvorili základ Nitrazdroja. Po nástupe Moravčíkovej vlády bola koncepcia privatizácie zmenená. Povedalo sa, že by si akcie firiem mali prednostne odkupovať ich zamestnanci. Na základe toho sme založili zamestnaneckú akciovú spoločnosť. V tom čase mala asi 280 akcionárov.

T&P: Vedeli ste už vtedy, že budete na čele novej spoločnosti?

M. S.: V tom čase som už nejaké skúsenosti mal, bol som dvadsať rokov po škole. Vlastne som v Západe do slovenskom zdroji prešiel všetkými úsekmi okrem ekonomického. V roku 1993 vznikali pod záštitou VPN v každej organizácii rady, ktoré dozerali na to, aby odišla predchádzajúca garnitúra riaditeľov a aby nastúpili noví. Práve oni rozhodli, že dajú dôveru mne. Z toho následne vznikla iniciatíva založiť zamestnaneckú akciovú spoločnosť. Bolo to podporené aj zo strany vtedajšej podnikovej riaditeľky. Chcela, aby jednotlivé závody ostali v rukách zamestnancov. Vďaka spojenej iniciatíve a stratégii vlády v oblasti privatizácie sa stalo to, že sme od Fondu národného majetku odkúpili spomenuté torzo predajní, ku ktorým sme postupne pridávali ďalšie.

T&P: Tie na seba nenechali dlho čakať.

M. S.: Začali sme s desiatimi prevádzkami a dnes ich máme tridsaťšesť. Máme špecializované predajne na mäso a údeniny. Ďalej samoobsluhy od formátu 50 až 1000 metrov štvorcových a máme šesť diskontných prevádzkových jednotiek. Na začiatku slúžili najmä pre živnostníkov, ale s príchodom spoločnosti Metro na trh sme sa preorientovali a okrem živnostníkov obsluhujeme aj bežných zákazníkov.

T&P: Ste spokojný s tým, čo Nitrazdroj dosiahol od roku 1994?

M. S.: Pravdupovediac, som dosť nespokojný človek. Mám takú povahu. Objem predajní sme sa snažili zvyšovať. Dnes máme inú stratégiu. Chceme zvyšovať skôr ekonomiku než externý rozvoj.

T&P: Čo na vašu nespokojnosť hovorí okolie?

M. S.: Spokojný som málokedy a z tej večnej nespokojnosti sa snažím firmu dotiahnuť k vyšším métam. Niekedy obdivujem svojich spolupracovníkov, že ten tlak vydržia, ale zároveň ich aj chápem. Som voči nim empatický. Viem, že ten tlak je niekedy vyšší ako niekde inde.

T&P: Viete svojich zamestnancov pochváliť?

M. S.: Určite. Nie je to často, ale začínam na tom pracovať.

T&P: Vráťme sa ešte o pár rokov späť. Ako ste postupovali, keď na trh prišla zahraničná konkurencia?

M. S.: V tom období, keď prišiel do Nitry prvý hypermarket Tesco a neskôr Metro, sme začali uvažovať nad tým, že nemôžeme ostať len v Nitre na sídliskách. O krajské mestá sa vtedy bili veľké zahraničné reťazce. Rozšírili sme oblasť pôsobenia v rámci Nitrianskeho kraja. Otvorili sme prevádzky v Leviciach, Galante, Dunajskej Strede, Komárne a Nových Zámkoch. Nemohli sme ostať len v Nitre, kde sme cítili poklesy výkonov v prevádzkových jednotkách práve pre konkurenciu.

T&P: V Nových Zámkoch je veľmi silná Coop Jednota. Podarilo sa vám tam uchytiť?

M. S.: Práve v Nových Zámkoch sme v uzavretom objekte, v nemocnici. Tam máme samoobsluhu, cukráreň, predaj tlačovín a je tam určitý vymedzený okruh zákazníkov.

T&P: O zahraničnej konkurencii sme už hovorili, čo hovoríte na ostatných hráčov na domácom trhu?

M. S.: Čo sa týka napríklad Coop-u v Nitre s Gabrielom Csollárom sme spolužiaci z vysokej školy, takže konkurencia medzi nami nie je likvidačná. Skôr je založená na spolupráci. Napríklad sme si založili spoločnú pekáreň, ktorá zásobuje sieť Coop Nitra a zároveň aj tú našu. Okrem obchodu sme sa pustili aj do oblasti výroby a veľmi sa nám to osvedčilo. Vyrábame aj cukrárenské výrobky a opäť, prevažnú časť odbytu realizujeme v našich predajniach a takisto aj v sieti nitrianskeho Coop-u.

T&P: Prečo vlastne vznikol nápad spojiť sa?

M. S.: Začali sme asi pred štyrmi - piatimi rokmi. Vyplynulo to z toho, že veľký pekárenský gigant kúpil v regióne pekáreň a dal podmienky, ktoré pre obchodníka neboli prijateľné. Uvažovali sme o výstavbe novej pekárne, no v tom čase bola na predaj Topoľčianska pekáreň. Dohodli sme sa a spoločne sme do nej investovali.

T&P: Bolo ťažké dohodnúť sa na podmienkach spoločného podnikania?

M. S.: Nie. Založili sme akciovú spoločnosť, kde máme svoje podiely podľa výšky odobraného objemu.

T&P: Na webstránke vašej spoločnosti uvádzate, že ste oslavovali Deň detí. Robíte takéto aktivity pre svojich zákazníkov častejšie?

M. S.: Medzinárodný deň detí oslavujeme každoročne. Už tradične sa akcia s profesionálnym zabávačom koná na pešej zóne pred našou najväčšou prevádzkovou jednotkou Úspech. Okrem toho robíme Deň Nitrazdroja pre zamestnancov a obchodných partnerov v Divadle Andreja Bagara. Keďže pracujeme sedem dní v týždni, jednu nedeľu v novembri na toto podujatie vyčleníme. V tento deň aj vyhodnocujeme najlepšie kolektívy. Samozrejme, nechýba ani akcia Mikuláš. Jeden náš spolupracovník je veľmi obetavý a robí funkciu Mikuláša už veľmi dlho.

T&P: Je podľa vás dôležité organizovať takéto akcie?

M. S.: Myslím si, že emócia a vzťah k obchodnej sieti sa nezakladá len na vernostnej karte zákazníka. Niekedy treba urobiť niečo aj pre deti našich zákazníkov. Navyše pri vybraných samoobsluhách máme takzvané Eso kútiky, kde si počas toho, ako mama nakupuje, môže dať otec s dieťaťom kávičku, džús a zákusok.

T&P: Spomenuli ste vernostnú kartu. Predpokladám, že aj vy máte program pre oddaných zákazníkov?

M. S.: Máme vernostný program. Samozrejme, nie som s ním veľmi spokojný. Je čo zlepšovať, ale základ máme, a to už od roku 1998. Dúfam, že nájdeme nejakú vhodnú cestu, aby sme vedeli využívať získané údaje.

T&P: Ako systém funguje? Zbierajú zákazníci body?

M. S.: Na rozdiel od iných reťazcov poskytujeme zľavu okamžite pri nákupe. Zákazník nesporí body, ani si nekupuje zľavu vopred. Ja to z obchodníckeho hľadiska vidím tak, že nakupujúci si v iných systémoch musí zľavu predplatiť a na základe toho mu ju o rok alebo o pol roka vracajú vo forme bonusov. U nás dostáva zľavu priamo pri nákupe a na účtenke je informácia o výške zliav. Ku koncu roka presne vie, koľko ušetril na jednotlivých akciách a cenách.

T&P: V akej výške je poskytnutá zľava?

M. S.: Zľava je jedno percento. Na prvý pohľad to nie je veľa, ale ono sa to nezdá, naše priemerné nákupy sú pomerne nízke, približne päť až šesť eur. Sú to hlavne denné nákupy. Ale keď si to zákazník

spočíta, ide o slušné objemy peňazí, ktoré takto usporí.

T&P: Koľko ľudí vlastní vašu kartu?

M. S.: Našu kartu má asi dvadsať percent zákazníkov, pričom denne máme 25 tisíc nákupov. Ale je čo doháňať. V propagácii karty, aj v podmienkach, pretože nedávame toľko priestoru a financií do marketingu ako iné reťazce.

T&P: Rozmýšľali ste už nad propagáciou na sociálnych sieťach?

M. S.: Facebook nemáme, ale veľmi nad tým uvažujeme. Na kongrese Samoška v Prahe ma veľmi inšpiroval prednášajúci šéfkuchár Radek Šubrt, ktorý práve o tom hovoril a táto myšlienka ma veľmi chytila. Preto rád chodím na tieto stretnutia tradičných maloobchodníkov, lebo tam vždy zaznejú úplne iné myšlienky ako na iných konferenciách, kde prevažne propagujú svoje stratégie obchodné reťazce. Práve tu sú tie stratégie veľmi blízke nám. Myšlienky sú úplne nové a človek získa veľa podnetov.

T&P: Je pravda, že spomedzi zástupcov slovenských sietí vás stretávam na odborných kongresoch a konferenciách najčastejšie. Je pre vás evidentne dôležité udržiavať si prehľad o trhu.

M. S.: Zakladám si na informáciách, ktoré na týchto akciách získavam. Sú pre nás veľmi prospešné a vieme sa o ne oprieť. Kongresy Samoška boli donedávna len v Českej republike, až potom začali chodiť aj na Slovensko. Ja som sa zúčastňoval už na tých českých kongresoch. Práve tie ma inšpirovali, lebo som tam získal nové kontakty s dodávateľmi. Prevažne tam boli zástupcovia českého Coop-u. Problémy máme veľmi podobné, keďže podnikáme v takmer rovnakom prostredí.

T&P: Aj na júnovej českej Samoške sa vám už podarilo nadviazať nejakú spoluprácu?

M. S.: Určite, veď aj na to je to dobré. Veľmi sa mi páčilo, čo tam bolo povedané. Že kontakty začínajú nie v rámci kongresu, ale večer alebo deň pred kongresom. A špičkovito hodnotím exkurziu do predajní nezávislých obchodníkov. Tam prebehnú diskusie, ktoré by mohli trvať tri - štyri hodiny. Ale na tie prevádzkové pomery a podmienky sa to nedá. Otázok je tisíc a tu stretávate ľudí, ktorí nemajú problém povedať vám, aký majú obrat, tržby, aké majú náklady a spôsob odmeňovania. Toto vám iné obchodné reťazce nepovedia alebo naznačia, že je to predmetom obchodného tajomstva. O to viac si cením tieto informácie.

T&P: To, že máte pozitívny prístup k informáciám a k vzdelávaniu sa, dokazuje aj Stredisko praktického vyučovania, ktoré založil Nitrazdroj. Koľko študentov ste už vychovali?

M. S.: Vychovali sme stovky študentov. V súčasnosti stredisko síce máme, ale nemáme žiakov. Reforma školskej správy priniesla to, že školy dostávajú peniaze podľa stanoveného normatívu na počet žiakov. Čiže školy sa začali biť o počet prijatých detí bez ohľadu na ich úroveň. Každý riaditeľ sa snaží získať ich čo najviac. Do kategórie predavača sa hlásili väčšinou žiaci na nižšej vedomostnej úrovni, pretože je to spoločensky nedocenené zamestnanie.

T&P: Vy ako šéf siete viete, že to tak nie je.

M. S.: Podľa mňa sú to tí ľudia, s ktorými sa denne stretávate, ktorí tvoria pridanú hodnotu v obchode. Títo ľudia by mali vedieť zákazníkov informovať, poskytnúť údaje o tom, čo potravina obsahuje. Kontrolujú v pokladniach pravosť bankoviek a mincí, kontrolujú pravosť stravných poukážok a sú zodpovední za dodržiavanie náročných legislatívnych predpisov. Ich práca je veľmi náročná. Pracujú s počítačmi. Musia denne zaisťovať uzávierky, majú hmotnú zodpovednosť. Pritom v spoločnosti sú predavači vedení ako niečo degradujúce a do tejto profesie nikto nejde.

T&P: Prečo nie je o stredisko väčší záujem?

M. S.: Vo Zväze obchodu a cestovného ruchu Slovenskej republiky vznikla iniciatíva vyskúšať duálny systém. Chceme, aby sa žiaci vrátili do praxe. Aby niečo vedeli. Pokladník by mal ovládať aj cudzí jazyk. Táto práca v obchode a v banke je predsa jedno a to isté. Naopak, v obchode je pracovník vystavený väčším stresovým situáciám, pretože reaguje na nálady zákazníka, ktoré môžu byť rôzne. Keď porovnáme mzdu pri pokladni v predajni a mzdu pracovníčky v banke pri pokladni, vidíme tam diametrálny rozdiel. Toto nejako demotivuje ľudí, aby išli pracovať do obchodu. A to nehovorím o práci na zmeny a o tom, že poskytujeme služby v soboty aj nedele. To sa tiež nepozdáva každému.

T&P: Čiže vy ste pripravení, len žiaci sa zdráhajú?

M. S.: Napriek tomu, že sme vybavení technikou a kvalifikovanými majstrami, nám sa už štvrtý rok žiaci nehlásia. Tí žiaci, ktorí by mali ísť k nám podľa prímeru, dnes sa úplne bežne dostanú na stredné školy

bez prijímacích pohovorov. A to nechcem povedať, že sa dostanú aj na vysoké školy v náhradných prijímacích termínoch opäť aj bez prijímačiek. Dáva im to možnosť získať vysokoškolské vzdelanie, čo im, samozrejme, neupieram.

T&P: Otázkou je, aké majú po skončení štúdia uplatnenie.

M. S.: Presne tak. Nedávno som bol svedkom toho, ako naši vysokoškoláci čistili v Bavorsku výťahy, pretože ich u nás nevieme zamestnať. Za zväz obchodu som sa zúčastňoval štátnych záverečných skúšok na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**. Boli tam šikovní externisti, ktorí skutočne zvládali veci profesionálne, mali teoretické vedomosti a pri otázke na zamestnanie padali negatívne odpovede. Jedno ducho si ho nenašli vzhľadom na trh práce, ktorý je. Pritom v tých profesiách, ktoré máme my v obchode, musíme zamestnávať šičky a gumárky. Zákazník zvyšuje nároky na kvalitu predavača a my im nevieme poskytnúť adekvátneho profesionála, ktorý by vedel poskytnúť informácie o alergénoch, zložení potravín a tak ďalej. Teraz sme rozvinuli spoluprácu s Odbornou potravinárskou školou v Nitre a máme prísľub od riaditeľa, že na budúci školský rok by sme už nejakých absolventov mali mať.

T&P: Podarilo sa vám pre obchod nadchnúť vašich dvoch synov?

M. S.: Stratégia je u nás taká, že chceme z Nitrazdroja spraviť rodinnú firmu. Mám dvoch synov, ktorí vyštudovali **Ekonomickú univerzitu v Bratislave**. Jeden sa zameral na obchod, druhý na financie. Starší Tomáš si založil tanečnú školu, ale napriek tomu už jeden deň v týždni chodí do firmy a začína mať pod dohľadom oblasť financií a nákladov. Vidíme totiž, že nielen s tržbami, ale aj s nákladmi sa musí pracovať opatrne, aby sme zlepšili ekonomiku a efektivitu firmy. Obchod má na starosti o rok mladší Andrej. Ten už vo firme pracuje päť rokov. Smeroval k tomu od skončenia školy. Začínal na predajni ako pokladník, skladník, pracoval s dokladmi, ktoré sa vystavujú v predajni, neskôr bol referentom na obchodnom úseku. Od apríla tohto roka je obchodným riaditeľom.

T&P: Aká je vaša ďalšia stratégia? Budete pokračovať v expanzii?

M. S.: Určite áno. V roku 2014 máme v pláne otvoriť ešte jednu vlastnú prevádzkovú jednotku. Predajne, v ktorých treba platiť nájom, sú nevýhodné, pretože časť z výnosov vám odoberá vlastník. Snažíme sa odkupovať pozemky, ktoré by do budúca boli vhodné na stavbu obchodov. Takisto v blízkosti nájomných predajní hľadáme priestory, ktoré by sme odkúpili a tam sa len presunuli. Aj od vlastníkov sa snažíme odkúpiť objekty, aby neboli náklady zaťažené nájomným.

Veronika Mišíková

MILAN SUROVEC

Milan Surovec ukončil štúdium na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** v roku 1978. V roku 1979 nastúpil do Západoslovenského zdroja Bratislava, odšt. Závod Nitra, na pozíciu referenta oddelenia Organizácie prevádzky. Od roku 1994 je jeho kariéra spätá so spoločnosťou Nitrazdroj. V roku 2003 získal ocenenie Zlatý Dukát, v roku 2011 mu Zväz obchodu a cestovného ruchu udelil ocenenie za prínos pre rozvoj obchodu a cestovného ruchu Slovenska. V roku 2014 získal čestné uznanie za zásluhy o rozvoj slovenskej ekonomiky a podnikania od Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory a zároveň je držiteľom Merkúrovho rádu za rok 2013.

NITRAZDROJ

Spoločnosť Nitrazdroj je slovenská obchodná sieť so zameraním na distribúciu a predaj potravín vo veľkoobchode a maloobchode. Vznikla v roku 1994. Je členom nákupnej aliancie CBA SK. V regióne Nitrianskeho a Trnavského kraja prevádzkuje sieť 26 maloobchodných predajní, 4 špecializované predajne mäsa a 6 diskontných predajní. Nitrazdroj ponúka svojim zákazníkom pravidelné letákové akcie v maloobchode aj diskonte, dlhodobu nízku cenu, víkendové akcie, spotrebiteľské súťaže. Samo zrejmosťou je servis pre zákazníka, ako napríklad darčekové balenie, možnosť platby platobnou kartou, možnosť nákupu so zľavou prostredníctvom Karty zákazníka. Nitrazdroj poskytuje každoročne sponzorstvá vybraným organizáciám.

DOSTAL SOM DÔVERU

NAJLEPŠIE KOLEKTÍVY VYHODNOCUJEME

KARTU MÁ KAŽDÝ PIATY ZÁKAZNÍK

OBCHOD A BANKA - - TO ISTÉ

NAKUPUJÚCI ZVYŠUJÚ NÁROKY NA KVALITU PREDAVAČA

[Späť na obsah](#)

31. Opatrenia ECB pomôžu, nečakajme však zázrak

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 16/07/2014; 134/2014; s.: 12; NÁZORY A ANALÝZY; Rudolf Sivák]

DISKUSIA V HN

Európska centrálna banka zásadne uvoľnila menovú politiku. Odhliadnuc od formy monetárneho uvoľnenia to vzhľadom na ekonomickú situáciu v eurozóne možno hodnotiť ako opodstatnený krok. Medziročná miera inflácie meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien v júni dosahovala len 0,5 percenta, reálny HDP rástol v prvom štvrťroku medziročne o 0,9 percenta, miera nezamestnanosti bola v máji 11,6 percenta a úvery súkromnému sektoru v posledných dvoch rokoch klesali. Ekonomika eurozóny sa ani po upokojení dlhovej krízy patrične "nerozbehla". Voľné kapacity sú značné a je logické a správne, že ECB sa tento stav snaží riešiť.

Do mínusu

Viac ako uvoľnenie menovej politiky zaujala jeho forma. Zníženie úrokového koridoru o desatinu percentného bodu znamenalo posunutie depozitnej sadzby do negatívneho pásma (-0,1 percenta). Ďalšími krokmi ECB bolo oznámenie nového kola dlhodobých refinančných operácií, ukončenie sterilizácie programu nákupu aktív a príprava na možnú emisiu nových peňazí prostredníctvom nákupu cenných papierov zabezpečených aktívami. ECB prvýkrát v histórii stanovila jednu z kľúčových sadzieb v negatívnom pásme. Takýto krok je síce neobvyklý, ale nie výnimočný. V rokoch 2009 a 2010 mala negatívnu depozitnú sadzbu aj švédská Riksbank (-0,25 percenta), v roku 2012 aj dánska Nationalbank. Riksbank sa k tejto politike vrátila a znížila sadzbu na jednodňové vklady dokonca na -0,5 percenta. V posledných rokoch sa so záporným úročením obchodovali štátne dlhopisy relatívne bezpečných krajín eurozóny (napr. Nemecka, Rakúsko) s kratšími termínmi splatnosti. Negatívna depozitná sadzba ECB sa týka výlučne medzibankových operácií a klienti bánk pocítia nanajvýš len mierne zníženie úročenia vkladov (už aj tak minimálneho).

Vplyv na infláciu

Otázkou je, aké budú efekty balíčka opatrení ECB na ekonomiku. Hlavným cieľom a mandátom ECB je cenová stabilita, definovaná ako "miera inflácie nižšia alebo blízka dvom percentám". V tejto oblasti by mohli opatrenia priniesť čiastočný úspech. Aj keby sme boli skeptickí voči ich vplyvu na povzbudenie ekonomického rastu, úspešnosti ECB v oblasti inflačného cieľa nahráva mechanizmus fungovania finančného trhu. Pri negatívnej depozitnej sadzbe a všeobecne nízkom úročení aktív je euro pre banky a špekulantov extrémne nevýhodné. To by malo vyvolať odlev špekulatívneho kapitálu a oslabovanie meny. Od májového zasadnutia ECB, kde sa avizoval zámer uvoľnenia menovej politiky, sa euro oproti hlavným svetovým menám oslabilo v priemere o viac ako dve percentá. Je pravdepodobné, že oslabovanie sa neskončilo a tento proces by mal cez zdražovanie dovozu pôsobiť na rýchlejší rast cenovej hladiny v eurozóne.

Posilnenie vývozu

Oslabenie eura by sa mohlo pozitívne prejaviť v reálnej ekonomike ako proexportné opatrenie. Slabšia domáca mena znamená nominálnu konkurenčnú výhodu v zahraničnom obchode. Simultánne zdraženie dovozu avšak znamená, že vplyv z oslabenia eura by mal pôsobiť najmä na krajiny a podniky fungujúce s vyššou pridanou hodnotou. Z toho je zrejmé, že menový kurz má v transmisnom mechanizme menovej politiky významné miesto. Zdá sa, že oslabenie eura bolo jedným z hlavných motívov ECB. Ďalšie z opatrení ECB, spustenie novej fázy dlhodobých refinančných operácií v objeme až do bilióna eur, má jasný cieľ: podporu rastu úverov súkromného sektora (s výnimkou úverov na kúpu nehnuteľnosti). Toto opatrenie zvyšuje likvidné zdroje pre spotrebu a investície, ale nesie so sebou riziko neefektívnej alokácie či nadmerného sklonu k riziku. Balíček opatrení by mal posunúť infláciu v eurozóne bližšie k cieľu ECB, zároveň by mohol priniesť aj impulz na zrýchlenie rastu stagnujúcej ekonomiky. Stále však platí, že menovou politikou je možné riešiť, resp. zmiernovať len cyklické výkyvy ekonomiky, nie štrukturálne problémy. Arzenál ECB sa postupne vyčerpáva (úrokové sadzby sú už zrejme na svojom minime) a hraničné efekty prípadných ďalších opatrení sa budú zmenšovať. Rudolf Sivák, rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave**

Zdá sa, že oslabenie eura bolo jedným z hlavných motívov ECB.

[Späť na obsah](#)

32. Absolventi majú pri platoch často veľké oči

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 15/07/2014; Spravodajstvo; Daniela Balážová Pravda]

Čerstvá absolventka bratislavskej pedagogickej fakulty Jana Malvíková by chcela pracovať v školstve. Najradšej na súkromnej škole. Čo sa týka výšky platu, je realista.

Absolventi vysokých škôl očakávajú vyššie platy, ako ponúkajú firmy a rôzne inštitúcie.

Autor - Ivan Majerský, Pravda

O tisícke na mesiac na výplatnej páske nesníva. "Viete, aké sú platy v školstve, bola by som rada, keby som mala 600 – 700 eur v hrubom. Aj to asi nie hneď po nástupe," hovorí absolventka odboru sociálna pedagogika.

Väčšina mladých ľudí, ktorí tento rok skončili vysokú školu, má na rozdiel od budúcej učiteľky vyššie očakávania. Rátajú s tým, že po škole priemerne dostanú 916 eur. Ukázal to prieskum portálu Profesia.sk.

"Deväťsto eur je zveličená suma. Aj keď závisí od toho, aký odbor človek vyštudoval, a tiež, či chce žiť v Bratislave. Ale podľa mňa človek, ktorý práve vyšiel zo školy, je ešte nehotový produkt. Ja sa držím pri zemi," zhodnotila Malvíková.

Prehnané očakávania absolventov sú podľa firiem "pomerne bežným javom". "Najmä v Bratislave sa často stáva, že ich požiadavky sú nadhodnotené oproti ich kvalifikácii a zručnostiam," hovorí Martin Hošťák z Republikovej únie zamestnávateľov.

Priemerný plat absolventov vysokých škôl (v eurách)

Bratislavský kraj 992

Trnavský kraj 786

Trenčiansky kraj 740

Nitriansky kraj 731

Žilinský kraj 770

Banskobystrický kraj 700

Prešovský kraj 680

Košický kraj 751

Zdroj - Platy.sk

Prieskum portálu tiež potvrdil regionálne rozdiely i odlišné očakávania absolventov rôznych odborov.

"Najnižšie očakávané platy majú absolventi škôl z východného Slovenska. Oproti nim ľudia, ktorí skončili vysoké školy v Bratislave, čakajú niekedy aj dvojnásobne vyššie platy," upozornila Marcela Glevícká z Profesia.sk. Absolventi, ktorí si vlni cez portál hľadali prácu, vo svojich životopisoch počítali s nástupným platom od 600 do 1 300 eur. Najmenej uvádzali tí, čo vyštudovali teológiu a pedagogickú fakultu.

Podstatne vyššie nároky ako učiteľia majú absolventi informatiky. S najväčším zárobkom rátajú absolventi Fakulty informatiky a informačných technológií Slovenskej technickej univerzity – v priemere chcú 1 333 eur mesačne. Za nimi nasledovali farmaceuti z Univerzity Komenského a absolventi Fakulty matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského, ktorí by chceli zarábať nad 1 200 eur.

Vyššie nároky informatikov súvisia s tým, že je o nich na trhu najväčší záujem. Životopis bývalého študenta Fakulty informatiky a informačných technológií STÚ si podľa portálu Profesia.sk pozrie približne deväť zamestnávateľov.

"Ak hovoríme o špecialistoch v informačných technológiách či absolventoch strojníckej fakulty, teda o ľuďoch v odboroch, po ktorých je dopyt, tak požiadavka na úrovni 900 či tisíc eur nie je irelevantná," dodal Hošťák.

Šancu na vyššiu mzdu majú podľa neho tí, ktorí majú za sebou aj nejakú prax a pracovnú skúsenosť v odbore. "Pri prijímaní do zamestnania sa nezohľadňuje len získaná kvalifikácia alebo študijné výsledky, ale berie sa do úvahy aj to, v akej oblasti sa absolvent profiloval v rámci štúdia, aké predmety mal ako dominantné a tiež pracovné skúsenosti," poukázal Hošťák.

Ak študent informatiky pracoval popri škole na čiastočný úväzok v IT firme, kde spolupracoval na nejakej odbornej činnosti, takáto skúsenosť je preňho rozhodne plus. "Zamestnávateľ na základe toho môže predpokladať, že uchádzač má už isté pracovné skúsenosti a návyky a už sa stretol s reálnym pracovným životom," dodal.

Absolventom, ktorí si budú hľadať prácu, preto odporúča, aby si poriadne zhodnotili svoju kvalifikáciu a

pracovné skúsenosti a nemali prehnané očakávania, i keď primerané sebavedomie nie je na škodu.

Absolventi s najnižšími platovými očakávaniami
Fakulta priemerný očakávaný plat (v eurách)
Gréckokatolícka teologická fakulta, Prešovská univerzita 592
Pedagogická fakulta, Prešovská univerzita 601
Fakulta verejnej správy, Univerzita P. J. Šafárika 668
Fakulta stredoeurópskych štúdií, Univerzita Konštantína Filozofa 706
Pedagogická fakulta, Katolícka univerzita 710
Zdroj - Profesia.sk

Absolventi s najvyššími platovými očakávaniami
Fakulta priemerný očakávaný plat (v eurách)
Fakulta informatiky a informačných technológií, STU 1 333
Farmaceutická fakulta, UK 1 252
Fakulta matematiky, fyziky a informatiky, UK 1 213
Fakulta elektrotechniky a informatiky, STU 1 143
Fakulta architektúry, STU 1 137
Strojnícka fakulta, STU 1 127
Fakulta mechatroniky, Trenčianska univerzita 1 116
Fakulta managementu, UK 1 109
Fakulta prírodných vied, UCM Trnava 1 098
Fakulta riadenia a informatiky, Žilinská univerzita 1 068
Fakulta medzinárodných vzťahov, **Ekonomická univerzita** 1 047
Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov, UMB Banská Bystrica 1 043
Fakulta hospodárskej informatiky, **Ekonomická univerzita** 1 025
Fakulta elektrotechniky a informatiky, Technická univerzita v Košiciach 1 020
Fakulta sociálnych a ekonomických vied, UK 1 014
Zdroj - Profesia.sk

© AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

[Späť na obsah](#)

33. Prochádzka Sieť láka: Za dva týždne do nej chceli vstúpiť stovky ľudí

[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 16/07/2014; topky.sk; SITA]

Pošlite nám tip BRATISLAVA - Do strany Sieť, ktorá spustila proces prijímania nových členov, sa hlásia stovky záujemcov. Od 3. júla vyplnilo formulár pre vstup do strany 700 záujemcov, stovky ďalších prejavili záujem o inú formu spolupráce ešte pred vznikom strany, informoval Martin Dubéci zo strany Sieť.

Z doteraz prijatých prihlášok podľa Dubéciho vyplýva, že takmer polovica záujemcov (48 percent) je vo veku do 34 rokov a až 80 percent záujemcov nikdy v minulosti nebolo v politickej strane. "Najväčšia časť potenciálnych členov pochádza z Prešovského a Košického kraja. Prihlášku vyplnili záujemcovia zo 76 okresov Slovenska," dodal.

Prípravný výbor Siete bude podľa Dubéciho postupne spracovávať prihlášky a kontaktovať záujemcov o členstvo. "Veľmi ma teší, že ľudia z každého kúta Slovenska vidia v členstve v Sieti príležitosť podieľať sa na skutočnej zmene pomerov a že sú na tento úmysel pripravení vyhrnúť si rukávy," povedal zakladateľ Siete Radoslav Procházka.

Politickú stranu Sieť zaregistrovali na ministerstve vnútra 12. júna. Členovia prípravného výboru strany sú Radoslav Procházka, primátorka Prievidze Katarína Macháčková a prodekanka fakulty Medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Katarína Cséfalvayová. Založenie Siete oznámil Procházka so skupinou prívržencov 26. apríla v Prešove.

Strana sa vyhraňuje ako pravý stred. Procházka potvrdil, že k založeniu strany ho motivoval dosiahnutý výsledok v prvom kole prezidentských volieb, keď skončil na treťom mieste. Do strany Sieť chce dostať mladých ľudí. Hlavným súperom na politickej scéne im bude strana Smer-SD.

Zdieľať článok na Facebooku

[Späť na obsah](#)

34. Do Prochádzkovej Siete chcelo za dva týždne vstúpiť 700 ľudí

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 16/07/2014; Slovensko; SITA]

Zakladateľ strany Sieť Radoslav Procházka Foto: SITA/Ján Viazanička

BRATISLAVA 16. júla (WEBNOVINY) - Do strany Sieť, ktorá spustila proces prijímania nových členov, sa hlásia stovky záujemcov. Od 3. júla vyplnilo formulár pre vstup do strany 700 záujemcov, stovky ďalších prejavili záujem o inú formu spolupráce ešte pred vznikom strany, informoval Martin Dubéci zo strany Sieť.

Z doteraz prijatých prihlášok podľa Dubéciho vyplýva, že takmer polovica záujemcov (48 percent) je vo veku do 34 rokov a až 80 percent záujemcov nikdy v minulosti nebolo v politickej strane. "Najväčšia časť potenciálnych členov pochádza z Prešovského a Košického kraja. Prihlášku vyplnili záujemcovia zo 76 okresov Slovenska," dodal.

Obrazom: Radoslav Procházka registroval novú politickú stranu Sieť

Prípravný výbor Siete bude podľa Dubéciho postupne spracovávať prihlášky a kontaktovať záujemcov o členstvo. "Veľmi ma teší, že ľudia z každého kúta Slovenska vidia v členstve v Sieti príležitosť podieľať sa na skutočnej zmene pomerov a že sú na tento úmysel pripravení vyhrnúť si rukávy," povedal zakladateľ Siete Radoslav Procházka.

Politickú stranu Sieť zaregistrovali na ministerstve vnútra 12. júna. Členovia prípravného výboru strany sú Radoslav Procházka, primátorka Prievidze Katarína Macháčková a prodekanka fakulty Medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Katarína Cséfalvayová.

Založenie Siete oznámil Procházka so skupinou prívržencov 26. apríla v Prešove. Strana sa vyhraňuje ako pravý stred. Procházka potvrdil, že k založeniu strany ho motivoval dosiahnutý výsledok v prvom kole prezidentských volieb, keď skončil na treťom mieste. Do strany Sieť chce dostať mladých ľudí. Hlavným súperom na politickej scéne im bude strana Smer-SD.

Odporúčame:

Prochádzkova Sieť chce zákon o ochrane národnej bezpečnosti

[Späť na obsah](#)

35. Do Prochádzkovej strany sa záujemcovia len tak hrnú: V Sieti chcú byť najmä mladí ľudia

[Téma: Ekonomická univerzita; cas.sk; 16/07/2014; Čas.sk; SITA]

Strana Sieť nemá núdzu o záujemcov.

| Takmer polovica záujemcov o vstup do Siete je vo veku do 34 rokov a až 80 percent záujemcov nikdy v minulosti nebolo v politickej strane

Do strany Sieť, ktorá spustila proces prijímania nových členov, sa hlásia stovky záujemcov. Od 3. júla vyplnilo formulár pre vstup do strany 700 záujemcov, stovky ďalších prejavili záujem o inú formu spolupráce ešte pred vznikom strany, informoval Martin Dubéci zo strany Sieť. Z doteraz prijatých prihlášok podľa Dubéciho vyplýva, že takmer polovica záujemcov (48 percent) je vo veku do 34 rokov a až 80 percent záujemcov nikdy v minulosti nebolo v politickej strane. "Najväčšia časť potenciálnych členov pochádza z Prešovského a Košického kraja. Prihlášku vyplnili záujemcovia zo 76 okresov Slovenska," dodal.

Prípravný výbor Siete bude podľa Dubéciho postupne spracovávať prihlášky a kontaktovať záujemcov o členstvo. "Veľmi ma teší, že ľudia z každého kúta Slovenska vidia v členstve v Sieti príležitosť podieľať sa na skutočnej zmene pomerov a že sú na tento úmysel pripravení vyhrnúť si rukávy," povedal zakladateľ Siete Radoslav Procházka.

Politickú stranu Sieť zaregistrovali na ministerstve vnútra 12. júna. Členovia prípravného výboru strany sú Radoslav Procházka, primátorka Prievidze Katarína Macháčková a prodekanka fakulty Medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Katarína Cséfalvayová. Založenie Siete oznámil Procházka so skupinou prívržencov 26. apríla v Prešove. Strana sa vyhraňuje ako pravý stred. Procházka potvrdil, že k založeniu strany ho motivoval dosiahnutý výsledok v prvom kole prezidentských volieb, keď skončil na treťom mieste. Do strany Sieť chce dostať mladých ľudí. Hlavným súperom na politickej scéne im bude strana Smer-SD.

[Späť na obsah](#)

36. Strana Sieť žne úspech: Za dva týždne, 700 nových členov

[Téma: Ekonomická univerzita; pluska.sk; 16/07/2014; Správy; SITA]

Popularita Radoslava Procházku napriek nedávnej kauze okolo prezidentskej kampane stále stúpa. Do strany Sieť chcú vstúpiť úplní politickí nováčikovia. Takmer polovica záujemcov je vo veku do 34 rokov a až 80 percent z nich nikdy v minulosti nebolo v politickej strane.

Do strany Sieť, ktorá spustila proces prijímania nových členov, sa hlásia stovky záujemcov. Od 3. júla vyplnilo formulár pre vstup do strany 700 záujemcov, stovky ďalších prejavili záujem o inú formu spolupráce ešte pred vznikom strany, informoval Martin Dubéci zo strany Sieť.

Z doteraz prijatých prihlášok podľa Dubéciho vyplýva, že takmer polovica záujemcov (48 percent) je vo veku do 34 rokov a až 80 percent záujemcov nikdy v minulosti nebolo v politickej strane. "Najväčšia časť potenciálnych členov pochádza z Prešovského a Košického kraja. Prihlášku vyplnili záujemcovia zo 76 okresov Slovenska," dodal. Prípravný výbor Siete bude podľa Dubéciho postupne spracovávať prihlášky a kontaktovať záujemcov o členstvo. "Veľmi ma teší, že ľudia z každého kúta Slovenska vidia v členstve v Sieti príležitosť podieľať sa na skutočnej zmene pomerov a že sú na tento úmysel pripravení vyhrnúť si rukávy," povedal zakladateľ Siete Radoslav Procházka.

pravým stredom proti smeru

Politickú stranu Sieť zaregistrovali na ministerstve vnútra 12. júna. Členovia prípravného výboru strany sú Radoslav Procházka, primátorka Prievidze Katarína Macháčková a prodekanka fakulty Medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Katarína Cséfalvayová. Založenie Siete oznámil Procházka so skupinou prívržencov 26. apríla v Prešove.

Strana sa vyhraňuje ako pravý stred. Procházka potvrdil, že k založeniu strany ho motivoval dosiahnutý výsledok v prvom kole prezidentských volieb, keď skončil na treťom mieste. Do strany Sieť chce dostať mladých ľudí. Hlavným súperom na politickej scéne im bude strana Smer-SD.

[Späť na obsah](#)

37. Sieť: Do strany chcelo za dva týždne vstúpiť 700 ľudí

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 16/07/2014; Spravodajstvo; SITA]

Do strany Sieť, ktorá spustila proces prijímania nových členov, sa hlásia stovky záujemcov. Od 3. júla vyplnilo formulár pre vstup do strany 700 záujemcov, stovky ďalších prejavili záujem o inú formu spolupráce ešte pred vznikom strany, informoval Martin Dubéci zo strany Sieť.

Zakladateľ strany Sieť Radoslav Procházka.

Autor - SITA, Jozef Jakubčo

Z doteraz prijatých prihlášok podľa Dubéciho vyplýva, že takmer polovica záujemcov (48 percent) je vo veku do 34 rokov a až 80 percent záujemcov nikdy v minulosti nebolo v politickej strane. "Najväčšia časť potenciálnych členov pochádza z Prešovského a Košického kraja. Prihlášku vyplnili záujemcovia zo 76 okresov Slovenska," dodal.

Prípravný výbor Siete bude podľa Dubéciho postupne spracovávať prihlášky a kontaktovať záujemcov o členstvo. "Veľmi ma teší, že ľudia z každého kúta Slovenska vidia v členstve v Sieti príležitosť podieľať sa na skutočnej zmene pomerov a že sú na tento úmysel pripravení vyhrnúť si rukávy," povedal zakladateľ Siete Radoslav Procházka.

Politickú stranu Sieť zaregistrovali na ministerstve vnútra 12. júna. Členovia prípravného výboru strany sú Radoslav Procházka, primátorka Prievidze Katarína Macháčková a prodekanka fakulty Medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Katarína Cséfalvayová. Založenie Siete oznámil Procházka so skupinou prívržencov 26. apríla v Prešove. Strana sa vyhraňuje ako pravý stred. Procházka potvrdil, že k založeniu strany ho motivoval dosiahnutý výsledok v prvom kole prezidentských volieb, keď skončil na treťom mieste. Do strany Sieť chce dostať mladých ľudí. Hlavným súperom na politickej scéne im bude strana Smer.

[Späť na obsah](#)

38. INVESTORI NEROZMÝŠĽAJÚ TRI KROKY DOPREU

[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 17/07/2014; 27/2014; s.: 18; Téma; Dominik Orfánus]

Malé slovenské private equity môžu byť partnermi veľkých hráčov, hovorí predseda Slovenskej asociácie rizikového kapitálu Ivan Jakúbek

Dominik Orfánus / orfanus@trend.sk

Malé private equity neberú veľkí hráči ako konkurenciu, naopak, v budúcnosti by mohol medzi private equity skupinami fungovať zaujímavý deal-flow. Predseda Slovenskej asociácie rizikového kapitálu Ivan Jakúbek, ktorej členmi sú najmä väčšie a tradičné fondy, si pohyb na trhu všíma. Hovorí, že k menším hráčom sa síce dostávajú sexi projekty, ale rizikovejšie.

Ako vnímajú veľké medzinárodné private equity slovenské skupiny?

Všetci veľkí private equity hráči po kríze opustili región strednej Európy. Celá aktivita na Slovensku v tejto sfére je pre nich neviditeľná. Sú však určite zaujímavým zdrojom príležitostí pre regionálne zamerané fondy. Mnohé zo slovenských private equity však nie sú úplne štandardné. Rozdelil by som ich do dvoch skupín - tie, ktoré majú profesionálnych investorov, akými sú napríklad penzijné fondy, a teda musia rešpektovať dohodnuté investičné kritériá, kontroluje ich investičná komisia a majú štandardný reporting, a tie, ktoré investujú svoje, prípadne spriaznené peniaze.

Sú malé private equity pre väčšie zabehnuté fondy konkurenciou alebo partnerom?

Podľa mňa väčšina väčších private equity sleduje vývoj spoločností v portfóliu menších investorov. Je to jeden z potenciálnych zdrojov projektov. Takáto štruktúra trhu s rizikovým kapitálom je na Západe bežná a malé private equity v nej majú významné miesto. Pomáhajú vyrásť firmám, na ktoré veľkí hráči nedoviaďa, pretože ich radar nezachytí - sú príliš malé. Ak nejaký fond má minimálnu investíciu 20 miliónov eur, tak sa na teritóriu Česka a Slovenska obzerá zhruba po päťdesiatke firiem. Tým, že malé private equity majú nižšiu minimálnu hranicu investície, môžu sa pozeráť na tisícky firiem. A ak zainvestujú, môžu im pomôcť vyrásť do tej miery, aby do nich mohli zainvestovať veľkí hráči. Chodia k nim malé sexi projekty, všetko nudné ide do veľkých private equity fondov.

Pokiaľ ide o expertízu, sú malé private equity schopné vedieť sa kvalifikovane pozeráť na projekty?

Verím, že majú skúsenosti, expertízu si však musia kupovať externe, a to aj veľkí hráči. Menšie sa musia pri posudzovaní biznis prípadu viac spoliehať na svoje zručnosti a informácie od majiteľov biznisu, čo im predkladajú projekt. Myslím, že pre nich je dôležitejšie vedieť sa rýchlo rozhodnúť, ako urobiť nejakú superkvalitnú analýzu projektu. Je to skôr o myšlienke a viere v príbeh ako o analýze pred rozhodnutím.

Znášajú malé private equity vyššie riziko?

Aspoň jeden parameter biznisu ich investícií je start-upový. Napríklad nemajú skúsený manažment, market acceptance, pozíciu na trhu, musia bojovať s väčšími konkurentmi. Pri technológiách je oveľa vyššie riziko neúspechu. Otázka je, či toto úzke miesto vedia prekonať. Je veľká pravdepodobnosť, že väčšina ich investícií veľa nezarábi, ale niektoré by mali zahviezdiť.

V čom sa môžu malé private equity ešte učiť?

Nepamätám si, kto to povedal, ale vždy treba začať s myšlienkou na koniec. V prípade investorov je to: kto, ale najmä prečo - to od mňa kúpi. Inými slovami, keď veľký nakupuje, kupuje to s tým, že presne vie, ako a komu bude exitovať, prečo mu za tú prácu dobre zaplatia. Mne sa zdá, že na Slovensku ešte malé private equity v čase investície nevidia svetlo na konci tunela. Americké private equity odvetvie je také rozvinuté, že tam investori presne vedia, ako podnik narastie, keď dajú do neho milión eur, že potom bude potrebovať ďalšieho pol milióna od iného finančného partnera a tak ďalej až pomaly po IPO [prvotné upísanie akcií na burze -- pozn. TREND]. V našom regióne investori, ale ani podnikatelia nerozmýšľajú tri kroky dopredu.

Ivan Jakúbek (35)

V roku 2002 vyštudoval financie a bankovníctvo na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**. Od roku 2001 do roku 2005 sa venoval problematike podnikových financií, fúziám a akvizíciám v Deloitte pre strednú Európu. V roku 2005 ho ako experta na fúzie a akvizície oslovil Enterprise Investors a vymenoval za riaditeľa ich pobočky pre Česko a Slovensko. V roku 2011 sa stal viceprezidentom v tejto najstaršej a najväčšej private equity skupine v strednej Európe. Od roku 2012 je predsedom Slovenskej asociácie rizikového kapitálu (SLOVCA).

Malé private equity pomáhajú vyrásť firmám, na ktoré veľkí hráči nedvidia

[Späť na obsah](#)

39. Titul už dávno nezískal...

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 18/07/2014; 164/2014; s.: 28; VOLEJBAL; PAVOL KUBIŠ]

Reprezentačný smečiar TOMÁŠ KRIŠKO tretím slovenským volejbalistom v službách Dukly Liberec

Patril medzi osobnosti extraligy volejbalistov. Podľa ankety SVF bol v nej v minulej sezóne po Poliakovi Mikolajovi Sarneckom z Humenného, Venezuelčanovi Kevinovi Pineurovi z Prievidze a Martinovi Sopkovi ml. zo Svidníka druhý najlepší domáci hráč. Sopka si so sebou zobral do kazašského Pavlodaru tréner Peter Kalný, 25-ročný smečiar Tomáš Kriško mieri opačným smerom. V novej sezóne bude obliekať dres českého vicemajstra Dukly Liberec.

Vojaci z Liberca rodáka z Liptovského Mikuláša zamerali už dávnejšie. Prvé debaty o jeho prípadnom príchode sa začali hneď po skončení klubovej sezóny. Následne Tomáš dostal šancu aj v reprezentácii. Absolvoval celý blok, bol pri priamom postupe Slovákov na ME 2015 i pri štvrtej priečke v tretej skupine Svetovej ligy. "Časom prišli aj ďalšie ponuky, Dukla však nakoniec vyšla ako najlepšia voľba. Liberčania slovenskú extraligu sledujú, asi som typ, ktorý im do mužstva vyhovuje," poznamenal. Trénerom Liberca zostane Michal Nekola, do francúzskeho Nantes však odišla najväčšia hviezda českej extraligy Jan Hadrava. V minulosti obliekali dres 16-násobného majstra republiky (v českej extralige však získal majstrovský titul iba v rokoch 2001 a 2003) výhradne českí volejbalisti. Nová doba však umožnila vojakom vystužiť svoj káder cudzincami. Tomáš Kriško bude dres Dukly obliekať ako tretí Slovak v histórii. Prvý smečiar. Prvou lastovičkou bol v sezóne 2008/09 nahrávač Martin Repák, ďalšou v sezóne 2011/12 blokár Jozef Piovarčí. "Pre odchod zo Slovenska je česká extraliga dobrý medzistupeň. Dukla v domácej súťaži dlho čaká na majstrovský titul. To je výzva, ja som ho už tiež dávno nezískal," dodáva. S volejbalom začínal v Žiline, ale v extralige na seba upozornil vo VKP Bratislava, s ktorým sa tešil v rokoch 2009 a 2011 z majstrovského titulu. Uplynulé dve sezóny odohral v rámci spolupráce dvoch klubov za Spartak VKP Myjava. Vlni vyštudoval hospodársku diplomáciu na Fakulte medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, praxoval aj na ministerstve zahraničných vecí. Spod vysokej siete je známa i jeho sestra Romana, bývalá hráčka COP Nitra a Slávie **EU Bratislava**, ktorá v súčasnosti študuje a hrá volejbal na univerzite vo Wisconsin. Rodné hniezdo teraz opustí aj jej brat. PAVOL KUBIŠ

PRVÝ RAZ AJ V POHÁRI

Kým v tomto roku dostal Tomáš v reprezentácii šancu aj zásluhou uvoľnených pozícií na smečiarском poste, o nomináciu na budúcoročné ME v Taliansku a v Bulharsku je odhodlaný húževnato zabojsovať. Mali by mu k tomu pomôcť nielen skúsenosti z českej extraligy, ale aj z európskych pohárov. V nich si ešte nikdy nezahral, vo VKP či v Myjave nezažil ani stredoeurópsku ligu. Liberec narazí v novembri v šestnástfinále Pohára CEV na francúzsky Toulouse, v prípade neúspechu bude pokračovať vo Vyzývacom pohári.

FOTO:

Bronz v drese Spartaka VKP Myjava bol pre Tomáša Kriška rozlúčkou s našou extraligou. FOTO ARCHÍV (tk)

[Späť na obsah](#)

40. ANALÝZA SKLÁDOK NA SLOVENSKU A V EÚ

[Téma: Ekonomická univerzita; Odpady; 15/07/2014; 07/2014; s.: 21,22,23; Analýza skládok na Slovensku a EÚ; Ing. Martin Bosák, PhD]

Ing. Martin Bosák, PhD*

ABSTRAKT

V súčasnosti je veľká snaha o zhodnocovanie a recykláciu odpadov, napriek tomu sa ani jedna krajina EÚ-28 (spolu s Nórskom a Švajčiarskom) bez skládkovania svojich odpadov nezaobíde. Na Slovensku sú iba 2 spaľovne na komunálny odpad a aj z tohto dôvodu sa veľká časť tuhých odpadov ukladá na skládky. Na celom území Slovenska je prevádzkovaných 118 skládok rozdelených do 3 tried, pričom ich

nerovnomerné rozloženie na území sa odzrkadľuje vznikom tzv. čiernych skládok. Pretože všetky skládky majú v súlade odpadovým hospodárstvom stanovenú svoju dobu prevádzkovania a viaceré skládky budú v nasledujúcich rokoch uzatvorené, bude potrebné niektoré existujúce skládky rozšíriť a predĺžiť ich prevádzku alebo vybudovať nové skládky tak, aby rovnomerne pokryli celé územie Slovenska. V príspevku je spracovaná analýza existujúcich skládok a zároveň návrh doplnenia jednotlivých tried skládok odpadu vrátane vhodnej lokality umiestnenia v súlade s požiadavkami odpadového hospodárstva.

1. ÚVOD

Ľudstvo od svojho vzniku rieši otázku odstraňovania odpadov, pričom archeologické nálezy dokazujú, že už v dobe kamennej ľudia ukládali odpadové látky mimo obydľia.

Koncom 18. a začiatkom 19. storočia v Londýne a v ďalších veľkomestách Európy začalo organizované zabezpečenie odvozu odpadov z miest. Išlo o pomerne jednoduchú formu zhromažďovania odpadu v jamách pri budovách a v košoch, z ktorých sa potom odpad odvážal jednoduchými vozmi mimo mesta. Odvoz odpadu musel zabezpečiť majiteľ pozemku.

V druhej polovici 19. storočia nadobudli platnosť prvé mestské predpisy na zabezpečenie zberu domového odpadu aspoň raz týždenne. Začiatkom 20. storočia sa aj na území Slovenska zaviedol systémový zber odpadu do zberných nádob, ktoré sa vysypávali do zberných vozov ťahanými koňmi.

S rozvojom výstavby sa postupne zdokonaľoval spôsob zhromažďovania a manipulácie s odpadom a samozrejme upravovala sa aj legislatíva. V súčasnosti na Slovensku stále platí viackrát novelizovaný zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch, aj keď sa už dlhšiu dobu pripravuje nový zákon o odpadoch.

2. MNOŽSTVO ODPADOV V EÚ

Podľa údajov Eurostatu bolo v roku 2011 priemerne vyprodukované v EÚ-28 503 kg komunálneho odpadu na jedného obyvateľa. Najvyššie množstvo KO na obyvateľa vyprodukovali v Dánsku - 718 kg. Nad 600 kg odpadu na obyvateľa vyprodukovali aj v Luxembursku, Cypre a Írsku. Slovenská republika, Litva, Česká republika, Poľsko a Estónsko vyprodukovali za rok 2011 menej ako 350 kg na obyvateľa, na Slovensku to bolo 327 kg.

Aj keď je snaha, aby sa čo najväčšie množstvo odpadu zhodnocovalo a čo najmenej skládkovalo, stále viac ako jedna tretina odpadov (37 %) vzniknutých v štátoch EÚ sa skládkuje. Samozrejme, situácia v jednotlivých štátoch je rozdielna. Sú štáty, kde množstvo skládkovaných odpadov sa pohybuje len okolo 1 % (Belgicko, Holandsko, Švédsko, Nemecko) a sú štáty, kde sa skládkuje viac ako 90 % odpadu - Malta (92 %), Bulharsko (94 %) a najviac v Rumunsku (99 %). Na Slovensku sa skládkuje 78 % odpadov.

3. SKLÁDKY NA SLOVENSKU

Po rozdelení Československa v roku 1993 sa na území Slovenska evidovalo 7204 skládok odpadov, a to vrátane čiernych - divokých skládok. V roku 1995 sa ich počet znížil na 5530 skládok a v roku 2000 klesol na 3886 skládok. Zmenšujúci sa počet skládok bol dôsledkom uplatňovania prvého a druhého programu odpadového hospodárstva (POH) v rokoch 1993 - 2000, ktorých ciele sa realizovali hlavne v oblasti zneškodňovania tuhého odpadu a sanácie starých skládok.

V roku 2002 (po nadobudnutí platnosti zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch) preskúmali odbory životného prostredia súhlasné rozhodnutia na prevádzku skládok odpadov vydané pred 1. júnom 2001 a vydávali nové súhlasy na prevádzku, ale aj rozhodnutia o rušení, resp. uzatvorení skládok, ktoré nevyhovovali sprísneným technickým podmienkam ustanoveným vo vyhláske MŽP SR č. 283/2001 Z.z. Podľa tejto vyhlášky sa skládky odpadov členia do 3 tried:

- skládky odpadov na inertný odpad (I),
- skládky odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný (O),
- skládky odpadov na nebezpečný odpad (N).

Inertný odpad je odpad, pri ktorom nedochádza k žiadnym významným fyzikálnym, chemickým alebo biologickým premenám. Inertný odpad sa nerozpúšťa, nehorí ani inak fyzicky alebo chemicky nereaguje, nepodlieha biologickému rozkladu ani škodlivo neovplyvňuje iné látky, s ktorými prichádza do styku tak, aby mohlo dôjsť k znečisteniu ovzdušia alebo k poškodeniu zdravia ľudí. Hraničné koncentrácie látok vo vodných výluhoch nesmú prekročiť stanovené hodnoty.

Opad, ktorý nie je nebezpečný, je na účely skládkovania odpad, ktorý nemá žiadnu nebezpečnú vlastnosť.

Nebezpečné odpady sú odpady, ktoré obsahujú jednu alebo viac nebezpečných vlastností.

Počet skládok na Slovensku počas uplatňovania zákona postupne klesal až na súčasných oficiálne evidovaných 118 skládok odpadov. Okrem nich však stále existujú aj čierne (divoké) skládky.

4. SKLÁDKY V EURÓPSKEJ ÚNII

Na území Slovenskej republiky je prevádzkovaných 118 skládok, čo je v porovnaní so susednými krajinami primeraný počet. Napr. v Českej republike je v prevádzke 179 skládok a v Maďarsku 101 skládok odpadov.

Najmenej skládok v Európe je v Holandsku - 22 skládok, v Dánsku - 42 skládok a v Írsku 48 skládok. Vo Švédsku je prevádzkovaných 157 skládok odpadov - napriek vysokému podielu spaľovania a recyklácie odpadov v tejto krajine. Vo Švajčiarsku bolo v roku 2011 v prevádzke 202 skládok.

Najviac skládok sa nachádza v Poľsku - 837 skládok, vo Francúzsku - 945 skládok a v Nemecku, kde je v prevádzke 1183 skládok odpadov. Samozrejme, počet skládok závisí od viacerých faktorov, ako je veľkosť krajiny, demografia, ekonomická vyspelosť krajiny a iné.

Krajiny, ktoré sú bohatšie, preferujú pred skládkovaním recykláciu a spaľovanie odpadov. Naopak krajiny, ktoré sú chudobnejšie, viac využívajú skládkovanie odpadov. Rozhodujúcu úlohu má tteda ekonomika tej ktorej krajiny. Krajiny, kde je vysoká hustota osídlenia, prevádzkujú menej skládok, pretože cena pozemkov so zvyšujúcim sa počtom obyvateľov rastie.

V súčasnosti sa ani jedna krajina EÚ28 (spolu s Nórskom a Švajčiarskom) bez skládkovania svojich odpadov nezaobíde. Nasledujúca tabuľka sumarizuje základné demografické podmienky a celkový počet skládok v jednotlivých krajinách podľa údajov miestnych agentúr, resp. ministerstiev.

5. ROZMIESTNENIE SKLÁDOK NA SLOVENSKU

Jednotlivé typy skládok nie sú na Slovensku rovnomerne rozdelené a existujú oblasti, z ktorých je na najbližšiu skládku pomerne ďaleko. Pri skládkach inertného odpadu je to oblasť severovýchodného a južného Slovenska.

Mesto Medzilaborce má k najbližšej skládke vo Vojanoch 92,8 km, skládka Baňa Bankov v Košickom kraji je vzdialená 116 km a skládka Úsvit 160 kilometrov. Mesto Svidník má k najbližšej skládke Baňa Bankov 88,5 km a skládka vo Vojanoch je vzdialená 105 km.

V Banskobystrickom kraji sú na tom najhoršie Lučenec a Veľký Krtíš. V prípade Lučenca je najbližšia skládka na inertný odpad Lom Rakytovce vzdialená 83,4 km, skládka Lubeník je vzdialená 84,1 km.

Od mesta Veľký Krtíš je najbližšia skládka inertného odpadu Lom Rakytovce vzdialená 80,3 km, skládka Lubeník je vzdialená 119 km a skládka Michal nad Žitavou v Nitrianskom kraji je vzdialená 105 km.

Viaceré skládky v blízkej budúcnosti naplnia svojej kapacity a ak neotvorí ďalšie kazety na odpad, budú uzavreté. Pri návrhu nových skládok na inertný odpad bude potrebné zohľadňovať aj aktuálne rozloženie skládok a oblastí, ktoré nie sú pokryté skládkami.

Na nasledujúcich mapkách sú navrhnuté miesta, kde by bolo optimálne umiestniť a vybudovať nové skládky z ohľadom na vzdialenosť - v Prešovskom kraji v okolí Stropkova a v Banskobystrickom kraji v blízkosti miest Lučenec a Veľký Krtíš.

Na doplnenie a vybudovanie nových skládok nebezpečného odpadu v Žilinskom kraji sa ako optimálna javí oblasť pri meste Istebné, kde sa vyrábajú ferozliatiny na báze mangánu a kremíka, a v Banskobystrickom kraji oblasť medzi mestami Lubeník, kde sa ťaží a spracováva magnezitová ruda, a Jelšava, kde sa vyrábajú výrobky z magnezitu. Skládok na nie nebezpečný odpad je na území Slovenskej republiky dostatok a aj ich rozmiestnenie je optimálne.

ZÁVER

Program odpadového hospodárstva SR na roky 2011 až 2015 (POH SR 2011 - 2015) sa zameriava nielen na oblasť predchádzania vzniku odpadu (platí Program predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2014 - 2018), ale aj na minimalizáciu vplyvu odpadov na zdravie ľudí a životné prostredie a na zníženie skládkovania odpadov.

Slovensko sa v súčasnosti bez skládkovania odpadov nezaobíde, aj keď je veľká snaha o zvýšenie podielu recyklovaných a zhodnocovaných odpadov. V tomto článku sme navrhli riešenie optimálneho

umiestnenia skládok na Slovensku.

Literatúra: 1. BOSÁK, M.: Náklady na komunálny odpad, Košice, 2013, 82 s., ISBN 978-80-8165-005-5

2. HRABČÁK, M.: Skládkovanie odpadov, III, časť. Bez skládok sa nezaobídu ani lídri recyklácie. In Odpadové hospodárstvo, č. 02/2013, ročník II., s. 10, ISSN 13381326

3. HODOLIČ, J. - BOSÁK, M. a kol.: Reciklaža i reciklažne technolgie, FTN Izdavaštvo Nový Sad, 2011, 524 s., ISBN 978-86-7892-342-5

4. Ministerstvo životného prostredia SR, Program odpadového hospodárstva SR na roky 2011-2015, 109 s., 2011

5. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Správa o stave ŽP SR v roku 2011, 2012

6. Zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov

Tab.1: Prehľad počtu skládok odpadov na Slovensku

Skládky	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nebezpečný odpad	16	15	13	12	14	13	13	17	12	11	11
Nie nebezpečný odpad	119	124	131	130	128	123	114	106	89	90	90
Interný odpad	19	21	21	19	18	15	16	13	17	16	17
Spolu	154	160	165	161	160	151	143	136	118	117	118

Tab. 2: Počet skládok vo vybraných krajinách EÚ

Štát	Počet obyvateľov	Rozloha	Hustota osídlenia (obyv./ km ²)	Počet skládok 10	Počet skládok 00	Počet skládok NO	Počet skládok	Počet obyv. na skládku
Holandsko	16 850 000	41 526	406	- - -	22	765	909	
Dánsko	5 564 219	43 094	129	- - -	42	132	481	
Veľká Británia	50 100 000	130 395	384	179	245	23	447	112 081
Maďarsko	9 982 000	93 030	107	- - -	101	98	832	
Írsko	4 470 700	70 280	64	- - -	48	93	140	
Francúzsko	65 821 835	547 030	120	628	303	14	945	69 653
Nemecko	81 831 000	357 023	229	818	329	36	1	183 69 172
Švédsko	9 316 000	449 964	21	33	96	28	157	59 338
Česko	10 505 444	78 867	133	76	155	31	179	58 690
Slovensko	5 424 925	49 036	111	16	90	11	107	50 700
Poľsko	38 538 447	312 679	123	20	760	57	837	46 044
Švajčiarsko	7 762 000	41 290	188	149	53	-	202	38 426
Rakúsko	8 402 908	83 858	100	475	191	-	666	12617

Poznámka: V Českej republike na viacerých skládkach sa skládkuje inertný a nie nebezpečný odpad súčasne, a preto celkový počet skládok je menší ako ich súčet

Tab. 3: Vzďialenosti medzi skládkami v Prešovskom kraji

Mesto	Najbližšia skládka	Vzďialenosť v km
Medzilaborce	Vojany	92,8
Baňa Bankov		116
Úsvit		160
Svidník	Baňa Bankov	88,5
Vojany		105

Tab. 4: Vzďialenosti medzi skládkami v Banskobystrickom kraji

Mesto	Najbližšia skládka	Vzďialenosť v km
Lučenec	Lom Rakytovce	83,4
Lubeník		84,1
Veľký Krtíš	Lom Rakytovce	80,3
Lubeník		84,1
Michal nad Žitavou		105

* Podnikovohospodárska fakulta **Ekonomickej univerzity v Bratislave** so sídlom v Košiciach, Tajovského 13, 041 30 Košice

Foto:

Obr. 1: Množstvo vyprodukovaného komunálneho odpadu v členských štátoch EÚ za rok 2011 v kg/obyvateľ

Obr. 2: Skládky na inertný odpad

Obr. 3: Skládky na nebezpečný odpad

[Späť na obsah](#)

41. Vysoké školy si upratovali. Chystajú novinky

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 21/07/2014; 166/2014; s.: 4,5; Slovensko; Daniela Balážová]

Daniela Balážová Bratislava

Vysoké školy už čoskoro čaká veľké hodnotenie, po ktorom môžu niektoré z nich prísť o titul univerzita. Prísnejšie kritériá hodnotenia v rámci komplexnej akreditácie môže pre časť škôl znamenať menej financií, keďže budú viac posudzované aj podľa výsledkov ich výskumnej činnosti. Podklady na hodnotenie odovzdalo do stanoveného termínu začiatku prázdnin celkovo 18 verejných vysokých škôl, jedna štátna a jedna súkromná, s ich odovzdaním mešká Katolícka univerzita v Ružomberku a Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety. Vyhodnotenie množstva dokumentov, ktoré predložili vysoké školy, bude Akreditačnej komisii trvať niekoľko mesiacov. Už teraz je však jasné, že pri prísnejších pravidlách akreditácie sa zníži počet detašovaných pracovísk vysokých škôl. Niektoré vysoké školy zároveň končia so študijnými odbormi, o ktoré nie je zo strany študentov veľký záujem. Ďalšie, naopak, chcú svoju ponuku študijných programov rozšíriť a niektoré chystajú viac programov, ktoré budú učiť v cudzom jazyku, najmä v angličtine. Koľko z terajších 17 verejných vysokých škôl si udrží titul univerzita, a teda viac peňazí ako vysoká škola, je zatiaľ ťažké odhadovať. Podľa Ivana Ostrovského z Akademickej rankingovej a ratingovej agentúry veľa bude závisieť aj od toho, ako bude po zhodnotení škôl Akreditačnou komisiou postupovať ministerstvo školstva. Ostrovský pripomína, že Akreditačná komisia pred šiestimi rokmi navrhla zaradiť len sedem verejných vysokých škôl medzi univerzitné. "Napriek tomu ministerstvo školstva vtedy dovolilo ostatným verejným vysokým školám, aby napísali – nazval by som to pionierske sľuby, ktoré nikto nekontroloval – a tieto sľuby stačili na to, aby sa do 12 mesiacov po ukončení akreditácie takmer všetky verejné vysoké školy dostali do jednej kategórie. To bola chyba," dodáva. Veľa preto bude podľa neho závisieť od toho, či bude mať nový minister školstva "dosť sily a odvahy odolať rôznym tlakom", aby sa zaviedlo skutočné rozdelenie na univerzity a vysoké školy a podľa toho sa aj financovali.

Ponúkajú aj rekreológiu

Budú teda vysoké školy pod vplyvom prísnejších kritérií ponúkať viac alebo, naopak, menej študijných programov? Predseda Slovenskej rektorskej konferencie a rektor Technickej univerzity vo Zvolení Rudolf Kropil upozorňuje, že zatiaľ nie sú k dispozícii štatistiky. "Určitý pokles počtu študijných programov však možno očakávať," hovorí Kropil. Predpokladá tiež zníženie počtu detašovaných pracovísk vysokých škôl. Podobne to odhaduje jeho predchodca Libor Vozár. "Pripúšťam, že pod vplyvom sprísnených kritérií na akreditáciu študijných programov sa zníži počet detašovaných pracovísk, čo považujem za pozitívny proces. Na druhej strane si myslím, že vysoké školy budú skôr inovovať existujúce študijné programy ako ponúkať nové. A budú aj znižovať počet študijných programov," hovorí Vozár. Väčšina oslovených univerzít potvrdila, že ustupuje od študijných programov, o ktoré bol zo strany študentov menší záujem, a väčšinu programov inovuje. "Univerzita Komenského nedala reakreditovať študijné programy, ktoré sú už zastarané, prípadne nebol o ne záujem. Ostatné boli modernizované," uviedol prorektor univerzity Ján Pekár. K novým programom má, naopak, pribudnúť napríklad bakalárske štúdium bioinformatiky. Slovenská technická univerzita zas k novým študijným programom pridala také, ktoré sú prepojené s praxou. "Príkladom je automobilová mechatronika alebo študijný program robotika a kybernetika na fakulte elektrotechniky a informatiky. Práve mechatronika je považovaná v súčasnosti za veľmi významný technický smer v priemysle 21. storočia," informovala Zuzana Mokošová zo Slovenskej technickej univerzity. Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici ustupuje od 14 študijných programov, na druhej strane žiada o akreditáciu viacerých nových. Medzi nimi sú aj také odbory ako geografia a rozvoj regiónov, bezpečnostné štúdiá, rekreológia či športová kinantropológia.

Štúdium v angličtine

Niektoré školy zároveň chystajú viac programov, ktoré budú učiť v cudzom jazyku. V pláne to má Univerzita Komenského, **Ekonomická univerzita**, ale aj Univerzita Mateja Bela a Technická univerzita vo Zvolení. Slovenská technická univerzita chce zas zvýšiť počet programov, ktoré sa budú učiť výlučne v angličtine. Bývalý šéf slovenských rektorov to považuje za pozitívny trend. "Ak budú školy ponúkať štúdium v cudzom jazyku, môžu sa naň prihlásiť aj študenti zo zahraničia, čo by bolo dobré aj pre vysoké školy," hovorí Libor Vozár. Vysoké školy by si tak mohli priliepiť, keďže od zahraničných študentov môžu pýtať školné. Otázne je, či by mali o štúdium na Slovensku záujem. Podľa Ostrovského je to "vec

kontaktov, ktoré sa spravidla dlho budujú, a treba to vedieť". Príkladom toho, že sa to dá, je Jesseniova lekárska fakulta v Martine i Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach. Výsledky komplexných akreditácií by mali byť známe na budúci rok. To, či prísnejšie pravidlá budú viesť aj k vyššej kvalite vzdelávania, však nie je isté. "Dôraz na vedecký výkon je oprávnený, aj vysoká škola, ktorá by nemala väčšie ambície ako vychovávať len bakalárov, by sa mala pri vzdelávaní opierať o výsledky vedy a výskumu. Za katastrofu ale považujem stanovenie akýchsi minimálnych kritérií, teda umelé administratívne vyhodnocovanie nárokov na kvalitu akademických zamestnancov na školách," hovorí Ostrovský. V praxi to totiž môže viesť k tomu, že akademickí zamestnanci nemusia sami na seba klásať vyššie nároky, ako boli stanovené tie minimálne.

Univerzity a vysoké školy na Slovensku

- na Slovensku je 20 verejných vysokých škôl, 3 štátne a 13 súkromných
- oprávnenie na poskytovanie vzdelávania majú aj 4 zahraničné vysoké školy so sídlom v ČR
- terajšia komplexná akreditácia sa týka 19 verejných vysokých škôl, 1 štátnej a 2 súkromných
- na budúci rok predloží podklady 1 verejná, 2 štátne a 2 súkromné školy
- pri komplexnej akreditácii v roku 2012 na 3 súkromných školách sa Akreditačná komisia vyjadrila, že nespĺňajú podmienky na ich dovtedajšie začlenenie, všetky dostali ročnú lehotu na odstránenie nedostatkov
- na konci r. 2012 bolo 23 univerzitných vysokých škôl, 2 odborné vysoké školy a 11 vysokých škôl, ktoré nie sú začlenené medzi univerzitné ani medzi odborné vysoké školy

Akreditácia vysokých škôl

Akreditačná komisia je poradným orgánom ministerstva školstva. Každých šesť rokov uskutočňuje tzv. komplexné akreditácie činností vysokých škôl. Posudzuje spôsobilosť vysokej školy uskutočňovať študijné programy, ktorých absolventom bude môcť udeliť akademický titul, ďalej schopnosť školy poskytovať doktorandský študijný program, udeľovať titul docent či profesor. Na každý študijný program musí vysoká škola pripraviť osobitný spis, v ktorom je popísané personálne i technické zabezpečenie výučby – vedecká práca garantov študijných programov, ich pracovný úväzok, ale aj vybavenie knižníc či predpokladané uplatnenie absolventov v praxi. V tomto kole komplexných akreditácií sa osobitný dôraz dáva aj na hodnotenie úrovne vedeckej a výskumnej činnosti školy. Hodnotiť sa budú podmienky na výskum, výsledky a ich ocenenie. (db)

FOTO:

Niektoré vysoké školy sa snažia zvýšiť počet programov, ktoré sa budú učiť v angličtine.

[Späť na obsah](#)

42. Slovensko má crowdfundingový portál. Prispieť sa dá na chargebrillu či transformáciu života

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 21/07/2014; eTREND; Dominik Orfánus]

21.07.2014 | Dominik Orfánus | © 2014 TREND Holding

Inšpirovaný americkým crowdfundingovým gigantom Kickstarter spustili v decembri minulého roka dvaja nadšenci – Michal Felčan a Kristína Škulcová – jeho slovenskú obdobu.

"Je to síce malý trh, ale keď sme sa pýtali priateľov a známych, tak sa im niečo také páčilo," hovorí M. Felčan o motivácii vytvoriť Ideasstarter.com. K. Škulcová, ktorá študuje na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** bankovníctvo, sa nebojí toho, že Slováci patria ku konzervatívnejším národom a od čias Horizontu a BMG majú zlé skúsenosti "s podnikateľskými sľubmi".

Tento problém riešili ako prvý. Dôveryhodnosť sa snažia získať podobne ako Kickstarter pred rokmi – videami so známymi osobnosťami: podnikateľ Ivo Toman, primátor Trenčína Richard Rybníček alebo Jozef Banáš. Ako hovorí M. Felčan, tieto videá nakopli vyššie príspevky ako pár eur, ako aj priniesli viac ľudí na stránku.

Crowdfunding funguje na báze podpory nejakého umeleckého alebo podnikateľského nápadu, respektíve zakúpenia si produktu ešte predtým, ako bude vyvinutý alebo vyrobený. Žiadateľ o podporu dokonca nemusí ani splniť to, čo sľubuje a dodať produkt.

Medzi aktuálnymi projektmi sú tvorcovia dobíjacieho dáždника, menštruačných nohavičiek, fotografka, ktorá chce vyzbierať 20-tisíc eur na fotoateliér, či človek, ktorý má "rozpracovaný projekt na vzdelávanie

a pomoc ľuďom, hlavne v oblasti prosperity, vzťahov a peňazí". Na väčšinu projektov neprispel zatiaľ nikto, necelé tri stovky sa vyzbierali na spomínaný dáždík.

Podobne ako ďalší veľký crowdfundingový portál Indiegogo má Ideasstarter dve formy spolupráce – flexibilnú a fixnú. Vo fixnej ak tvorca projektu nesplní cieľ projektu, teda nevyzbiera cieľovú sumu, nedostane nič a peniaze sa vrátia prispievateľom.

Druhá flexibilná možnosť znamená, že aj keď tvorca nesplní cieľ, dostane peniaze. Znížené o sumu, ktoré si berie transakčné médium – napríklad PayPal a tiež o poplatok portálu Ideasstarter.com vo výške osem percent. Z toho sa kryje prevádzka portálu, reklama pre projekt, ale spláca sa aj štartovacia investícia.

Zatiaľ projekt vyšiel zakladateľom na štyritisíc eur, investíciu do programovania zatiahli M. Felčan a K. Škulcová z úspor. Mladí Slováci stavajú na to, že aj v crowdfundingu existuje niečo ako národné cítenie. Viac podporujú Američania americké projekty, Nemci nemecké a podobne. Ideasstarter by mal byť v tomto slovenský. Aj keď nie navždy.

"Keď rozbehneme slovenský trh, chceme expandovať do celej strednej Európy. Už teraz sa dajú vytvoriť projekty v českých korunách," hovorí M. Felčan o plánoch na najbližšie dva roky.

Momentálne je na portále viac neúspešných projektov. Dokonca aj tie najnádejnejšie – ako napríklad slovenský nabíjací dáždík Chargebrella – nepreskočia hranicu pár sto eur.

[Späť na obsah](#)

43. Vysoké školy si upratovali. Chystajú novinky

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 21/07/2014; Spravodajstvo; Daniela Balážová Pravda]

Vysoké školy už čoskoro čaká veľké hodnotenie, po ktorom môžu niektoré z nich prísť o titul univerzita. Prísnejšie kritériá hodnotenia v rámci komplexnej akreditácie môže pre časť škôl znamenať menej financií, keďže budú viac posudzované aj podľa výsledkov ich výskumnej činnosti.

Niektoré vysoké školy sa snažia zvýšiť počet programov, ktoré sa budú učiť v angličtine.

Autor - Ľuboš Pilc, Pravda

Podklady na hodnotenie odovzdalo do stanoveného termínu začiatku prázdnin celkovo 18 verejných vysokých škôl, jedna štátna a jedna súkromná, s ich odovzdaním mešká Katolícka univerzita v Ružomberku a Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety.

Vyhodnotenie obrovského množstva dokumentov, ktoré predložili vysoké školy, bude Akreditačnej komisii trvať niekoľko mesiacov. Už teraz je však jasné, že pri prísnejších pravidlách akreditácie sa zníži počet detašovaných pracovísk vysokých škôl. Niektoré vysoké školy zároveň končia so študijnými odbormi, o ktoré nie je zo strany študentov veľký záujem. Ďalšie, naopak, chcú svoju ponuku študijných programov rozšíriť a niektoré chystajú viac programov, ktoré budú učiť v cudzom jazyku, najmä v angličtine.

Akreditácia vysokých škôl

Akreditačná komisia je poradným orgánom ministerstva školstva. Každých šesť rokov uskutočňuje tzv. komplexné akreditácie činností vysokých škôl. Posudzuje spôsobilosť vysokej školy uskutočňovať študijné programy, ktorých absolventom bude môcť udeliť akademický titul, ďalej schopnosť školy poskytovať doktorandský študijný program, udeľovať titul docent či profesor. Na každý študijný program musí vysoká škola pripraviť osobitný spis, v ktorom je popísané personálne i technické zabezpečenie výučby – vedecká práca garantov študijných programov, ich pracovný úväzok, ale aj vybavenie knižníc či predpokladané uplatnenie absolventov v praxi. V tomto kole komplexných akreditácií sa osobitný dôraz dáva aj na hodnotenie úrovne vedeckej a výskumnej činnosti školy. Hodnotiť sa budú podmienky na výskum, výsledky a ich ocenenie.

(db)

Koľko z terajších 17 verejných vysokých škôl si udrží titul univerzita, a teda viac peňazí ako vysoká škola, je zatiaľ ťažké odhadovať. Podľa Ivana Ostrovského z Akademickej rankingovej a ratingovej agentúry veľa bude závisieť aj od toho, ako bude po zhodnotení škôl Akreditačnou komisiou postupovať ministerstvo školstva. Ostrovský pripomína, že Akreditačná komisia pred šiestimi rokmi navrhla zaradiť len sedem verejných vysokých škôl medzi univerzitné.

"Napriek tomu ministerstvo školstva vtedy dovolilo ostatným verejným vysokým školám, aby napísali – nazval by som to pionierske sľuby, ktoré nikto nekontroloval – a tieto sľuby stačili na to, aby sa do 12 mesiacov po ukončení akreditácie takmer všetky verejné vysoké školy dostali do jednej kategórie. To bola chyba," dodáva.

Veľa preto bude podľa neho závisieť od toho, či bude mať nový minister školstva "dosť sily a odvahy odolať rôznym tlakom", aby sa zaviedlo skutočné rozdelenie na univerzity a vysoké školy a podľa toho sa aj financovali.

Ponúkajú aj rekreológiu

Budú teda vysoké školy pod vplyvom prísnejších kritérií ponúkať viac alebo, naopak, menej študijných programov? Predseda Slovenskej rektorskej konferencie a rektor Technickej univerzity vo Zvolení Rudolf Kropil upozorňuje, že zatiaľ nie sú k dispozícii štatistiky. "Určitý pokles počtu študijných programov však možno očakávať," hovorí Kropil. Predpokladá tiež zníženie počtu detašovaných pracovísk vysokých škôl.

Podobne to odhaduje jeho predchodca Libor Vozár. "Pripúšťam, že pod vplyvom sprísnených kritérií na akreditáciu študijných programov sa zníži počet detašovaných pracovísk, čo považujem za pozitívny proces. Na druhej strane si myslím, že vysoké školy budú skôr inovovať existujúce študijné programy ako ponúkať nové. A budú aj znižovať počet študijných programov," hovorí Vozár.

Väčšina oslovených univerzít potvrdila, že ustupuje od študijných programov, o ktoré bol zo strany študentov menší záujem, a väčšinu programov inovuje. "Univerzita Komenského nedala reakreditovať študijné programy, ktoré sú už zastarané, prípadne nebol o ne záujem. Ostatné boli modernizované," uviedol prorektor univerzity Ján Pekár. K novým programom má, naopak, pribudnúť napríklad bakalárske štúdium bioinformatiky.

Slovenská technická univerzita zas k novým študijným programom pridala také, ktoré sú prepojené s praxou. "Príkladom je automobilová mechatronika alebo študijný program robotika a kybernetika na fakulte elektrotechniky a informatiky. Práve mechatronika je považovaná v súčasnosti za veľmi významný technický smer v priemysle 21. storočia," informovala Zuzana Mokošová zo Slovenskej technickej univerzity.

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici ustupuje od 14 študijných programov, na druhej strane žiada o akreditáciu viacerých nových. Medzi nimi sú aj také odbory ako geografia a rozvoj regiónov, bezpečnostné štúdiá, rekreológia či športová kinantropológia.

Štúdium v angličtine

Niektoré školy zároveň chystajú viac programov, ktoré budú učiť v cudzom jazyku. V pláne to má Univerzita Komenského, **Ekonomická univerzita**, ale aj Univerzita Mateja Bela a Technická univerzita vo Zvolení. Slovenská technická univerzita chce zas zvýšiť počet programov, ktoré sa budú učiť výlučne v angličtine.

Bývalý šéf slovenských rektorov to považuje za pozitívny trend. "Ak budú školy ponúkať štúdium v cudzom jazyku, môžu sa naň prihlásiť aj študenti zo zahraničia, čo by bolo dobré aj pre vysoké školy," hovorí Libor Vozár. Vysoké školy by si tak mohli prilápať, keďže od zahraničných študentov môžu pýtať školné. Otázne je, či by mali o štúdium na Slovensku záujem. Podľa Ostrovského je to "vec kontaktov, ktoré sa spravidla dlho budujú, a treba to vedieť". Príkladom toho, že sa to dá, je Jesseniova lekárska fakulta v Martine i Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach.

Univerzity a vysoké školy na Slovensku

na Slovensku je 20 verejných vysokých škôl, 3 štátne a 13 súkromných oprávnenie na poskytovanie vzdelávania majú aj 4 zahraničné vysoké školy so sídlom v ČR terajšia komplexná akreditácia sa týka 19 verejných vysokých škôl, 1 štátnej a 2 súkromných na budúci rok predloží podklady 1 verejná, 2 štátne a 2 súkromné školy pri komplexnej akreditácii v roku 2012 na 3 súkromných školách sa Akreditačná komisia vyjadrila, že nespĺňajú podmienky na ich dovedajšie začlenenie, všetky dostali ročnú lehotu na odstránenie nedostatkov na konci r. 2012 bolo 23 univerzitných vysokých škôl, 2 odborné vysoké školy a 11 vysokých škôl, ktoré nie sú začlenené medzi univerzitné ani medzi odborné vysoké školy

Výsledky komplexných akreditácií by mali byť známe na budúci rok. To, či prísnejšie pravidlá budú viesť aj k vyššej kvalite vzdelávania, však nie je isté. "Dôraz na vedecký výkon je oprávnený, aj vysoká škola, ktorá by nemala väčšie ambície ako vychovávať len bakalárov, by sa mala pri vzdelávaní opierať o výsledky vedy a výskumu. Za katastrofu ale považujem stanovenie akýchsi minimálnych kritérií, teda umelé administratívne vyhodnocovanie nárokov na kvalitu akademických zamestnancov na školách," hovorí Ostrovský. V praxi to totiž môže viesť k tomu, že akademickí zamestnanci nemusia sami na seba

klásť vyššie nároky, ako boli stanovené tie minimálne.

© AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

[Späť na obsah](#)

44. Sorbonna je brána do sveta

[Téma: Ekonomická univerzita; Miau; 11/07/2014; 07/2014; s.: 30,31,32,33,34; Interview; Simonetta Zalová]

Lubomír Jančok

Ako sa mladý muž zo Slovenska dostane na starobylé francúzske chateau, aby robil spoločnosť grófke? Čo všetko sa tam naučí a ako sa do jeho života pripletie Monte Christo? Prečo si na parížskej Sorbonne vyberie za jadro doktorandskej práce Honoré de Balzaca a v čom vlastne tkvie finta á la française? Milovník Francúzska Lubomír Jančok odpovedá na všetky tieto otázky a mnohé iné vo svojich knihách Glamour Paríža a Francúzsky paradox. A tiež v našom rozhovore.

text: Simonetta Zalová

foto: Jozef Barinka

Žijete na trase Bratislava - Pare, to je pre mnohých ľudí vysnívaný „modus vivendi“. Prezradíte nám recept?

V minulosti som sa zdržiaval viac v Paríži, ale asi pred dvomi rokmi som to otočil: žijem v Bratislave, tu mám čosi ako centrál a možno vás prekvapím, keď na otázku, ktoré je moje najobľúbenejšie mesto, poviem: Bratislava. Môj vzťah ako cudzinca k Francúzsku prešiel tromi fázami: tou prvou bol naivný frankofilizmus, tým si hádam musí prejsť každý, kto sa zamiloval do Francúzska a francúzštiny, bez tohto „omámenia“ nemôžete uchopiť realitu a jazyk, ktorý považujete za najkrajší na svete. V druhej fáze narazíte na tvrdú realitu, strávite vo Francúzsku nejaký čas, pohľad cez ružové okuliare sa vám trochu zahmlí, ale ak nezutekáte domov a vytrváte, poučíte sa. Všetci si v sebe upracete, vyhodnotíte a nonšalantne prejdete do tretej fázy. Tou je nadhľad, už ako pevná názorová báza, ktorá vychádza z individuálnej skúsenosti. Mne trvalo deväť rokov, kým som sa prepracoval do tretej fázy, vlastne až minulý rok došlo k tej „otočke“ a ja som si povedal: Paríž, merci, už ma nemôžeš lákať do svojich osídliel, už ťa môžem s ľahkosťou nechať napospas sebe samému. Žijem v Bratislave, ale v Paríži, či niekde inde vo Francúzsku, najmä na juhu, som takmer každý mesiac, pár dní, týždeň, dva...

Ako študent doktorandského štúdia na prestížnej Sorbonne asi nemusíte dennodenne drať lavice v univerzitných učebniach. Ale vy ste vo Francúzsku žili ešte pred Sorbonnou...

Ako štvrták na univerzite Komenského v Bratislave (odbor francúzsky jazyk a literatúra) som vyhral od francúzskej vlády štipendium na štúdium medzinárodných vzťahov na univerzite v Remeši. Tam som pobudol rok. Bolo to, akoby som zhltnul celý svet! Za rok vo Francúzsku som sa naučil viac, ako u nás za celé štúdium. Svoju diplomovú prácu som obhajoval po francúzsky, zvolili ma za prezidenta Asociácie študentov strednej a východnej Európy, získal som 2. miesto v medzinárodnej konkurencii za moju analýzu francúzskej spoločnosti, ešte pred pobytom na univerzite som založil asociáciu študentov Pont Francophone na Slovensku. Po škole som stážoval v Štrasburgu na generálnom riaditeľstve pre zahraničnú politiku v Rade Európy.

Celý váš život sa točí okolo francúzštiny. Už viackrát ste zdôraznili, že prvý dotyk s týmto jazykom iniciovala spomienka na vášho starého otca, ktorý sa narodil na predmestí Paríža. Stačilo to, aby vo vás vzplanula láska ku všetkému francúzskemu?

Bol to odrazový mostík, každý mladý človek nejaký má, ale nie každý doskočí do vysnívaného cieľa. Áno, môj deda sa narodil v Paríži, síce slovenským rodičom, takže to nebol žiaden rodený Francúz (smiech), ale jeho osud v našej rodine silne rezonoval, a tak som sa ponoril do štúdia jazyka, ktorý on používal iba do ôsmeho roku života (po roku 1939 sa všetci vrátili na Slovensko). Na gymnáziu som mal výbornú profesorku, na jazykovej škole som tri roky drvil francúzštinu ako blázon a pomaly som si uvedomoval, že chcem s tým jazykom pracovať aj ďalej, že sa ním chcem živiť. Zvolil som si teda stratégiu - cez jazyk k iným disciplinám - a používam ju dodnes. Francúzština sa mi stala pracovným nástrojom, už ako vysokoškolák som začal tlmočiť a prekladať...

A tiež ste sa dostali ku grófke na zámok...

Mal som ísť na letné prázdniny do francúzskej rodiny vychovávať deti, ale veci sa zvrtili a ja som sa ocitol

na starom vidieckom chateau neďaleko mesta Nantes pri Atlantickom oceáne. Komtesa tam trávievala leto a mňa si najala, aby som sa staral o údržbu zámku a robil jej spoločnosť. Nič lepšie som si nemohol priateľ - francúzsku aristokraciu som mal pred sebou ako na tanieri. Ale ušli sa mi aj ozajstné gastronomické lahôdky: grófica ma učila, ako stolovať, ako pri jedle konverzovať, ako otvárať ustrice či pripravovať morské pavúky - a to všetko s plnou vážnosťou a zánietením, hodným veľkých činov, veď gastronómia je vo Francúzsku rovná filozofii či literatúre. Komtesa mala ušľachtilú myšlienku pomáhať mladým ľuďom, nebol som jediný Slovák „v jej službách“, ale nie každý študent dostatočne docenil kapitál, ktorý mu ponúkala. Niektorí sa možno aj sťažovali, že stará dáma je lakomá žgrolška, z ktorej peniaze lezú ako z chlpacej deky, ja som si však u nej nazhŕňal iné bohatstvo! Mal som k dispozícii jej knižnicu so starými zväzkami Huga, Voltaira či Montesquieua (vydané ešte za ich života!), cez víkendy ma brávala na zámok k svojim priateľkám, iným grófkam a dovolila mi byť súčasťou ich soirées, v nedeľu sme si zašli k moru... Raz som sa pred ňou zmienil, že ma veľmi oslovila kniha Otta von Flabsburga, Le défi européen (Európska výzva) a ona mi ju priniesla aj s jeho podpisom a venovaním! Od grófyky som odchádzal z obrovitanským kufrom nových vedomostí a zážitkov, ktoré sa nedali vyvážiť žiadnymi peniazmi. Tie prišli neskôr. Väčšinou však študenti o takýto poklad nejavia záujem. Všetci chcú len „cash“, peniaze na ruku, hneď a teraz, nič viac ich nezaujima...

Grófica, o ktorej píšete aj v knihe Glamour Paríža, iste predstavovala jednu z najinšpiratívnejších osobností vo vašom živote.

Pamätám si, ako ma rodičia napomínali pri stole: Pri jedle sa nerozpráva! Grófica na to išla úplne opačne - veď kto vo Francúzsku nekonverzuje pri jedle, je asociál! Rozprávať však neznamená všetko „vykecať“ na plnú pusku. Francúz nerád popisuje veci priamo, takto vedenú debatu by považoval za vulgárnu, on veci evokuje, dve tretiny naznačí, iba zvyšok vypovie. Na túto fintu à la française treba myslieť aj pri biznise: kým s Nemcom všetko vyriešite za pol hodiny a potom idete na pivo, s Francúzom prvý deň iba dlho obedujete, bavíte sa o rodine, o tom, čo čítate a ako ste zahrali nedeľný tenisový turnaj a až ďalší deň začnete opatrne trúsiť, o čo vám vlastne ide.

Predpokladám teda, že vy ste s grófkou tri hodiny obedovali a tri večerali a popritom konverzovali o veciach medzi nebom a zemou s typickým francúzskym espritom. Boli niektoré témy pri vašom stole tabu?

Peniaze, napríklad. Peniaze musia byť neviditeľné, prízvukovala grófica. Francúz nikdy nehovorí o peniazoch, takúto konverzáciu považuje za neslušnú. Minule sa mi dostal do rúk jeden prieskum, z ktorého vyplynulo, že Francúzi sú zo všetkých národov najcitlivejší na vonkajšie ostentatívne prejavy bohatstva. Preto nie je nič nezvyčajné vidieť majiteľa úspešného podniku, ako nastupuje do svojho malého Peugeotu - a pritom vlastní zámok niekde na predmestí Paríža. Keď som grófke rozprával o našich podnikateľoch v obrích bavorákoch, iba sa pousmiala. Vraj to vie pochopiť, ľudia sa radi ukazujú, časom ich to ale prejde. Keď potom zistia, že život má i väčšiu hĺbku, zo všetkej tej nádhery sa stane iba accessoire, doplnok... Pre Francúzsko a západnú civilizáciu práca už nie je prvou hodnotou, tvrdil mi nedávno jeden môj profesor. Tento, vraj marxistický prežitok, vládne ešte stále v strednej a východnej Európe...

Práca však môže byť aj koníčkom, čo je zjavne váš prípad. Ako sa stal z akademika podnikateľ v cestovnom ruchu?

Bolo to naopak: z podnikateľa sa stal akademik, i keď ani to nie je celkom presné. Z akademických chodníčkov som nezišiel nikdy - to bol môj zámer, udržiavať si a zušľachťovať isté intelektuálne niveau. Všimol som si totiž, že ľudia, ktorí opustia univerzitnú pôdu a vrhnú sa do praxe, intelektuálne ochabnú, strácajú nadhľad a kritické uvažovanie, ochabne i slovná zásoba. V roku 2008 som ako 26-ročný založil cestovnú kanceláriu Monte Christo, zameranú, ako inak, na Francúzsko. Jej koncept vychádza z francúzskeho modelu: tam luxusné cestovky robia napríklad Japonsko tak, že zoberú profesora zo Sorbonny či spisovateľa, ktorý o danej krajine prednáša, píše knihy, dobre ho zaplatia, dotyčný pán strávi s klientmi desať dní, pridá niekoľko individuálnych diskusií... Takáto cesta má hĺbku a o to sa snažím aj ja. Dnes mám dostatok klientov, aby ma tento biznis dôstojne uživil. Okrem toho sa venujem vínam, tie sa stali mojou ďalšou veľkou vášňou.

Zvládnete takto „prehadzovať diskety“ vo svojom živote?

Uznávam, že je to trochu opačný model: zvyčajne človek študuje, aby potom zarábala, ja zarábam, aby som mohol študovať. Podnikaniu som vymedzil priestor od mája do septembra. Od októbra do apríla sa zo mňa stáva intelektuál, venujem sa literatúre, píšem knihy, pripravujem sa na doktorát na Sorbonne a sám prednášam. Monte Christo sýti moje telo, moje úvery a štúdium, prednášky, knihy, sýtia moju dušu...

Čo na to Francúzi, keď im vysvetľujete takúto dvojdomosť kariéry?

Nechápu to! Takýto spôsob života je vo Francúzsku takmer nemysliteľný, ba mohol by poukazovať na istú pochabosť či nevyhranenosť osoby. Francúz sa venuje výlučne jednej činnosti, môj profesor, napríklad, je špecialista na literatúru 19. storočia, z toho však iba na Victora Fluga, ale aj to vás upozorní, že iba na Hugovu poéziu, v žiadnom prípade nie na drámu, prosím pekne! Toto si môžu dovoliť len veľké kultúry, ktoré umenie, divadlo, literatúru či vzdelanie dotujú astronomickými sumami. Francúzsky doktorand sa venuje iba svojmu štúdiu a posedávaniu v café. On ide nahor čistou líniou, cez svoj pôvod, rodinné zázemie, privilegovanú vrstvu, ktorá si vystačí sui generis. Na rozdiel odo mňa, ktorý viem, že nikto na mňa v Paríži nečaká s otvorenou náručou...

Aký je rozdiel medzi francúzskym a slovenským študentom?

Francúzsky študent sa po máji 1968 stal kráľom. Francúzi vyrastali v revolte, my v poslušnosti, ako študenti sme medzi profesorami veľmi obľúbení. Úctíví, poslušní, pripravení prekonať všetky prekážky a do bodky si splniť svoje povinnosti. Na druhej strane, francúzsky študent bol od začiatku vychovávaný ku kritickému mysleniu. Memorovať fakty, to ho nezaujíma, dôležité je preniknúť do podstaty javov, prečo sa stali. Vo svojich prednáškach zvyknem tvrdiť: My na Slovensku hovoríme o povinnostiach a nik nás nenaučil hovoriť o právach a vy vo Francúzsku stále hovoríte o právach a zabudli ste si urobiť domácu úlohu... Obecenstvo sa pochechtáva, lebo aj keď je Francúz samolúby, znesie, ak mu občas niekto nastaví zrkadlo. Musí to však byť elegantným spôsobom, vtipne a kulantne.

Umberto Eco v románe Pražský cintorín však tvrdí, že Francúz nikdy neuzná žiadnu chybičku svojho rodu.

Francúz je skutočne autosuffisant, sebestačný. Od čias monarchie hľadá len na seba a hovorí výlučne o sebe - to, čo by sa inde odsúdilo ako mrzký egocentrizmus, Francúz dokonca povýšil na osobitý literárny žáner, stačí si spomenúť na tzv. nový román. Francúz je do seba zahľadený, miluje sám seba, nepotrebuje okolie, aby konfrontoval svoje veľké francúzske JA so svetom. Aj na dovolenku sa vyberie - kam inam, ako zasa len do Francúzska, nemá potrebu vycestovať kdesi za hranice svojej krásnej vlasti. Ale najlepšie to vidieť na ich ekonomike - mamutie francúzske firmy stále držia vo svojich rukách veľké aristokratické klany, staré vážené rodiny, ktorých história siaha aj päťsto rokov dozadu. Títo dediči, väčšinou konzervatívci so silne vyvinutým citom pre integritu a rodinu, stoja na čele bánk, investičných firiem a rôznych podnikov ako napríklad asi najbohatší muž Európy - Bernard Arnault, šéf najväčšieho koncernu luxusného tovaru na svete LVMH (Moët Hennessy Louis Vuitton), ktorý stojí na jeho čele od roku 1989.

Skutočne má Paríž (a Francúzsko vôbec) aj dnes, stále taký cveng ako v minulosti?

V západnej Európe Paríž stále rezonuje ako Mesto Miest. Ľudia však chcú vidieť starý Paríž, ten, ktorý poznajú z romantických historických filmov, nie súčasné parížske predmestia, kde sa v moslimských štvrtiach pália autá... Francúzi dobre vedia, čo na návštevníkov ich metropoly najlepšie zaberá, a tak hrajú túto hru so zvyškom sveta zas a znova. Veď načo by vyťahovali na svetlo božie svoje „škaredé“ dejiny, keď majú naporúdzí toľko vzrušujúcich a krásnych historiek z tajných komnát Versailles za vlády Ľudovíta XIV., kráľa Slnko?

Od septembra minulého roka prednášate na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**.

Sorbonne je čarovné slovíčko - kto raz prešiel jej bránami, má dvere otvorené do celého sveta. Dostal som ponuky z Milána, Zürichu, Toronta, nedávno možnosť odísť na rok do Oxfordu... ale rozmyslel som si to. Nechcem, aby to znelo urážlivo, ale radšej ako o rozmazaných mladých Švajčiarov a Francúzov sa budem starať o nadaných Slovákov, ktorí si ma vážia dvakrát viac. Je to veľmi vzrušujúca misia - na Fakulte aplikovaných jazykov a Fakulte medzinárodných vzťahov **EU** prednášam francúzštinu, reálne a francúzštinu v diplomacii. Školstvo je najprácejšia zo všetkých mojich činností, stojí ma najviac energie, ale zároveň tu cítim najväčšie zadosťučinenie. So študentmi si výborne rozumiem, som prísny, ale nie zákerný. Po tridsiatke som to začal vnímať tak, že od života som toho už veľa dostal - lebo ho mám rád - nastal čas niečo aj vrátiť.

Znamená to, že ste pripravený pomôcť študentom realizovať ich sny?

Budem sa o to snažiť z celého srdca, ale zvolil som si vlastnú stratégiu. Tá vyplýva z môjho hlbokého presvedčenia, že my, tu na Slovensku, si nevieme vychovať elitu národa. Mám pocit, že charitatívnych akcií pre rôzne znevýhodnených ľudí je už u nás ako maku. Iste, ide o záslužnú činnosť a nechcem ju nijako sponzibňovať, ale zároveň sa pýtam: Prečo na Slovensku nefunguje čosi ako elitné školstvo? Pomáhame ekonomicky slabým študentom, a pritom zabúdame na tých, ktorí sa na prednáškach nudia, lebo dreli pätnásť hodín denne, a nie iba štyri ako ostatní. Keďže však nemáme elitné školstvo, ako napríklad Francúzi, nadpriemerní študenti niežeby sa ťahali navzájom vyššie a vyššie, sú brzdení tými slabšími. Moje osobné rozhodnutie teda znie: budem podporovať elitu. Najlepší žiaci ma zaujímajú najviac, lebo o tých, paradoxne, sa naša spoločnosť zaujíma najmenej. Zabudli sme pestovať elitu a

potom sa čudujeme, akí týpkovia to sedia v slovenskom parlamente...

Pravdou je, že najlepší študenti často odchádzajú do zahraničia a my ich tam ešte aj posielame: ty musíš ísť von, mávneme rukou, ty si príliš šikovný, aby si tu ostal.

A tí menej úspešní zostávajú. Existuje však ešte ďalší paradox: človek sa vráti domov a ľudia na neho divne pozerajú a šušajú si: no, vrátil sa, asi tam vonku neuspel, nedarilo sa mu, nechceli ho tam... Niežeby navrátilcovi srdečne potriasli rukou a povedali mu: Vitaj, vrátil si sa, lebo chceš byť osožný tento krajine, vážime si to, tak to má byť!

Vráťme sa ešte k vašej doktorandskej práci na Sorbonne - o Honoré de Balzacovi. Prečo práve on?

Balzac bol v bývalom Československu, ale i v celom východnom bloku oslavovaný, protežovaný autor. Jeho diela sa tlačili v obrovských nákladoch, Francúzovi nad tým až rozum stojí! V mojej štúdií vysvetľujem príčiny a dôvody tohto fenoménu. Balzaca si komunistický režim tak trochu privlastnil, vyhovoval mu, veď spisovateľ vo svojich dielach kritizoval buržoáziu, zobrazoval jej poklesnuté mravy, zvlášť nenažraných bankárov a úžermkov, kritizoval ľudí cez peniaze, opisoval, ako dokážu peniaze človeka zničiť, citovali ho Marx a Engels. V tomto mal Balzac aj trochu smolu: bývalý režim jeho odkaz často skreslil, dezinterpretoval. Toto všetko je predmetom mojej práce: zasadiť Balzacov odkaz do našich dejín. Aké bolo po kultúrno-politickej stránke Československo v čase, keď si Balzaca adoptovalo za svojho autora. Ale tiež pripomenúť Balzacov nadčasový odkaz pre dnešnú mladú generáciu.

A ten znie?

Balzacove diela, napríklad Šagrénová koža, Stratené ilúzie či Otec Goriot, sú knihami výstrah. Dvíhajú prst a hrozia: mladý človek by sa nemal ponáhľať, aby z dôvodu netrpezlivosti neprepadol istej podlosti, lebo ako sa o tom ľudské pokolenie presvedčilo už nespočetne veľakrát: túžba vás spáli, moc zabije, prílišná ctižiadosť zrazí na kolená...

Paradoxne však Balzaca, ako príslušníka nižšej vrstvy, celý život spaľovala neuhasiteľná túžba preniknúť medzi aristokraciu...

Balzac bol presvedčený, že si zaslúži žiť ako šľachtic. Zarobené peniaze rýchlo utrúcal, rozhadzoval ich na všakovaké svetské pôžitky a následne sa utápal v dlhoch. Narodil sa ako Honoré Balssa, a tak neváhal a pred priezvisko si pridal šľachticky znejúce de. Ustavične sa sťahoval, aby unikol veriteľom, ktorí ho naháňali kvôli dlhom. Často písal aj 16 hodín denne, aby zaplatil dlhy a stále bol v mínuse. Niektorí znalci jeho diela hovoria, že sa upísal až k smrti, veď napokon zomrel iba ako 51-ročný. Za dvadsať rokov svojej spisovateľskej kariéry napísal skoro sto diel.

Prácu o Balzacovi obhajujete na Sorbonne budúci rok.

Ťahám ju na vyše 500 strán a chcem z nej neskôr vydať i knihu. Bola by to, okrem iného, i veľká reklama pre Slovensko. Na Sorbonnu je najťažšie sa dostať. Keď vás už zoberú, ste v pozícii rozmaznávaného dieťaťa, ktorému každý chce to najlepšie. Doktorát však opäť z gruntu preverí vaše schopnosti. Štúdium si užívam, rovnako tak i všetky ostatné činnosti, ktorým sa momentálne venujem. Cítim to tak, že som v božích rukách, On vedie moje kroky a dávkuje mi presne toľko, koľko som schopný zvládnuť. Nič nie je náhodné a - ako hovorí André Breton - vždy ide o objektívnu náhodu, ktorá sa mala stať. Vyšvihol som sa na dobrú vlnu, mám priaznivý vietor, treba teda napnúť plachty... S intelektuálmi sa bavím o Sorbonne a mojom doktoráte, o knihách, ktoré som napísal a ešte píšem, v podnikateľských kruhoch vytiahnem svoju vizitku, kde mám pod menom svoje „pédéžé“ (Président Directeur Général, PDG) a reč sa môže zvrtnúť na to, ako som budoval svoju firmu. A keď si chcem trošku zašpásovať, tak na otázku, čo robím, odpoviem: „Čítam a venujem sa vínu.“ Táto odpoveď sa v Paríži páči, hneď mi povedia, že už som pochytil francúzsky vplyv.

Ľubomír Jančok (31)

Je z Veľého Rovného, narodil sa v Žiline. Študoval na Univerzite Komenského v Bratislave francúzsky jazyk, neskôr medzinárodné vzťahy na Université de Reims vo Francúzsku, kde bol prezidentom Asociácie študentov strednej a východnej Európy. Je zakladateľom asociácie študentov Pont Francophone na Slovensku. Od roku 2008 vedie cestovnú kanceláriu Monte Christo. Vydal dve knihy o analýze francúzskej spoločnosti: Glamour Paríža a Francúzsky paradox. Dokončuje svoj prvý román. Pôsobí na Fakulte aplikovaných jazykov **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. V roku 2009 založil Mladých konzervatívnych demokratov Slovenska, viedol ich dva roky. V súčasnosti pripravuje svoj doktorát na Sorbonne v Paríži a UK v Bratislave.

Osobné naj

Mesto: Bratislava, Paríž, Cannes, Veľké Rovné, St. Tropez

Miesto, štvrť, ulica: Bratislava (Staré Mesto, má ducha, cítim sa tam ako v jednej veľkej rodine, Paríž (2. obvod, Balzac večne živý), Cannes (štvrť Le Suquet a okolie 30 minút na všetky strany), Veľké Rovné (moja rodina a omša v nedelu, keď všetci spievajú), St. Tropez (Place des Lices)

Reštaurácia, kaviareň, lokál: Všetky tie, kde sú koberce

Osobnosť: Milan Rastislav Štefánik, pápež, moji rodičia

Najobľúbenejší „izmus": Elitarizmus pre druhých

Hudba: Lullyho hudba z Versailles, Miroslav Žbirka, Gladiátor

Knihy: Claude Habib: Galanterie francaise (Francúzska galantnosť)

Film: Garfield

Hobby: Rôzne športy, špeciálne tenis

[Späť na obsah](#)

45. J&T Banka na Slovensku má novú hovorkyňu

[Téma: Ekonomická univerzita; strategie.sk; 24/07/2014; Redakcia]

Externú komunikáciu J&T Banky na Slovensku má od júla na starosti Jana Jarošová. Do banky nastúpila na pozíciu PR manažér senior a hovorca.

Jana Jarošová získala skúsenosti z oblasti PR v agentúre Neuropea, kde štyri roky pôsobila ako senior consultant. Deväť rokov predtým pracovala v médiách ako novinárka. V týždenníku Trend, v Hospodárskych novinách či v tlačovej agentúre SITA mala na starosti ekonomiku a financie. Venovala sa predovšetkým témam z oblasti bankovníctva, poisťovníctva či makroekonomiky. Jana Jarošová vyštudovala hospodársku politiku na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**. "Verím, že Jana zapadne do nášho tímu a jej skúsenosti budú prínosom pri ďalšom posilňovaní pozície J&T Banky na slovenskom trhu," hovorí riaditeľ J&T Banky Andrej Zaňko. PR v J&T Banke zastupuje aj Linda Gáliková, ktorá naďalej zastáva pozíciu PR manažéra. Súčasťou širšieho tímu je aj Kristína Katreniaková, ktorá je na pozícii development manažéra a má na starosti internú komunikáciu.

[Späť na obsah](#)

46. Magická púť

[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 25/07/2014; 170/2014; s.: 18,19; smeŽeny; Miroslava Mihaličková]

Veľký batoh na chrbte, namiesto GPS navigácie mušle, dopravným prostriedkom vlastné nohy. A nádherná španielska krajina. Už ste počuli o púti do Santiaga de Compostela?

Ide sa cez hory, doliny, roviny, učupené dedinky i väčšie mestá. Cieľ je jasný – katedrála v Santiagu de Compostela v španielskej Galícii, kde sú podľa tradície uložené pozostatky svätého Jakuba. Vedú tam viaceré cesty, najznámejšia je, ktorá sa začína vo francúzskom mestečku Saint Jean Pied de Port a jej časť je spolu s historickým centrom Compostely zapísaná v zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

S nákladom na pleciach

Na Svätajakubskej ceste stretnete ľudí z celého sveta – osamotených pútnikov, páry, novomanželov, dokonca občas i rodičov s deťmi. Cestu vám ukazujú žlté šípky a mušle, ktoré sú umiestnené na zemi i na múroch. Mušľa je tiež poznávacím znamením pútnikov, ktorí si ju pripínajú na batohy. Pýtate sa, čo dnes vedie ľudí, aby kráčali 800 kilometrov sami peši s obrovským nákladom na pleciach? Možno vás prekvapí, že to nie sú vždy náboženské pohnútky. Po ceste stretnete ľudí, ktorí majú vážne dôvody, napríklad mladého študenta, ktorý sa cíti v živote stratený a nevie ako ďalej, ale i staršiu pani, ktorá práve prišla o svoju sedemročnú vnučku. No nájdú sa aj pútnici, ktorí berú cestu ako spoznávanie krajiny či športový zážitok.

Pútnické známosti

Počas Svätajakubskej cesty uvidíte nielen samotnú Compostelu so starobylými uličkami a fascinujúcou katedrálou, ale prejdete napríklad aj mestom Pamplona, kde sa koná povestný býčí beh, uvidíte mestá Burgos a León s pôsobivými katedrálami, archeologické nálezisko Atapuerca či Cruz de Ferro, kde sa nachádza kríž, ku ktorému nosia pútnici kamienok zo svojej krajiny ako symbol odloženia svojho bremena. Na púti je fascinujúca nielen neustále sa meniacia krajina, ktorou prechádzate, ale aj ľudia, ktorých stretávate. Niektorí považujú za magické, že kedykoľvek ich postretol problém, vždy sa akoby zázrakom zjavil niekto, kto im ochotne pomohol. Nielen domáci, ale aj pútnici sú veľmi priateľskí, pokojne sa vám zveria so svojim životným príbehom, hoci sa poznáte len dve minúty. A keď sa náhodou stretnete počas púte ešte raz, s najväčšou pravdepodobnosťou sa vybjímate ako starí známi.

TEXT: Miroslava Mihaličková

Foto: archív L. M., Fotolia

kde sa ubytovať

Ak sa uskromníte a neprekáža vám spať v jednej miestnosti s ostatnými pútnikmi, ubytovanie vás vyjde od 5 do 10 eur za noc, pričom niektoré sú dokonca za dobrovoľný príspevok.

- Mansilla de las Mulas – mestská ubytovňa – ubytuje vás Laura, najmilšia žena na svete, ktorá s láskou a profesionálne ošetruje pútnikom pluzgiere na nohách.

- Hospital de Órbigo – Albergue Verde – útulná jogínska ubytovňa s vegetariánskou večerou i raňajkami a ako bonus jogou zadarmo.

- O Cebreiro – mestská ubytovňa – väčšia nocľaháreň na vrchole kopca, skutočne čarovné miesto, kde sa vám naskytne úžasný výhľad na "smoking mountains" tajomnú hmlu v kopcoch a zažijete ten najkrajší západ i východ slnka.

- San Justo de la Vega – Albergue donativo – postará sa o vás domáci s veľkým srdcom, prezývaný matka pútnikov. Dostanete raňajky, obed, večeru, k dispozícii je práčka, pričom celé ubytovanie je za dobrovoľný príspevok.

Tip z prvej ruky

Lenka Mihaličková (23): Na púti stretnete aj osemdesiatnikov – študentka medzinárodných financií na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** v júni 2014 absolvovala púť do Compostely, za 25 dní prešla vyše 750 kilometrov

"Celá moja cesta bola čarovná, hoci úplne iná, ako som očakávala. Išla som tam, aby som bola sama, ale namiesto toho som bola neustále obklopená ľuďmi. Zrejme to bolo presne to, čo som potrebovala," vysvetľuje Lenka a so šibalským úsmevom upozorňuje, že od púte hrozí závislosť. "Napríklad som stretla Portugalčana, ktorý tam bol už pätnásťkrát. Zoznámila som sa aj so ženou, ktorá mi porozprávala o svojej prvej púti, ktorú absolvovala so synom – tínedžerom, ktorý ju doslova nenávidel. Začiatok cesty bol veľmi ťažký, syn jej neustále nadával, bol nepríjemný. A nakoniec, asi po 200 kilometroch, sa z nich stali najlepší kamaráti. Doteraz majú pekný vzťah, a to sú odvtedy už štyri roky. Po ceste som stretala skutočne všetky vekové kategórie. Dokonca sa mi stalo, že osemdesiatnik išiel rýchlejším tempom ako ja," opisuje so smiechom študentka, ktorá prešla v priemere 30 kilometrov denne. "Chcela som si vyčistiť myseľ a zažiť pocit, keď nebudem mať iné povinnosti, len kráčať prírodou. A je jedno, kam prídem, kde sa zastavím či naobedujem, jednoducho všetko je len na mne, o všetkom sa môžem rozhodnúť v tom momente a žiť danú chvíľu takú, akú chcem. Zrazu cítim oveľa väčšiu spätosť s prírodou. A o rok plánujem ísť znovu, tentoraz by som chcela zobrať svoju maminku."

[Späť na obsah](#)

47. V Čile majú podnikatelia raj!

[Téma: Ekonomická univerzita; Nový Čas; 27/07/2014; 29/2014; s.: 22,23; PRÍBEH; Denisa Horváthová]

Denisa Horváthová - foto autor, archív j. o. l.

Úspešne podniká v Južnej Amerike. Jaroslava Oliva Lazzerini (32) z Poltára vymenila malé mestečko s 22-tisíc obyvateľmi za vyše 5-miliónové Santiago v Čile. Spolu s manželom Felipem (33) tam rozbehli biznis so vzdelávaním zamestnancov firiem, v ktorom sa im veľmi darí. Ako sa jej podarilo uspieť v ďalekej cudzine?

Jaroslava mala už od detstva v sebe podnikateľského ducha. „Keď mama kúpila otcovi pivo, hneď som

ho zobrala, pekne poukladala a musel si ho kúpiť aj odo mňa, a tak som mala peniaze na cukríky," smeje sa mladá žena, ktorá po obchodnej akadémii vyštudovala **Ekonomickú univerzitu v Bratislave**. Do práce ju to ešte neťahalo, a tak odišla na stáž do USA, kde pracovala v hoteli. Práve tam sa zoznámila so svojim budúcim manželom, ktorý bol z Čile. Keď sa Felipe musel vrátiť domov, aby si dokončil prax v psychológii, ktorú vyštudoval, Jarka sa rozhodla nasledovať ho. „Dovtedy som nič o Čile nevedela. Tušila som len to, kde sa zhruba nachádza," objasňuje sympatická Slovenka.

ŠOK

Po príchode do Santiaga zažila kultúrny šok. V obrovskom meste, kde žije toľko ľudí ako v celej našej krajine, sú totiž veľké sociálne rozdiely. „Chudobní ľudia tam žijú v hrozných podmienkach. K cudzincom sú však všetci Čiľania milí a srdeční, veľmi si vážia najmä Európanov." V prvom rade sa Jarka chcela naučiť španielsky jazyk, bez ktorého je tam dosť veľký problém dorozumieť sa. Čoskoro sa v jazykovej škole zamestnala ako asistentka a privyrábala si aj ako modelka a hosteska. Po dvoch rokoch však zatúžila opäť po Európe. Spolu s priateľom sa rozhodli usadiť v španielskej Barcelone. On tam študoval na univerzite a ona pracovala v právnickej firme. „Práve tam vznikla naša myšlienka začať podnikáť. Felipe bol dobrý študent a vybudoval si výborné vzťahy s miestnymi profesormi. Využili sme to a rozhodli sme sa rozbehnúť vzdelávanie cez internet," vysvetľuje Jarka.

CEZ INTERNET

Spolu s priateľom založili firmu BCN School. Ich online vzdelávanie je určené pre zamestnancov rôznych firiem prostredníctvom webovej stránky. Uznávaní profesori z Barcelony sa podieľajú na 40 rôznych kurzoch, ktoré trvajú dva až šesť mesiacov. Obrovskou výhodou je, že študovať sa dá kedykoľvek a kdekoľvek. „V Španielsku je vzdelávanie na vysokej úrovni. Firmy tu chcú svojim zamestnancom zvyšovať kvalifikáciu. Odrátajú si to z predavku dane a štát získa peniaze späť cez eurofondy," ozrejmuje Slovenka, ktorá sa rozhodla vrátiť späť do Čile, no medzitým sa stihla za Felipeho vydať vo svojom rodnom meste.

AKO ŠVAJČIARSKO

Po návrate do Južnej Ameriky sa museli manželvia Lazzeriniovcovia poriadne obracať, aby naštartovali svoju firmu. V Čile totiž nebol internet taký dostupný pre všetkých ako v Španielsku, a preto rozbehli prezenčné manažérske a podnikateľské kurzy priamo vo firmách. „Krajina sa ekonomicky veľmi rozvíja. Je tam skoro plná zamestnanosť, existujú iba dobrovoľne nezamestnaní. Navyše, je to jeden z najlepších štátov na svete v rámci podnikania. Na porovnanie, Čile je v Južnej Amerike ako Švajčiarsko v Európe. Daňový systém je jeden z najlepších a najvyvinutejších," povedala Jarka.

SLOVÁCI USPEJÚ

Ich BCN School momentálne zamestnáva 15 ľudí na plný pracovný úväzok a s 30 ďalšími spolupracuje. Ročne sa podieľajú na 120 kurzoch pre zamestnancov rôznych firiem. Začína sa im dariť aj v Brazílii, Peru, Kolumbii a Spojených štátoch. Jarka má na starosti hlavne administratívnu stránku spoločnosti, jej manžel zasa vyučuje v kurzoch. „Sme veľkí detailisti a ponúkame iba kvalitu. Klientom nevieme povedať nie, a myslím, že preto sa nám darí. Naše kurzy nie sú predražené, uvedomujem si totiž, že ja som mala vzdelanie zadarmo," hovorí úspešná mladá žena. Dodáva, že na druhom konci sveta sa presadila hlavne vďaka svojej cieľavedomej povahe a chceniu učiť sa. „My Slováci sme veľmi pracovití, a preto dokážeme uspieť aj vo svete. Slovensko mám veľmi rada, ale žiť by som tu už nevedela. Podnikať je totiž v iných krajinách omnoho jednoduchšie ako u nás. Bohužiaľ," dodáva citlivosť biznismenka.

"Slovenka Jarka (32) učí v Južnej Amerike biznismenov

"V Čile sú veľké sociálne rozdiely, ale je to Švajčiarsko Južnej Ameriky

"My Slováci sme veľmi pracovití, ale v zahraničí sa podniká ľahšie ako doma

Foto:

JARKA OLIVA LAZZERINI: Úspešná biznismenka sa na druhom konci sveta presadila hlavne vďaka svojej cieľavedomej povahe.

BCN SCHOOL: Spolupracuje s úspešnými profesormi.

SANTIAGO DE CHILE: Tu Jarka učí čilských podnikateľov.

KURZY: Firma mladej Slovenky ich klientom ušije na mieru.

JARKA (32) A FELIPE (33): Založili v Čile firmu na vzdelávanie zamestnancov.

[Späť na obsah](#)

48. Účastníci festivalu Akademická Nitra prijatí v Župnom dome

[Téma: Ekonomická univerzita; Naše Novosti; 28/07/2014; 29/2014; s.: 6; župné ozveny; OLGA PREKOPOVÁ]

Slávnostné fanfáry otvorili v stredu 9. júla prijatie zástupcov folklórnych súborov (FS), účastníkov 39. ročníka medzinárodného festivalu Akademická Nitra, na pôde koncertnej sály Župného domu.

Predseda NSK Milan Belica, primátor Nity Jozef Dvonč, rektor Univerzity Konštantína Filozofa Ľubomír Zelenický a rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity Peter Bielik ocenili prínos účinkujúcich súborov v uchovávaní folklórnych tradícií krajín, ktoré reprezentujú. Milan Belica zdôraznil, že ľudový tanec je najcelistvejšie vnímaný srdcom a slová jeho hodnoty nemôžu vystihnúť. "Folklor treba vidieť a zažiť," konštatoval predseda NSK, ktorý sám holduje čaru ľudového tanca a spevu. Ocenil význam festivalu Akademická Nitra, ktorý prináša už takmer štyri desiatky rokov do mesta pod Zoborom mládežnícku iskrú a to najlepšie z domáceho a zahraničného folklóru. Po kytici piesní v podaní dievčenskej speváckej skupiny FS Zobor prezidentka festivalu Elena Horská predstavila jedenásť slovenských a šesť zahraničných akademických folklórnych súborov. Zástupcovia FS Čtyřlístek (Česká republika), Folkmanushowk (Maďarská republika), Morolo "Chigli de Mbrolo" (Taliansko), Poľana (Česká republika), Russkaja pesnja, zalatoje černozeľje (Ruská federácia) a Skalni (Poľsko) spolu s domácimi telesami Borievka (Technická univerzita Košice), Ekonóm (**Ekonomická univerzita Bratislava**), Gymnik (Univerzita Komenského Bratislava), Hornád (Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach), Mladosť (Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici), Poľana (Technická univerzita vo Zvolene), Ponitran (Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre), Stavbár (Žilinská univerzita v Žiline), Torysa (Prešovská univerzita v Prešove), Váh (Akadémia ozbrojených síl M.R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši) a Zobor (Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre) prevzali od najvyšších predstaviteľov kraja, mesta a nitrianskych univerzít spomienkové darčeky. Každý zo súborov zároveň informoval o svojej alma mater a o folklórnom telese rozvíjajúcom sa na jej pôde.

OLGA PREKOPOVÁ

Foto:

Uchovávajú folklórne tradície Účastníkov festivalu prijal zľava predseda NSK Milan Belica, primátor Nity Jozef Dvonč, rektor UKF Ľubomír Zelenický a rektor SPU Peter Bielik.

[Späť na obsah](#)

49. História Bratislavského hradu

[Téma: Ekonomická univerzita; TV Bratislava, 18:00; 28/07/2014; Metro dnes; Rastislav Iliev]

Rastislav Iliev, moderátor: "Patrí medzi jednu z najvýznamnejších dominánt a symbolov hlavného mesta, no v minulosti to tak jednoznačné nebolo, dokonca bolo treba vynaložiť obrovské úsilie pre jeho záchranu. Vidieť ho už zďaleka a prvý raz sa jeho meno spomína v súvislosti s bitkou medzi Bavormi a Maďarmi už v roku 907. Víťam vás pri sledovaní Besedy o piatej, dobrý deň. V štúdiu rovnako víťam našich diskutujúcich. Pána Lukáša Piffľa, syna architekta Alfreda Piffľa, pekný deň."

Lukáš Piffľ, syn architekta Alfreda Piffľa: "Ďakujem."

Rastislav Iliev: "A Petra Bartu, kurátora Historického múzea Slovenského národného múzea. Pekný deň."

Peter Barta, kurátor Slovenského národného múzea: "Dobrý deň."

Rastislav Iliev: "Páni, vitajte u nás. Keď sa povie Bratislavský hrad, pretože je zrejmé, že budeme o ňom hovoriť, tejto dominante hlavného mesta, mnohým návštevníkom a teda aj mnohým Slovákom asi ako prvé napadne ten povestný obrátený stôl, ktorý padne neodmysliteľne k Bratislavskému hradu. Čo vám prvé napadne ako prvé, keď sa povie Bratislavský hrad? Kto začne? Pán Piffľ."

Lukáš Piffľ: "No tak mňa v prvom rade napadne horkosť a hnev. Pretože Slovensko nedokázalo za roky existencie Československého štátu si túto najväčšiu a najcennejšiu kultúrnu pamiatku uctiť takým

spôsobom, aby by si zasluhovala. Keď si zoberieme, že v povodí celého Dunaja na žiadnom brale nestojí žiadny hrad, ktorý by sa podobal bratislavskému, tak ten náš malý národ si myslím, že potreboval aj touto formou propagáciu."

Rastislav Iľiev: "Pán Barta, stotožňujete sa aj so slovami pána Piffľa? Alebo máte na to iný názor?"

Peter Barta: "v podstate by sa dalo povedať, že tá história to potvrdzuje, že ten hrad bol naozaj zanedbávaný a to nebolo len Československom, ale to 19. storočie, keď sa pozrieme na to, tak symbol mesta, ktorý sa objavoval na rôznych obrazoch, povedomie Bratislavy predstavoval vždy ten hrad, tak keď sa pozrieme na to, 50 rokov bol úplne zanedbávaný, v podstate sa neskôr uvažovalo aj o jeho zbúraní, takže dalo by sa povedať, že to tak je."

Rastislav Iľiev: "k tomu zbúraniu sa ešte dostaneme. A práve by pán Piffľ ste s tým veľmi spätý, pretože vieme, že váš otecko sa zaslúžil o to, že dnes sa môžeme pozrieť na Bratislavský hrad. Obrátim sa na pána Bartu, pretože tie stavebné dejiny a celá história Bratislavského hradu je naozaj teda dosť bohatá. Koľkože to rokov má tá naša dominanta?"

Peter Barta: "Tak najstaršie sú už z praveku. Teraz sa napríklad pri výskumoch, ktoré súvisia s terajšou rekonštrukciou hradu, ukazujú nové poznatky z dejín hradu pred dvetisíc rokov z toho keltského obdobia, ktoré menia vôbec to poznanie, ktoré sme mali možno ešte pred desiatimi rokmi na význam tohto sídla v období keltského osídlenia. Hrad je naozaj staré sídlo. Je to z hľadiska toho, že je na veľkom dôležitom takom strategickom území. V minulosti ľudia radi stavali osídlenia na kopcoch, aby sa vyhli aj nepriazni počasia, ale hlavne tam je aj ten taký pocit bezpečia, z hora vidím z hora som lepšie chránený, ako niekde na nížine."

Rastislav Iľiev: "Pre túto funkciu to aj vzniklo aké akési opevnenie v tej dobe?"

Peter Barta: "To opevnenie súviselo ako vždy s nejakým pocitom ohrozenia. To opevnenie je naozaj staré. Predpokladáme a nielen predpokladáme, ale sú indicie, že už teda Kelti mali to sídlo opevnené, lebo aj v meste sa našli nejaké pozostatky opevnenia."

Rastislav Iľiev: "A čo sa týka stavebných dejín, vieme, že to v minulosti prechádzalo mnohými obdobiami."

Peter Barta: "Prakticky tam veľmi často sa dokonca v tých novších obdobiach, myslím teraz len 20. storočie, sa veľmi často ten hrad upravoval. Prispôbovali si ho móde tak, ako si my dnes upravujeme a prerábame byty, možno po pár rokoch, tak aj tí majitelia, teda panovníci si ten hrad upravoval tomu obdobiu, teda tej príslušnej móde."

Rastislav Iľiev: "A to súvisí aj s pomenovaním hradu ako takého. To tiež sa menilo s dobou."

Peter Barta: "Ale veľmi až tak úplne nie, pretože ten najstarší názov Brezalauspurch je len ponemčený názov ako by sme pomenovali toho vládcu hradu. A potom to prešlo do jednoduchšej nemčiny Pressburg. Jedine v maďarčine to má trochu iný názov - Pozsony."

Rastislav Iľiev: "najväčšiu slávu zažil Bratislavský hrad za čias Márie Terézie a potom koncom 18. storočia jeho sláva upadala. Pán Piffľ, kedy ste vy prvýkrát zaregistrovali Bratislavský hrad a teda že sa s tým niečo deje a nedeje a že vôbec existuje?"

Lukáš Piffľ: "No ja samozrejme v roku 1811, kedy hrad vyhorel, som ešte nežil. A tým pádom nemôžem pamätať ani presun sídla uhorských kráľov z Bratislavy inam. O Bratislavskom hrade som počul niekedy prvýkrát od otca, ktorý bol historik a venoval sa dejinám jednotlivých hradov, zámkov v celom Československu, niekedy v roku 1947. To som mal sedem rokov a to mi bolo sľubované, že raz sa pozrieme do Bratislavy, kde je krásna ruina Bratislavského hradu. To bohužiaľ potom prešlo až do roku 1948, no a tým pádom odvtedy v Bratislave bývame a o hrade vieme niečo viacej trochu, ako sme vedeli vtedy. Chcel by som zdôrazniť, že bolo mnoho zapálených nadšencov, vrátane Janka Alexyho, ktorého záujem o rekonštrukciu ústil až do návštevy prezidenta Masaryka, kde sa snažil získať ho pre rekonštrukciu Bratislavského hradu, len to bolo skôr také rojčenie študentika, ktorý sa dostal k pánovi prezidentovi. Dá sa povedať, že vážne sa okolo hradu začalo uvažovať, teda takto, aby som sa vrátil ešte do histórie, v 40. rokoch prebehla medzinárodná architektonická súťaž, ktorá mala za cieľ využiť hradnú ruinu a respektíve aj bratislavská skalú alebo bralo. Táto súťaž bola medzinárodne obsadená. Bratia Lapadurovci (?), z Talianska ju vyhrali. Zúčastnil sa jej aj jeden z najväčších slovenských architektov, profesor Beluš, ktorý ale navrhoval celú hradnú ruinu zrušiť, zachovať jednu vstupnú bránu, ktorá by hovorila následným generáciám niečo o tom, že tu niečo stálo. No na nešťastie ale na šťastie pre hrad došlo k druhej svetovej vojne a teda tieto problémy boli odsunuté na celú dobu Slovenského štátu úplne nabok. Takže sa začalo o hrade rozmýšľať až opäť po vojne v roku 1953. ."

Rastislav Iliev: "Pán Barta, ako je vôbec možné že niekto uvažoval o tom, že hrad sa zbúra a zmizne z mapy? Už aj v tom období, keď vládla Mária Terézia, spomínal som to, že zažil úpadok, čím to bolo, že ľuďom nejakým spôsobom prekážal, nechceli ho tam, čo im pripomínal?"

Peter Barta: "To nebolo možno ani o pripomínaní, ako skôr o financiách. Musíme si povedať, že tá rozloha paláca bola veľká. Ruina nebola vo veľmi dobrom stave. V roku 1945 sa zrútila ďalšia časť vnútorných častí paláca a boli pochybnosti, či sa vôbec dá využiť taká ruina. Či to dokážu tí ľudia nejako zmysluplne zastavať. Preto sa vypisovali aj tie súťaže, čo pán Piffel spomenul. Tá súťaž riešila to miesto Bratislavského hradu. Nie všetci teda riešili rekonštrukciu hradného paláca, ako tu ukázali výsledky. Pretože na prvých miestach skončili tí, ktorí navrhovali ten palác zbúrať a na jeho mieste postavil úplne novú budovu. Jeden taký prvý návrh, dalo by sa povedať, reálnejší na rekonštrukciu hradu navrhol architekt Dušan Jurikovič, ktorý tam navrhoval umiestniť tiež Univerzitu Komenského, právnickú a filozofickú fakultu s tým, že veľkú časť z tých budov, ktoré aj boli zachované, navrhol vlastne bud' asanovať alebo prestavať na tie vhodné, využiteľné priestory."

Rastislav Iliev: "Ale hrad nevyzeral vždy tak, ako ho poznáme dnes."

Peter Barta: "Nevyzeral síce tak, ako ho poznáme dnes, ale je to možno o tom vzťahu k tým pamiatkam. Že pre mnohých ľudí je aj dnes pamiatku nie ekonomické zachraňovať. Nemajú k tomu vzťah. Sú tam obmedzenia priestorové častokrát, lebo musíme častokrát rešpektovať tie priestory, ktoré sú tam zachované. A ľudia majú inú predstavu."

Rastislav Iliev: "O dnešnú podobu hradu sa zaslúžili pán Piffel s maliarom Jankom Alexym. Čo to vôbec otcovi napadlo pán Piffel, že pôjde do takého projektu? Rozprávali ste sa niekedy o tom spolu?"

Lukáš Piffel: "Ja by som na okraj pripomenul, že všetky činnosti okolo záchranu Bratislavského hradu prebiehali vo veľmi ťažkom období. Keď si zoberieme, že bola menová reforma, že bolo nedostatok bytov na bytovom oddelení vtedajšieho ÚNV, bolo niekoľko desaťtisíc žiadostí o byt, tak vieme do určite miery pochopiť aj tých ľudí, ktorí teraz, keď prišli nejakí nadšenci, že aha, ideme rekonštruovať Bratislavský hrad, čo zhltnú mnohé milióny, prečo by sa za to nemali postaviť sídliská pre robotníkov a tak ďalej, takže ono to bolo dosť zaujímavé. A problém bol naskutku preraziť aspoň zo začiatku tým, že hrad ako neopakovateľná alebo jediná pamiatka takéhoto rozsahu na Slovensku je treba zachovať. Je pravda, že od začiatku sa nevedelo, na čo hrad bude slúžiť. Hovorilo sa o využití pre študentské internáty, univerzitné mestečko, ktoré nakoniec dostalo svoje miesto v Karlovej Vsi. A boli aj iné názory na využitie Bratislavského hradu. No dá sa povedať, že až niekedy v tom roku 1953 otec behaním po rozličných inštitúciách dosiahol aspoň to, že krajský národný výbor 13. mája 1953 rozoslal pozvánky na komisionálnu prehliadku jestvujúceho stavu Bratislavského hradu s tým, že zúčastnení sa budú musieť vyjadriť aj k využitiu Bratislavského hradu a tým pádom ako náhle bude jasné využitie, tak by boli pridelené aj finančné prostriedky. Keď si zoberieme, že vtedy sme išli na ruský spôsob päťročný a päťročný plán nebolo možné nejakým spôsobom ovplyvniť. Bol stanovený na jednotlivé roky, plán sa musel prekračovať o minimálne šesť percent, také bolo to zaujímavé a dovoľím si tvrdiť, že ani tí účastníci, ktorí sa zišli 28. mája 1953 z rozličných sektorov a odborov do určitej miery alebo do dôsledku nechápali, do čoho vlastne idú. Ako mamutí projekt to bude a že teda to bude niečo, čo nám bude závidieť celá Európa."

Rastislav Iliev: "So samotnými stavebnými prácami sa začalo v roku 1956, ak sa nemýlim. Je vykalkulovaný rozpočet, koľko samotná prestavba stála? Vieme takéto informácie pán Barta?"

Peter Barta

"Určite sú informácie, neviem teraz povedať. Pohybovalo sa to rádov v tej dobe v desiatkach miliónov korún."

Lukáš Piffel: "Ja by som k tomu len mal dodatok, že žiadna stavebná firma vtedy na Slovensku nebola určená na rekonštrukciu. Neexistoval Pamiatkostav Žilina, neexistovali žiadne iné stavebné podniky, alebo stavebno-historické, ktoré by sa tomuto venovali. A preto práve na konto päťročného plánu, žiadna stavebná firma z takzvaného veľkého stavebníctva, keď počítame Pozemné stavby, Stavoindustry, Priemyselný kombinát a tak ďalej, tak sa do toho nechceli dať. ."

Rastislav Iliev: "Nerobili to vôbec Slováci?"

Lukáš Piffel: "Robili to. Totiž jednalo sa o to, keď si zoberiete, že v nádvorí boli haldy kameniva a stavebnej sute do výšky druhého poschodia, tak každá stavebná firma, nakoľko už vtedy sa kalkulovali samozrejme mzdy a výkony, tak každá stavebná firma povedala, na tom naši ľudia nezarobia, na odpratávaní tej sute. Tak potom o tom popremýšľal otec so svojimi asistentmi a začali obchádzať také organizácie, aké boli vtedy pracovné zálohy. To bolo niečo ako učňovský dorast."

Rastislav Iliev: "Hľadali tam pomoc."

Lukáš Piffel: "Hľadali brigádnicú pomoc na tieto finančne nedostatočne zaplatené práce. A tam sa zase stretávali s takými problémami, že dajme tomu tie práce v počte až 13 kusov príslušníkov pracovných záloh, začali o 14.30 21. 4. 1954 s týmito prácami, ktoré nikto nechcel robiť."

Rastislav Iliev: "To znamená, že tie kamene bolo treba dať preč."

Lukáš Piffel: "Áno, tam sa hodila úzkokoľajka, vyvážala sa tá suť mimo nádvorie."

Rastislav Iliev: "To ako dlho trvalo?"

Lukáš Piffel: "Ježiš, Mária, to trvalo snáď rok pomaly. No lebo keď tam bolo len 13 ľudí, tak to nebolo boh vie čo. A keď si zoberiete, že to bol apríl a oni v máji mali skúšky, to znamená, že celý máj nerobili, tak tam došlo k stagnácii a zase nebol nikto, kto by robil."

Rastislav Iliev: "Váš otec dohliadal na tieto práce už pri tých študentoch?"

Lukáš Piffel: "Áno, katedra totiž dostala za úlohu toho 28. mája 1953 okrem iného spracovať návrh na nie ešte rekonštrukciu, ale na záchranné práce, ktoré by mali prebehnúť. A tak v roku 1953 začalo prvé rokovanie so Stavokombinátom, ktorého Ústredný výbor Komunistickej strany Slovenska dotlačil do toho tým spôsobom, že im to dali ako stranícku úlohu, takže tam nebolo možné uhnúť ani doprava, ani doľava."

Rastislav Iliev: "A s akými náladami chodil váš otec domov z toho staveniska, bol rozčúlený, tešil sa na to, že sa to hýbe dopredu?"

Lukáš Piffel: "Tak po prvé, každé to pohnutie s prácami, tak mu samozrejme spôsobilo radosť. Chcel by som povedať, že keď si zoberiete, že za roky 1953 až 1957 bolo celkovo dní v rokoch 1 480, tak on z toho 895 dní strávil na hrade, celkovo 14,8 hodiny denne. Čiže to je 60,5 percenta dá sa povedať toho času v rokoch. Čiže my sme ho nevideli."

Rastislav Iliev: "A vy ako rodina ste ho v tom podporovali?"

Lukáš Piffel: "Samozrejme podporovali. Mama mu spravila perfektné zázemie, ktoré bolo, že musím ísť na hrad, dobre, ale zober si čistú košeľu."

Rastislav Iliev: "Nebolo také, že oci prosím ťa, venuj sa nám?"

Lukáš Piffel: "Nie, nie, nie, plná podpora bola. Naopak, zvlášť, keď dajme tomu na hrad chodili niektoré vládne delegácie, lebo ako náhle začala rekonštrukcia a vyviezla sa tá suť z hradného nádvorie, tak tam začali ťahať všelijakých zahraničných delegátov. Predseda Komunistickej strany Francúzska."

Rastislav Iliev: "Už sa chceli pochváliť."

Lukáš Piffel: "Filmoví pracovníci, herci gruzínskeho filmového štábu, pracovníci Veľkého divadla v Moskve a tak ďalej. A všetkým otec fundovane rozprával, čo tu bolo, čo tu teraz je a čo tu ešte bude."

Rastislav Iliev: "Ich sprevádzal."

Lukáš Piffel: "takže do určite miery to bolo také, keď zbor povereníkov nevedel, čo so zahraničnou delegáciou, tak ich šupli na hrad."

Rastislav Iliev: "Pán Barta, aké dlhé obdobie sa eviduje, čo sa týka rekonštrukcie hradu? Začalo sa to v tých 50. rokoch, ako dlho to trvalo?"

Peter Barta: "v podstate tá záverečná fáza, tie časti začali v tom roku 1953 v podstate tými rozhodnutiami, tak hrad sa otvoril verejnosti až v októbri 1968 pri príležitosti vzniku Československa - 50. rokov Československa. V tom roku tam bol podpísaný aj ústavný zákon o československej federácii. Ale dalo by sa povedať, že tá rekonštrukcia úplne neskončila, pretože to bolo otázkou peňazí už v tých predchádzajúcich rokoch. Nebol úplne dokončený, čo sa týka celého areálu projekt. Stále sa to aktualizovalo, opravovalo. Napríklad aj tá záhrada, ktorá sa teraz pripravuje, tak ten projekt tej oblasti sa už riešil od tej prvej rekonštrukcie, dalo by sa povedať. Stále sa uvažovalo, čo s tým. Architekti tam pripravovali niektoré priestory, ako by to malo vyzeráť. Či sa zrekonštruje naozaj tá pôvodná záhrada alebo nejaká náhradná iná výstavba, teda buď záhradného charakteru alebo nejakého iného kultúrneho miesta. Ako spomínal pán Piffel v súvislosti s tým, aký to bol ťažký projekt, tak bol to ťažký projekt aj z toho hľadiska, že v tom období hrad mal viacero užívateľov. Viacero investorov tam bolo. Preto je ťažké

v tomto prípade povedať, aká suma tam išla. Pretože niečo realizovali tie stavebné firmy, ale niečo mesto investovalo, štát investoval. Na hrade bolo aj viacero užívateľov. Napríklad v istých priestoroch sídlila aj terajšia **Ekonomická univerzita**. Boli tam priestory pre Pamiatkový úrad. Uvažovalo sa teda, keď sa ešte presne nevedelo, ktoré múzeum, keď sa pripravoval ten návrh, ktoré tam bude sídliť, tak jeden z návrhov bolo, že pre mestské múzeum. Nakoniec sa rozhodlo, že hrad bude vlastne sídlom Slovenského národného múzea. Neskôr v 60. rokoch sa objavila tá idea, ktorá sa zrealizovala, že na hrade bude mať priestory aj Slovenská národná rada, dokonca istý čas tam boli aj zasadacie priestory, ktoré nie veľmi využívala Národná rada. Dnes sú to reprezentačné priestory."

Rastislav Iľiev: "tak práce sa tam koniec koncov stále robia, teraz je tam archeologický výskum. Je to živé miesto."

Peter Barta: "Veľký areál, keď sa niečo skončí niekde, tak sa musí pokračovať a zase sa určite vráti, pretože ono to zastará. Zastará infraštruktúra, aj morálne to zastará, preto to treba stále upravovať."

Rastislav Iľiev: "Tá posledná rekonštrukcia známa, keď je tam tá biela fasáda je koľko? Štyri roky dozadu?"

Peter Barta: "Začala v roku 2007 a už je to minimálne dva roky, čo sa to otvorilo pre verejnosť."

Rastislav Iľiev: "Pán Piffľ, vy si spomínate určite na to prvé otvorenie. To musela byť veľká sláva, či nebrali ste to tak?"

Lukáš Piffľ: "Prvé otvorenie dá sa povedať, ako hovoril pán Barta, bolo z titulu podpísania federácie a na naše veľké prekvapenie, nakoľko vtedy otec bol už z výkonu trestu viac ako desať rokov, ale nedostal pozvánku. Tak ho to veľmi dojalo. A už keď mal trochu vypité, inžinier architekt Lichner, ktorý vtedy robil riaditeľa Pamiatkového ústavu, tak zdvihol telefón a on sa ospravedľoval za vládných činiteľov, že ho nepozvali. A keď si vezmete, že ten istý Lichner bol spoluautorom tejto štúdie o rekonštrukcii Bratislavského hradu, ktorá bola poslaná prezidentovi, predsedovi vlády, ministrovi kultúry, predsedovi zboru povereníkov a vystihovala súčasný stav a navrhovala niektoré záležitosti, čo sa týka využitia hradného areálu. No tak čo k tomu povedať? Rok 1968 bol taký, aký bol, o chvíľu tu boli Rusi a tí obsadili hrad a už sa tam nedostal nikto určitú dobu. Takže si tak k tomu prvému otvoreniu."

Rastislav Iľiev: "A potom bol hrad odovzdaný, žil si svojím životom. Ako rodina ste sa tam zvykli ísť prejsť, pozrieť sa, chodili ste tam často?"

Lukáš Piffľ: "Otec ma striktný zákaz vstupu na hrad. Po dvoch rokoch, čo sa vrátil z výkonu väzby na Pankráci v roku 1959, tak niekedy v 1965 bol vyzvaný, aby vrátil kľúče od depozitáru, ktorý na hrade on založil, kde boli určité artefakty archeologické aj architektonické. Časti výzdoby fasád, okenných oblúkov, hlinené fajky, predmety dennej potreby, krčahy, dokonca si dovoľím povedať, že nočníky vo veľmi dobrom stave, nakoľko sa hádzali aj s obsahom do fekálnej jamy, a tým sa nerozbili. Tým pádom sa zachovali. Ale bol to paradox, že po prakticky piatich rokoch chceli od neho kľúče od depozitáru, ktorý bol dávno rozkradnutý a tie kľúče už nemali žiadny význam."

Rastislav Iľiev: "Pán Barta, čo dnes môžeme vidieť na Bratislavskom hrade?"

Peter Barta: "Tak v súčasnosti tam máme viaceré výstavy. Expozície sa pripravujú, v krátkom čase otvoríme tam teraz výstavu venovanú pamiatke prvej svetovej vojny. Ale môžu už teraz vidieť výstavu Z tieňa na svetlo, ktorú pripravili naši kurátori a ktorí je takou predprípravou na tie expoziície, pretože tam môžu vidieť už tie predmety, ktoré v tých expoziiciách aj uvidia. Nedávno sme otvorili výstavu korunovačných medailí, ktoré súvisia s dejinami Bratislavy. Je tam obrazáreň, ktorá je už dlhšie prístupná verejnosti, ale aj výstavy, ktoré sa venujú dejinám hradu a aj nedávnej rekonštrukcie."

Rastislav Iľiev: "Takže hrad si žije svojím životom aktívnym aj ďalej."

Peter Barta: "Žije, žije."

Rastislav Iľiev: "Pán Barta je na hrade pomerne často, ak nie každý deň, vy pán Piffľ, kedy ste boli naposledy na hrade?"

Lukáš Piffľ: "Nie je to dávno, 14 dní, vtedy sme tam boli na prechádzke a pozerali sme práve na to konto toho, že v tlači prebehla informácia o tých keltských nálezoch, tak nás to zaujímalo. No bohužiaľ je to za plotom a nedostali sme sa tam. Ale to je samozrejme druhá vec."

Rastislav Iľiev: "A aký je to pocit pán Piffľ keď tam prídete na to miesto, je to skôr smútok, radosť alebo taká hrdosť na vášho otca?"

Lukáš Piffli: "V prvom rade je to jed, že je za prapôvodného autora rekonštrukcie Bratislavského hradu všade ventilovaný Janko Alexy. Všetka česť, spravil tam fantastickú robotu, ale až v neskorších rokoch. On prakticky do toho, ak budem glorifikovať, do toho vlaku Bratislavský hrad nastúpil až v roku 1955. To už bola rekonštrukcia v plnom prúde. A dokonca v roku 1955 on ešte chcel na nádvorí hradu postaviť ďalšie dva hrady a miesto amfiteátru postaviť 14-poschodový pylón. To samozrejme bolo absolútne nerealizovateľné a bolo to zamietnuté. Takže chcel by som tým povedať, že samozrejme má veľkú zásluhu, zvlášť v tých posledných rokoch rekonštrukcie, kedy zháňal materiál, či už škridle na Morave alebo tehlu po celom Československu alebo oceľ v Kladne či Ostrave, vo Vítkoviciach, takže v tej časti má levi podiel, samozrejme. Len si dovoľím tvrdiť, že otec bol ten a on to sám aj napísal vo svojej publikácii Tam ožila sláva, kde pod fotografiou nášho otca napísal: Profesor inžinier Alfréd Piffli, iniciátor rekonštrukcie Bratislavského hradu. Takže tým pádom dúfam, že budú všetci tí, ktorí stále vďaka takým ľuďom, ako je pán Kresánek, ktorý dostal Krištáľové krídlo za ilustrovanú encyklopédiu pamiatok Slovenska vydanú v roku 2009, kde hovorí pod heslom Bratislavský hrad - dnešný stav je výsledkom pamiatkovej aj účelovej obnovy, ktorej iniciátorom bol známy slovenský maliar Janko Alexy. Takže pán zrejme neštudoval dejiny a mal by si ich preštudovať."

Rastislav Iliev: "Páni sme na konci. Tri hodiny by bolo málo na tému Bratislavský hrad. Som rád, že ste si našli na náš čas aj počas leta a prišli diskutovať o Bratislavskom hrade. Asi nemôžete byť v tejto chvíli veľmi objektívni, ale je to pre vás tá najhodnotnejšia dominanta Bratislavy Bratislavský hrad, obaja sa na tom asi zhodnete."

Peter Barta: "Tak myslím si, že už stačí len večer vyjsť pár kilometrov za Bratislavu a ten hrad naozaj vidno."

Rastislav Iliev: "Vidíte, kam sa blížite, ktoré mesto vás čaká."

Peter Barta: "Myslím, že z vlaku okrem tej televíznej veže tým prvým znamením je naozaj Bratislavský hrad."

Lukáš Piffli: "Vidím, že náš už tlačí čas, ale dovoľm si ešte odcitovať báseň, ktorú otec zložil pri príležitosti odoslania tejto štúdie prezidentovi...a nech Bratislavský hrad im k zlosti svieti. A on svieti."

Rastislav Iliev: "Pozdravujeme pána Piffľa hore a tešíme sa, že takých ľudí sme mali medzi nami a že máme takých ľudí medzi nami, ktorí s nejakým spôsobom vždy zaslúžia o to, aby sme sa aj my mohli takto stretnúť s rozprávať sa o takýchto fantastických veciach. Páni ešte raz ďakujem a želim pekný deň."

Peter Barta: "Ďakujem."

Lukáš Piffli: "Ďakujem."

Rastislav Iliev: "Vám ďakujem za pozornosť a teším sa na vás pri ďalšej Besede o piatej. Pekný deň s televíziou Bratislava."

[Späť na obsah](#)

50. Účastníci festivalu Akademická Nitra prijatí v Župnom dome

[Téma: Ekonomická univerzita; Nitrianske noviny; 28/07/2014; 29/2014; s.: 10; župné ozveny; OLGA PREKOPOVÁ]

Slávnostné fanfáry otvorili v stredu 9. júla prijatie zástupcov folklórnych súborov (FS), účastníkov 39. ročníka medzinárodného festivalu Akademická Nitra, na pôde koncertnej sály Župného domu.

Predseda NSK Milan Belica, primátor Nitry Jozef Dvonč, rektor Univerzity Konštantína Filozofa Ľubomír Zelenický a rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity Peter Bielik ocenili prínos účinkujúcich súborov v uchovávaní folklórnych tradícií krajín, ktoré reprezentujú. Milan Belica zdôraznil, že ľudový tanec je najcelistvejšie vnímaný srdcom a slová jeho hodnoty nemôžu vystihnúť. "Folklór treba vidieť a zažiť," konštatoval predseda NSK, ktorý sám holduje čaru ľudového tanca a spevu. Ocenil význam festivalu Akademická Nitra, ktorý prináša už takmer štyri desiatky rokov do mesta pod Zoborom mládežnícku iskru a to najlepšie z domáceho a zahraničného folklóru. Po kytici piesní v podaní dievčenskej speváckej skupiny FS Zobor prezidentka festivalu Elena Horská predstavila jedenásť slovenských a šesť zahraničných akademických folklórnych súborov. Zástupcovia FS Čtyřlístek (Česká republika), Folkmanushowk (Maďarská republika), Morolo "Chigli de Mbrolo" (Taliansko), Poľana (Česká republika), Russkaja pesnja, zalatoje černozemlje (Ruská federácia) a Skalni (Poľsko) spolu s domácimi telesami Borievka (Technická univerzita Košice), Ekonóm (**Ekonomická univerzita Bratislava**), Gymnik (Univerzita Komenského Bratislava), Hornád (Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach), Mladost' (Univerzita

Mateja Bela v Banskej Bystrici), Poľana (Technická univerzita vo Zvolene), Ponitran (Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre), Stavbár (Žilinská univerzita v Žiline), Torysa (Prešovská univerzita v Prešove), Váh (Akadémia ozbrojených síl M.R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši) a Zobor (Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre) prevzali od najvyšších predstaviteľov kraja, mesta a nitrianskych univerzít spomienkové darčeky. Každý zo súborov zároveň informoval o svojej alma mater a o folklórnom telese rozvíjajúcom sa na jej pôde.

OLGA PREKOPOVÁ

Foto:

Uchovávajú folklórne tradície Účastníkov festivalu prijal zľava predseda NSK Milan Belica, primátor Nitra Jozef Dvonč, rektor UKF Ľubomír Zelenický a rektor SPU Peter Bielik.

[Späť na obsah](#)

51. Petržalská Incheba ponúka súkromný študentský internát

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 31/07/2014; TRENDreality; Ľuboš Mistrík]

Študenti chystajúci sa na ďalší semester v hlavnom meste majú o možnosť ubytovania navyše. Majitelia petržalského výstavniska Incheba sa totiž pustili do podnikania s internátom. V rámci Hotela Incheba pozdĺž Viedenskej cesty zrekonštruovali a premenili časť priestorov na študentské ubytovanie pod názvom Student Residence.

Zdroj - Philip Darázs

Komplex ponúka dokopy dvesto lôžok na ôsmich podlažiach. Ide o bunky, každá má dve izby, chodbičku a kúpeľňu s toaletou. Na poschodí je jedna spoločná veľká kuchyňa so základným vybavením. K dispozícii je 24-hodinová recepcia, bezpečnostná služba, práčovňa, reštaurácia, tenisový kurt, ihrisko na plážový volejbal a ďalšie.

Podľa informácií TRENDreality.sk prebiehajú finalizačné práce a prví študenti sa budú môcť ubytovať už koncom augusta. Vnútri prebehla kompletná rekonštrukcia, menili sa aj rozvody či kúpeľne. Podľa Marty Mackovej, hovorkyne Incheby, v ponuke prevažujú dvojlôžkové izby.

Za tri týždne od predstavenia projektu je 80 % kapacity rezervovanej. "Mimoriadny záujem pripisujeme nevyhovujúcej situácii v oblasti internátneho bývania v hlavnom meste, a to hlavne poddimenzovaným kapacitám a stavu internátov, ktoré nespĺňajú požiadavky modernej doby," približuje M. Macková. Podľa nej nie sú študenti obmedzení ani vzdialenosťou trvalého bydliska či prospechom.

Študenti **Ekonomickej univerzity** majú zvýhodnené ceny, ubytovanie v dvojlôžkovej izbe ich stojí 120 eur mesačne, v jednolôžkovej 220. Iní študenti platia 155 eur, respektíve 270, všetko vrátane internetu. Incheba okrem toho ponúka individuálne dohody aj pre iných záujemcov o bývanie a výhody pre študentov v ťažkej finančnej situácii.

Pre porovnanie, bývanie v známom bratislavskom študentskom mestečku v Mlynskej doline stojí od necelých 50 eur mesačne za trojlôžkové izby v nezrekonštruovaných častiach po takmer 80 eur v novej časti, taktiež vrátane pripojenia na internet.

Student Residence - vizualizácia izby Zdroj - Student Residence

Incheba argumentuje kompletne zrekonštruovanými priestormi, lepšou starostlivosťou i dostupnosťou do centra mesta. Okrem toho plánujú vybudovať aj centrum na podporu start-upov a zabezpečovať pre študentov prednášky odborníkov.

Pôvodný Hotel Incheba ponúka ubytovanie naďalej, kapacita ostáva nezmenená. "Student Residence vzniká v priestoroch, ktoré sme doteraz využívali na iný účel," dodáva M. Macková. Majiteľom je Incheba, a.s., teda zároveň majiteľ a prevádzkovateľ susedného výstavniska.

Kým na Slovensko sa segment súkromného internátneho bývania rozbieha pomaly, vo svete je to veľký biznis. Jedna z najaktívnejších firiem v tomto segmente vlani vo Veľkej Británii nakúpila nové budovy dokopy za 151 miliónov eur. Tieto si následne budú prenajímať univerzity, nie priamo študenti. Aj v Nemecku podľa odhadov chýba 50- až 100-tisíc študentských izieb.

V prípade úspechu Incheby možno predpokladať vznik ďalších takýchto projektov aj v iných slovenských

mestách, kde sú veľké univerzity. Pre developerov alebo vlastníkov starých nevyužívaných budov môže ísť o zaujímavú alternatívu k tradičnej výstavbe nových bytov a kancelárií.

[Späť na obsah](#)

52. Výkonným riaditeľom AMI Communications Slovakia sa stal Peter Chalmovský

[Téma: Ekonomická univerzita; omediach.com; 31/07/2014; Ľudia; mk]

PR agentúra AMI Communications Slovakia má od 1. augusta 2014 nového výkonného riaditeľa.

Stal sa ním Peter Chalmovský. Doterajší riaditeľ agentúry Roman Krpelan sa stal poradcom prezidenta Andreja Kisku.

Peter Chalmovský vyštudoval **Ekonomickú Univerzitu v Bratislave**. Po jej absolvovaní pracoval od roku 2000 ako redaktor spravodajstva v TV Luna. V roku 2001 prijal miesto hovorca Ministerstva hospodárstva SR, ktorú v roku 2003 vymenil za pozíciu PR manažéra v Tatra banke. Od roku 2005 pracoval ako riaditeľ marketingu v spoločnosti Across Wealth Management, kde zotrval takmer tri roky. Od roku 2008 sa venuje marketingovému a PR poradenstvu pre klientov z rôznych odvetví hospodárstva.

[Späť na obsah](#)

53. Petržalská Incheba ponúka súkromný študentský internát

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 31/07/2014; TRENDreality; Ľuboš Mistrík]

Študenti chystajúci sa na ďalší semester v hlavnom meste majú o možnosť ubytovania navyše. Majitelia petržalského výstavniska Incheba sa totiž pustili do podnikania s internátom. V rámci Hotela Incheba pozdĺž Viedenskej cesty zrekonštruovali a premenili časť priestorov na študentské ubytovanie pod názvom Student Residence.

Zdroj - Philip Darázs

Komplex ponúka dokopy dvesto lôžok na ôsmich podlažiach. Ide o bunky, každá má dve izby, chodbičku a kúpeľňu s toaletou. Na poschodí je jedna spoločná veľká kuchyňa so základným vybavením. K dispozícii je 24-hodinová recepcia, bezpečnostná služba, práčovňa, reštaurácia, tenisový kurt, ihrisko na plážový volejbal a ďalšie.

Podľa informácií TRENDreality.sk prebiehajú finalizačné práce a prví študenti sa budú môcť ubytovať už koncom augusta. Vnútri prebehla kompletná rekonštrukcia, menili sa aj rozvodby či kúpeľne. Podľa Marty Mackovej, hovorkyne Incheby, v ponuke prevažujú dvojlôžkové izby.

Za tri týždne od predstavenia projektu je 80 % kapacity rezervovanej. "Mimoriadny záujem pripisujeme nevyhovujúcej situácii v oblasti internátneho bývania v hlavnom meste, a to hlavne poddimenzovaným kapacitám a stavu internátov, ktoré nespĺňajú požiadavky modernej doby," približuje M. Macková. Podľa nej nie sú študenti obmedzení ani vzdialenosťou trvalého bydliska či prospechom.

Študenti **Ekonomickej univerzity** majú zvýhodnené ceny, ubytovanie v dvojlôžkovej izbe ich stojí 120 eur mesačne, v jednolôžkovej 220. Iní študenti platia 155 eur, respektíve 270, všetko vrátane internetu. Incheba okrem toho ponúka individuálne dohody aj pre iných záujemcov o bývanie a výhody pre študentov v ťažkej finančnej situácii.

Pre porovnanie, bývanie v známom bratislavskom študentskom mestečku v Mlynskej doline stojí od necelých 50 eur mesačne za trojlôžkové izby v nezrekonštruovaných častiach po takmer 80 eur v novej časti, taktiež vrátane pripojenia na internet.

Student Residence - vizualizácia izby Zdroj - Student Residence

Incheba argumentuje kompletne zrekonštruovanými priestormi, lepšou starostlivosťou i dostupnosťou do centra mesta. Okrem toho plánujú vybudovať aj centrum na podporu start-upov a zabezpečovať pre študentov prednášky odborníkov.

Pôvodný Hotel Incheba ponúka ubytovanie naďalej, kapacita ostáva nezmenená. "Student Residence vzniká v priestoroch, ktoré sme doteraz využívali na iný účel," dodáva M. Macková. Majiteľom je Incheba, a.s., teda zároveň majiteľ a prevádzkovateľ susedného výstavniska.

Kým na Slovensku sa segment súkromného internátneho bývania rozbieha pomaly, vo svete je to veľký biznis. Jedna z najaktívnejších firiem v tomto segmente vlani vo Veľkej Británii nakúpila nové budovy dokopy za 151 miliónov eur. Tieto si následne budú prenajímať univerzity, nie priamo študenti. Aj v Nemecku podľa odhadov chýba 50- až 100-tisíc študentských izieb.

V prípade úspechu Incheby možno predpokladať vznik ďalších takýchto projektov aj v iných slovenských mestách, kde sú veľké univerzity. Pre developerov alebo vlastníkov starých nevyužívaných budov môže ísť o zaujímavú alternatívu k tradičnej výstavbe nových bytov a kancelárií.

[Späť na obsah](#)

54. Účastníci festivalu Akademická Nitra prijatí v Župnom dome

[Téma: Ekonomická univerzita; Topoľčianske noviny; 29/07/2014; 29/2014; s.: 6; INZERCIA; OLGA PREKOPOVÁ]

Slávnostné fanfáry otvorili v stredu 9. júla prijatie zástupcov folklórnych súborov (FS), účastníkov 39. ročníka medzinárodného festivalu Akademická Nitra, na pôde koncertnej sály Župného domu.

Predseda NSK Milan Belica, primátor Nitry Jozef Dvonč, rektor Univerzity Konštantína Filozofa Ľubomír Zelenický a rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity Peter Bielik ocenili prínos účinkujúcich súborov v uchovávaní folklórnych tradícií krajín, ktoré reprezentujú. Milan Belica zdôraznil, že ľudový tanec je najcelistvejšie vnímaný srdcom a slová jeho hodnoty nemôžu vystihnúť. "Folklor treba vidieť a zažiť," konštatoval predseda NSK, ktorý sám holduje čaru ľudového tanca a spevu. Ocenil význam festivalu Akademická Nitra, ktorý prináša už takmer štyri desiatky rokov do mesta pod Zoborom mládežnícku iskrú a to najlepšie z domáceho a zahraničného folklóru. Po kytici piesní v podaní dievčenskej speváckej skupiny FS Zobor prezidentka festivalu Elena Horská predstavila jedenásť slovenských a šesť zahraničných akademických folklórnych súborov. Zástupcovia FS Čtyřlístek (Česká republika), Folkmanushowk (Maďarská republika), Morolo "Chigli de Mbrolo" (Taliansko), Poľana (Česká republika), Russkaja pesnja, zalatoje černozeľmje (Ruská federácia) a Skalni (Poľsko) spolu s domácimi telesami Borievka (Technická univerzita Košice), Ekonóm (**Ekonomická univerzita Bratislava**), Gymnik (Univerzita Komenského Bratislava), Hornád (Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach), Mladosť (Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici), Poľana (Technická univerzita vo Zvolene), Ponitran (Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre), Stavnár (Žilinská univerzita v Žiline), Torysa (Prešovská univerzita v Prešove), Váh (Akadémia ozbrojených síl M.R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši) a Zobor (Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre) prevzali od najvyšších predstaviteľov kraja, mesta a nitrianskych univerzít spomienkové darčeky. Každý zo súborov zároveň informoval o svojej alma mater a o folklórnom telese rozvíjajúcom sa na jej pôde.

OLGA PREKOPOVÁ

Foto:

Uchovávajú folklórne tradície Účastníkov festivalu prijal zľava predseda NSK Milan Belica, primátor Nitry Jozef Dvonč, rektor UKF Ľubomír Zelenický a rektor SPU Peter Bielik. FOTO: OP

[Späť na obsah](#)

55. Cenu som želala mladším

[Téma: Rektor EU; Slovenka; 01/07/2014; 26/2014; s.: 30,31,32,33; GALAVEČER; Alena Horváthová-Čisáriková]

Rozhovor s herečkou Emíliou Vášáryovou

„V tejto sále sedí človek, ktorý ma sprevádzal celý môj profesionálny život. Je to vynikajúca novinárka Elena Ťapajová, ktorej sa tu dostalo špeciálneho ocenenia za jej dlhoročnú prácu. Aj vďaka nej ma čitatelia spoznávali, najmä na stránkach Slovenky," povedala s pokorou herečka EMÍLIA VÁŠÁRYOVÁ počas preberania ceny Slovenka roka v kategórii Umenie a kultúra. Krátko po prevzatí sošky sa s nami podelila s jej bezprostrednými pocitmi.

Je to vždy milá udalosť, keď človek dostane ocenenie, no toto je špeciálne tým, že závisí od odoslaných hlasov. Ja som veľmi vďačná za prejavenú dôveru a náklonnosť, a to najmä v tomto roku... Dúfam, že ešte budem môcť trochu pracovať, aby som nesklamala všetkých tých, ktorí mi dali hlas. Ešte raz ďakujem.

Spomeňte si, aká bola vaša prvá reakcia, keď vám zavolali, že ste nominovaná v ankete Slovenka roka...

Keďže som už jednu sošku - v kategórii Charita - získala, povedala som, že mali navrhnúť niekoho iného, lebo si myslím, že treba dopredu ťahať aj mladšie ročníky žien. Nemyslím teraz len na herečky. Špeciálne mám na mysli pani Ľubicu Malachovskú Čekovskú, skladateľku, ktorá bola nominovaná v tej istej kategórii ako ja. Pani Ľubica je fenomén, výnimočný talent, ocenenie by si rozhodne zaslúžila a priznám sa, aj som dúfala, že bude víťazkou. Rovnako ako pani Gabriela Belopotocká, riaditeľka vydavateľstva Ikar, ktorá je z iného odvetvia, no koľko ona urobila na poli knižnom, to je naozaj veľmi vzácné, lebo viem, aké je dnes ťažké vydávať knihy. Ja ocenenie skôr želim tým druhým.

Vraj ste sa dokonca chceli vzdať svojich hlasov v ich prospech...

Áno, lebo mňa už ľudia poznajú a dámy - mimoriadne talentovaná Ľubica Malachovská Čekovská a mimoriadne schopná manažérka Gabriela Belopotocká - majú môj obdiv a zaslúžia si pozornosť.

Členkou našej prvej divadelnej scény ste už takmer 51 rokov, z toho 25 rokov súčasne odovzdávate svoje skúsenosti ako pedagogička na VŠMU, titul čestnej profesorky máte aj na brnianskej Janáčkovej akadémii múzických umení...

Veľmi sa teším z úspechov svojich bývalých žiakov, príslušníkov mladšej hereckej generácie. Zo všetkých by som spomenula Juraja Loja, ktorý bol nesmierne skromný, som rada, že mu v seriáli Búrlivé víno, s ktorým sa v súčasnosti diváci stretávajú na obrazovkách, dali takú príležitosť. Za svoj úspech považujem aj to, že do môjho života vstúpila charita. Už roky pomáham rôznym spôsobom, nahrávam napríklad texty pre nevidiacich. Ale najznámejšia je Nadácia pre deti Slovenska, pri zrode ktorej som stála, a jej projekt Hodina deťom, kde som od začiatku čestnou predsedníčkou. Spoznala som tu úžasných ľudí. Ženy, ktoré by si zaslúžili ocenenia...

Popri tom ste stihli vychovať dvoch synov a dcéru...

Najväčším darom v živote pre mňa bola celá moja rodina - moji rodičia a to, čo nám so sestrou vštepili, a potom môj muž, ktorý mi vytváral zázemie a mal pochopenie pre moju prácu. Lebo žiť s herečkou vôbec nie je ľahké...

Foto:

Kategória Zdravotníctvo: Stomatologička MUDr. Zorica Nemcová, cenu jej odovzdávali podpredsedníčka Národnej rady SR Renáta Zmajkovičová a generálny riaditeľ spoločnosti UNIPHARMA - 1. slovenská lekárska akciová spoločnosť Tomislav Jurik

Médiá a komunikácia: Danica Kleinová, reportérka Televízie Markíza, cenu odovzdal Imrich Béreš, predseda predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne

Charita: Patrícia Garajová Jarjabková, televízna moderátorka a dobrovoľníčka v Združení na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím, cenu odovzdávali Marián Gajdoš zo spoločnosti GAMO a poslanec Európskeho parlamentu Miroslav Mikolášik

Vzdelávanie a podpora mladých talentov: profesorka Iveta Šimková, kardiologička a vysokoškolská pedagogička (prodekanka Lekárskej fakulty SZU v Bratislave), cenu odovzdal člen predstavenstva spoločnosti Slovenské liečebné kúpele Rajecké Teplice Zdenko Miškolci a **rektor Ekonomickej univerzity Bratislava Rudolf Sivák**

Sošku od sochárky Jany Brisudovej si prevzala aj bývalá prvá dáma SR Silvia Gašparovičová

Biznis a manažment: Jana Prágerová, riaditeľka umeleckej agentúry APA, cenu odovzdávali Igor Nagy, konateľ spoločnosti ČEZ Slovensko a Elvira Chadimová, prezidentka TOP centra podnikateľiek Slovenska

Veda a výskum: Biochemička a molekulárna biologička profesorka Marta Kollárová, cenu odovzdávali Pavol Ľupták zo spoločnosti D.I.C. a Jaromír Pastorek, predseda Slovenskej akadémie vied

Mimoriadnu cenu odovzdala šéfredaktorka Slovenky Mária Miková spolu s ministrom kultúry SR Marekom Maďaričom legende slovenskej žurnalistiky Elene Ťapajovej

Umenie a kultúra: Emília Vášáryová, herečka a profesorka na VŠMU, cenu odovzdávali riaditeľ SND Marián Chudovský a Vladimír Grežo, riaditeľ Bratislavského kultúrneho a informačného strediska (BKIS),

festivalu Kultúrne leto a Hradných slávností Bratislava

Riaditeľ Centra marketingu v TV Markíza Michal Borec s kolegyňami

Bývalý prezident SR Ivan Gašparovič, Silvia Gašparovičová, Mária Miková, Elvira Chadimová a Ladislav Reháč

Excelentná tanečná skupina CreDance

Profesorka Iveta Radičová s partnerom Mariánom Balázsom

Režisérovi Tomášovi Eibnerovi famózne sekundovali Katarína Harangozóová a Mima Marušáková

Na recepcii nechýbala nádherná torta s tradičným symbolom Slovenky, ktorú upiekla a servírovala spoločne s Máriou Rehákovou jedna z nominantiek Monika Sisková

Minister kultúry SR Marek Maďarič s manželkou Zuzanou

Manželelia Iveta a Vlado Černí

Módna návrhárka Renáta Kliská a Zuzana Valovičová, šéfredaktorka Ženského webu

Manželelia Sisa a Juraj Lelkesovci

Prekladatelia textov o Slovenkách roka do angličtiny manželka Jana a Vlado Lajčákovi z Brainy

Podnikateľ v mediálnej oblasti Peter Struhár s priateľkou

Slovenka roka 2009 doktorka Anna Hlavatá s manželom Rolom

Módna návrhárka Jana Pištejová, z ktorej dielne mali róby mnohé Slovenky roka

Ako dve sestry: Marína Kráľovičová s dcérou Janou

Primátor Banskej Bystrice Peter Gogola a autorka sochy pre Slovenky roka Jana Brisudová

[Späť na obsah](#)

56. Začína sa Detská ekonomická univerzita

[Téma: Rektor EU; webnoviny.sk; 07/07/2014; Slovensko; SITA]

V pondelok začína druhý ročník Detskej **ekonomickkej univerzity**. Foto: Ilustračné foto SITA/Marián Peiger

BRATISLAVA 7. júla (WEBNOVINY) - Druhý ročník Detskej **ekonomickkej univerzity** štartuje v pondelok 7. júla. Malí priaznivci ekonómie získajú množstvo užitočných informácií a rád od univerzitných pedagógov a významných osobností slovenského bankovníctva a podnikania.

Súčasťou programu budú aj výlety, hry a športové aktivity. Každý z úspešných absolventov získa titul inžinier junior **Ekonomickkej univerzity v Bratislave** a na záverečnej slávnostnej promócií dostane diplom z rúk **rektora Ekonomickkej univerzity Rudolfa Siváka**.

Detská **ekonomická univerzita** sa začína 7. júla a potrvá do 18. júla. Počas dvoch týždňov deti navštívia Národnú banku Slovenska, parlament a absolvujú workshopy vo viacerých významných spoločnostiach.

Čaká na nich aj výlet do rakúskeho národného parku Donau Auen, exkurzia v Slovenskej akadémii vied spojená s prehliadkou superpočítača či workshop "na deke" s hercom Marošom Kramárom. Agentúru SITA informovala Kamila Nemcová z Centra komunikácie a vzťahov s verejnosťou **Ekonomickkej univerzity v Bratislave**.

Detská **ekonomická univerzita** je určená pre žiakov štvrtého až ôsmeho ročníka základných škôl. Jej cieľom je okrem zmysluplného využitia voľného prázdninového času zoznámiť deti zábavnou formou s ekonómiou v praxi.

Viac informácií o detskej univerzite je zverejnených na web stránke www.euba.sk/deu.

[Späť na obsah](#)

57. Malým inžinierom **ekonomickej univerzity** ukážu superpočítač

[Téma: Rektor EU; webnoviny.sk; 07/07/2014; Slovensko; SITA]

V pondelok začína druhý ročník Detskej **ekonomickej univerzity**. Foto: Ilustračné foto SITA/Marián Peiger

BRATISLAVA 7. júla (WEBNOVINY) - Druhý ročník Detskej **ekonomickej univerzity** štartuje v pondelok 7. júla. Malí priaznivci ekonómie získajú množstvo užitočných informácií a rád od univerzitných pedagógov a významných osobností slovenského bankovníctva a podnikania.

Súčasťou programu budú aj výlety, hry a športové aktivity. Každý z úspešných absolventov získa titul inžinier junior **Ekonomickej univerzity v Bratislave** a na záverečnej slávnostnej promócií dostane diplom z rúk **rektora Ekonomickej univerzity Rudolfa Siváka**.

Detská **ekonomická univerzita** sa začína 7. júla a potrvá do 18. júla. Počas dvoch týždňov deti navštívia Národnú banku Slovenska, parlament a absolvujú workshopy vo viacerých významných spoločnostiach.

Čaká na nich aj výlet do rakúskeho národného parku Donau Auen, exkurzia v Slovenskej akadémii vied spojená s prehliadkou superpočítača či workshop "na deke" s hercom Marošom Kramárom. Agentúru SITA informovala Kamila Nemcová z Centra komunikácie a vzťahov s verejnosťou **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

Detská **ekonomická univerzita** je určená pre žiakov štvrtého až ôsmeho ročníka základných škôl. Jej cieľom je okrem zmysluplného využitia voľného prázdninového času zoznámiť deti zábavnou formou s ekonomikou v praxi.

Viac informácií o detskej univerzite je zverejnených na web stránke www.euba.sk/deu.

[Späť na obsah](#)

58. Školstvo: Detská **ekonomická univerzita** štartuje v pondelok

[Téma: Rektor EU; itnews.sk; 07/07/2014; Tlačové správy; Redakcia]

Druhý ročník Detskej **ekonomickej univerzity** štartuje v pondelok 7. júla. Malí priaznivci ekonómie získajú množstvo užitočných informácií a rád od univerzitných pedagógov a významných osobností slovenského bankovníctva a podnikania. Súčasťou programu budú aj výlety, hry a športové aktivity. Každý z úspešných absolventov získa titul inžinier junior **Ekonomickej univerzity v Bratislave** a na záverečnej slávnostnej promócií dostane diplom z rúk **rektora Ekonomickej univerzity Rudolfa Siváka**.

Detská **ekonomická univerzita** sa začína 7. júla a potrvá do 18. júla. Počas dvoch týždňov deti navštívia Národnú banku Slovenska, parlament a absolvujú workshopy vo viacerých významných spoločnostiach. Čaká na nich aj výlet do rakúskeho národného parku Donau Auen, exkurzia v Slovenskej akadémii vied spojená s prehliadkou superpočítača či workshop "na deke" s hercom Marošom Kramárom. Agentúru SITA informovala Kamila Nemcová z Centra komunikácie a vzťahov s verejnosťou **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

Detská **ekonomická univerzita** je určená pre žiakov štvrtého až ôsmeho ročníka základných škôl. Jej cieľom je okrem zmysluplného využitia voľného prázdninového času zoznámiť deti zábavnou formou s ekonomikou v praxi.

Viac informácií o detskej univerzite je zverejnených na web stránke www.euba.sk/deu.

Zdroj - SITA

[Späť na obsah](#)

59. Opatrenia ECB pomôžu, nečakajme však zázrak

[Téma: Rektor EU; HN; 16/07/2014; 134/2014; s.: 12; NÁZORY A ANALÝZY; Rudolf Sivák]

DISKUSIA V HN

Európska centrálna banka zásadne uvoľnila menovú politiku. Odhliadnuc od formy monetárneho uvoľnenia to vzhľadom na ekonomickú situáciu v eurozóne možno hodnotiť ako opodstatnený krok. Medziročná miera inflácie meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien v júni dosahovala len 0,5 percenta, reálny HDP rástol v prvom štvrtroku medziročne o 0,9 percenta, miera nezamestnanosti bola v máji 11,6 percenta a úvery súkromnému sektoru v posledných dvoch rokoch klesali. Ekonomika eurozóny sa ani po upokojení dlhovej krízy patrične "nerozbehla". Voľné kapacity sú značné a je logické a správne, že ECB sa tento stav snaží riešiť.

Do mínusu

Viac ako uvoľnenie menovej politiky zaujala jeho forma. Zníženie úrokového koridoru o desatinu percentného bodu znamenalo posunutie depozitnej sadzby do negatívneho pásma (-0,1 percenta). Ďalšími krokmi ECB bolo oznámenie nového kola dlhodobých refinančných operácií, ukončenie sterilizácie programu nákupu aktív a príprava na možnú emisiu nových peňazí prostredníctvom nákupu cenných papierov zabezpečených aktívami. ECB prvýkrát v histórii stanovila jednu z kľúčových sadzieb v negatívnom pásme. Takýto krok je síce neobvyklý, ale nie výnimočný. V rokoch 2009 a 2010 mala negatívnu depozitnú sadzbu aj švédsko Riksbank (-0,25 percenta), v roku 2012 aj dánska Nationalbank. Riksbank sa k tejto politike vrátila a znížila sadzbu na jednodňové vklady dokonca na -0,5 percenta. V posledných rokoch sa so záporným úročením obchodovali štátne dlhopisy relatívne bezpečných krajín eurozóny (napr. Nemecka, Rakúsko) s kratšími termínmi splatnosti. Negatívna depozitná sadzba ECB sa týka výlučne medzibankových operácií a klienti bánk pocítia nanajvýš len mierne zníženie úročenia vkladov (už aj tak minimálneho).

Vplyv na infláciu

Otázkou je, aké budú efekty balíčka opatrení ECB na ekonomiku. Hlavným cieľom a mandátom ECB je cenová stabilita, definovaná ako "miera inflácie nižšia alebo blízka dvom percentám". V tejto oblasti by mohli opatrenia priniesť čiastočný úspech. Aj keby sme boli skeptickí voči ich vplyvu na povzbudenie ekonomického rastu, úspešnosti ECB v oblasti inflačného cieľa nahráva mechanizmus fungovania finančného trhu. Pri negatívnej depozitnej sadzbe a všeobecne nízkom úročení aktív je euro pre banky a špekulantov extrémne nevýhodné. To by malo vyvolať odlev špekulatívneho kapitálu a oslabovanie meny. Od májového zasadnutia ECB, kde sa avizoval zámer uvoľnenia menovej politiky, sa euro oproti hlavným svetovým menám oslabilo v priemere o viac ako dve percentá. Je pravdepodobné, že oslabovanie sa neskončilo a tento proces by mal cez zdražovanie dovozu pôsobiť na rýchlejší rast cenovej hladiny v eurozóne.

Posilnenie vývozu

Oslabenie eura by sa mohlo pozitívne prejaviť v reálnej ekonomike ako proexportné opatrenie. Slabšia domáca mena znamená nominálnu konkurenčnú výhodu v zahraničnom obchode. Simultánne zdraženie dovozu avšak znamená, že vplyv z oslabenia eura by mal pôsobiť najmä na krajiny a podniky fungujúce s vyššou pridanou hodnotou. Z toho je zrejmé, že menový kurz má v transmisnom mechanizme menovej politiky významné miesto. Zdá sa, že oslabenie eura bolo jedným z hlavných motívov ECB. Ďalšie z opatrení ECB, spustenie novej fázy dlhodobých refinančných operácií v objeme až do bilióna eur, má jasný cieľ: podporu rastu úverov súkromného sektora (s výnimkou úverov na kúpu nehnuteľnosti). Toto opatrenie zvyšuje likvidné zdroje pre spotrebu a investície, ale nesie so sebou riziko neefektívnej alokácie či nadmerného sklonu k riziku. Balíček opatrení by mal posunúť infláciu v eurozóne bližšie k cieľu ECB, zároveň by mohol priniesť aj impulz na zrýchlenie rastu stagnujúcej ekonomiky. Stále však platí, že menovou politikou je možné riešiť, resp. zmierňovať len cyklické výkyvy ekonomiky, nie štrukturálne problémy. Arzenál ECB sa postupne vyčerpáva (úrokové sadzby sú už zrejme na svojom minime) a hraničné efekty prípadných ďalších opatrení sa budú zmenšovať. **Rudolf Sivák, rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave**

Zdá sa, že oslabenie eura bolo jedným z hlavných motívov ECB.

[Späť na obsah](#)
